

L'ESTREL

de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XII. NÚMERO 278 1er DE NOVEMBRE DE 1993 PREU: 200 PTS

Maria Antònia Munar i altres directius d'UM recorregueren les parades de la Fira de Lluçmajor. A la fotografia els veim davant la de Viatges Xaloki.

Molta de gent de la part forana se va reunir un vespre de la setmana passada al nou establiment de productes agraris i ramaders que va inaugurar en Toni Leon aprop del Bar Bara de Son Ferriol. A la fotografia, Gaspar Oliver, regidor de Ciutat; Antoni Leon, l'anfitrió; Santiago Coll i el batle de sa Pobla.

FRANCESC ALBERTÍ: "LA PUJADA DE LES TAXES MUNICIPALS MEREIX UNA REBEL·LIÓ FISCAL"

(Redacció) Francesc Albertí, en la seva última roda de premsa com a president de la CAEB, va afirmar: **La pujada de les taxes municipals mereix una rebel·lió fiscal i que no es paguin els impostos.** I és que els qui comanden s'han passat. Han volgut munyir tant la vaca que ara s'exposen que aquesta alci el cul i d'una potada els envii a ca na Tix, que és el lloc on es mereixen estar. El Sr. Francesc Albertí, el successor del qual esperem que tingui la mateixa valentia i lucidesa, va criticar també la política dels bancs que fan la llenya damunt les empreses: **És curiós comprovar l'òptica de la banca. Quan puguen els interessos, tot d'una ho fan repercutir en els crèdits. Això no obstant, quan passa el contrari, fan el ronsero per no baixar-los.**

Francesc Albertí, president de la CAEB.

REBEL·LIÓ FISCAL DELS COMERCIANTS DE LA ZONA DE LA PLAÇA PERE GARAU

(Redacció) Els comerciants del carrer Francesc Manuel de los Herreros de la zona Plaça Pere Garau - Plaça de les Columnes han començat una rebel·lió fiscal i han anunciat que no pagaran els impostos trimestrals a hisenda mentre no obtinguin una resposta satisfactòria als següents punts: 1) Augment de la vigilància policial al carrer que ha estat víctima de reiterats robatoris. 2) Neteja de la zona i adcentament de les places de Pere Garau i de les Columnes. I 3) Reposició de la línia de l'autobús. A ningú amb dos dits de seny escapa que els comerciants mallorquins estan cremats de l'alta pressió fiscal, de la corrupció d'alguns polítics que juguen a favor de les grans superfícies, de l'alt índex de delinqüència que converteix Balears en la Comunitat Autònoma líder en aquesta matèria, etc. etc. El que és estrany és que la rebel·lió fiscal dels botiguers mallorquins no hagi esclatat fins ara i que no s'estengui com la pólvora arreu de tot Mallorca. I és que davant els polítics corruptes i incompetents, tan sols hi ha tres sortides: rebel·lió fiscal, tancament de caixes i no votar-los mai més.

ADMINISTRACIONS GUILLERMO SUREDA

Comunitats de propietaris
Lloguers - Assegurances generals
Assessoria fiscal - Comptable
Declaracions Hisenda - IVA
C/. Jafuda Cresques, 1, ent-esq.
Tels.: 20 92 18 - 29 99 96
Fax 29 99 96. 07004 Palma

FAGEDA EMBARGARÀ ELS COMPTES CORRENTS DELS QUI NO PAGUIN ELS IMPOSTS I LES MULTES

(Redacció) El Sr. Joan Fageda, batle de Palma, ja ha perdut el compte de les mentides que ha dit. Va dir en campanya electoral que no vindria **El Corte Inglés**, ha vingut? Sí; va dir que no pujaria els impostos, els ha pujats? Sí. Va dir que no donaria suport a **La FERIA de Abril**. Li ha donat suport i milions de subvenció? Sí. Va dir que no embargaria els comptes corrents dels contribuents, ho ha fet? Sí. I això de les promeses electorals que ens recordam perquè des les altres ja hem perdut el fil.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a les famílies de la barriada de la Plaça de Toros de Ciutat. Si us ha agradat, telefonau-mos al 26 50 05 i el vos enviarem per correu cada 15 dies

Guillem Picornell i Maria-Rosa Ciurana.

Entrevista a Guillem Picornell i Maria-Rosa Ciurana

En Guillem Picornell i na Maria-Rosa Ciurana són dos apotecaris. Són casats i estan especialitzats en anàlisis clínics. Els trobam al seu despatx del carrer Eusebi Estada de Ciutat i els demanam.

— Què és el que analitzau?

Feim tot tipus de mostres biològiques procedents dels metges, analitzam les aigües i els anàlisis que ens envien els manescals.

— Els particulars vénen a analitzar productes?

Vénen principalment a analitzar aigües de cisternes i pous.

— L'aigua de per aquí, és bona?

És prou dolenta. La dels pous és salada i la de les cisternes, especialment les primeres aigües de la tardor, recullen les cagarades de les aus i dels moixos que estan per damunt les teulades. És molt necessari dur un bon control de l'aigua si no volem tenir diarrees i altres malalties.

— Els manescals també envien anàlisis?

Sobretot envien sang per analitzar la lesmianosi dels cans. Amb aquesta anàlisi es pot saber si el ca s'ha de sacrificar i si té possibilitat de curació. Mateu Joan Florit

ANÀLISIS CLÍNICS
I BIOLÒGICS
VETERINÀRIA
AIGÜES

Laboratori Picornell

C/. Eusebi Estada, 51 • Tel. i Fax: 20 98 65
07004 Palma - Mallorca

Xafarderies

• En **Joan Blasco**, del Bar Milan de la Plaça d'Alexandre Fleming, ens conta que a la plaça no hi ha cap fonteta d'aigua per apagar la set dels nins i nines que hi juguen, els quals han d'entrar als bars a demanar aigua. Quan la reforma, els veïns demanaren la construcció d'una cisterna que recollís l'aigua de la plaça, però l'ajuntament no els féu cas i ara paguen les conseqüències.

• La madona de la botiga de modes **Xanadú**, de la mateixa plaça, ens comentà l'altre dia que no podia posar anuncis a la nostra revista. "Els veïns castellans quasi em varen menjar l'altre vegada que vaig posar una anunci". I què hi podem fer, si els veïns castellans de la plaça Fleming són uns racistes i no ens poden sofrir? Què hi podem fer si s'enrabiaren d'aquesta manera quan veuen un periòdic mallorquí escrit en la llengua dels mallorquins?

• Tanmateix te trobes amb **sorpreses ben agradables** quan entres als comerços de Ciutat: A una botiga de consum informàtic de devers la carretera de Valldemossa l'amo em demanà: "Que sou d'UM? Veig que duis una insígnia". Som simpatitzant d'aquest partit, li responc, és un partit mallorquí... "Jo en som afiliat, em respon l'amo, però m'esborraré si no rompen amb el PP. No els puc veure ja, a aquesta gent del PP", continuà l'amo de la botiga de consum informàtic.

• En **Mateu Montserrat**, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Llucmajor, anava tot ufà amb una cinta blava d'en Julio Iglesias i una de groga no saben de què, el dia de la darrera Fira de la seva ciutat. Anava més endiumenjat que les altres autoritats, el regidor de Cultura.

• Tres músics arenalers toquen a la **Banda de Música de Llucmajor**. Són na Joana-Maria Perelló, n'Encarna Cervera i n'Antònia Pou. Tres al·lotes mallorquines d'una vintena d'anys del milloret que es pot veure per s'Arenal.

ANGEL MOREY

Pintura y decoració en general
Picats - ratllats - gotele - esmalts - vernissos - lacats
Projectes i pressuposts gratuïts. Tel.: 73 47 74

ELECTRODOMÈSTICS

Televisió - Ràdio - Vídeo - Hi-Fi
Frigorífics - Electrodomèstics

Electrodomèstics d'èlite

Plaça Abu Yahya, 1.

Tels.: 75 12 69 - 20 50 13 - 20 62 14

07003 Palma de Mallorca

Entintam cintes d'impresora i reciclam ordinadors».

Entrevista als propietaris de S'Escarabat "Entintam cintes d'impresora i reciclam ordinadors"

Som al carrer de l'Arxiduc i veim un rètol que ens crida l'atenció: S'ESCARABAT, entram a l'establiment i ens trobam en Joan Rodagut, antic conegut nostre de devers s'Arenal, que ens presenta al seu soci, en Miquel Riera. I comencen les preguntes.

— Què feis en aquesta botiga?

Ens dedicam a la informàtica educativa i a materials reciclats. Oferim els nostres serveis als centres educatius i els oferim programes educatius per ordinador en català. Tenim tots els programes de la Generalitat de Catalunya per l'ensenyament a primari FP i BUB.

— També us dediqua al reciclatge.

Venem paper de copiadora, paper continu, etiquetes per ordinador, tot reciclat. També reciclam cintes d'impresora.

— Què és això de reciclar cintes d'impresora?

Si ens duen cintes d'impresora, les entintam i queden igual que noves. Les cintes no s'han de tirar. Quan en tinguin unes quantes, que les duguin, i reciclades les sortiran a meitat de preu. També recollim paper d'ordinador i el duim a Deixalles per reciclar-lo. Els veïns de la plaça Fleming i de la plaça dels Braus, que ens dugin el paper i les cintes, que nosaltres ho reciclarem. La nostra proposta és una tasca d'educació ambiental i una normalització lingüística dins el camp de l'educació informàtica. **Redacció**

Centro Tele

Serveis tècnics:

* Televisors

* Vídeos

* Antenes individuals i col·lectives

* Antenes parabòliques

* Porters electrònics

C/. Eusebi Estada, 50 baixos

Tel.: 75 77 77 - 07004 Palma de Mallorca

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalamos un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tif.: 72 14 25

L'ESTEL DE MALLORCA. Publicació independent de les Illes Balears. Edició i direcció: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Gracià Sánchez i Font, Jaume Sastre, Bernat Joan i Marí, Mateu Sastre, Climent Garau i Salvà, Miquel Julià.
Depòsit legal PM 473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscipcions: Camí de les Pedreres, 30. Apt. de Correus, 124. 07600 - s'Arenal. Tel. 265005. Fax: 269941.

L'esperit republicà

L'oligarquia, de bòlit (i II)

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

Un hom podria pensar que aquesta oligarquia espanyola deu tenir qualques rares virtuts i poders secrets per poder mantenir-se en el poder i anar més enllà de la seva època històrica. De manera semblant, es podria destacar la capacitat d'aquesta casta per mantenir el jou sobre Catalunya. José Ortega i Gasset —el filòsof que més fidelment expressa els anhels d'aquesta classe decadent—, als anys trenta, ja retreia als catalans que no fossin capaços d'alliberar-se del domini espanyol, i, alhora, es mostrava tot cofoi de ser del grup de dominadors; i, fent ús d'aquell llenguatge ufanós i superb que els caracteritza, el pensador de Madrid deia allò de que "Castella sap manar", i allò altre de "Espanya és una cosa feta per Castella, i hi ha raons per anar sospitant que, en general, solament les testes castellanenes tenen òrgans adients per a percebre el gran problema de l'Espanya integral" (*España invertibrada*, pàg. 40).

Són superbs aquests individus de l'oligarquia espanyola; però el fet que s'hagin mantingut com a classe dominant, no respon a cap virtut, sinó que és un fenomen comú a tots aquells Estats que són històricament i social endarrerits. No és virtut, sinó vici. L'oligarquia espanyola és molt semblant a la resta d'oligarquies de tots aquells estats que no han estat capaços de tirar endavant una revolució industrial. No és cap mèrit mantenir el país en retard. L'expressió "que inventen ellos" d'Unamuno és un bramul que correspon a la ideologia reaccionària que impregna el pensament —escàs— d'aquesta classe. De manera semblant, no és cap mèrit la pervivència d'Estats on l'oligarquia d'origen terrer manté el domini o predomini, com són, per posar uns exemples, Turquia, Grècia, Portugal. Posats a ser "virtuosos de l'endarreriment", el Marroc, amb la monarquia absoluta den Hassan II, encara seria més exemplar; igualment podríem citar l'Índia, Birmània, l'Aràbia Saudita, l'Egipte, les Filipines, així com la major part dels països dits hispans, com per exemple, el Perú (bé, es bo de fer constatar que la població d'origen espanyol és absolutament minoritària a la major part d'aquests pobles tan desventurats).

Ara, l'oligarquia és en un atzucat, en un carreró sense sortida. Si per un fatum dels deus l'oligarquia continués al poder, això significaria l'esgotament, el pou sense fons, dels pobles de l'Estat. La pregunta era perquè i com aquesta casta manté el seu poder dins una monarquia parlamentària; i encara més sorprenent després de deu anys de govern del Psoe. Per tal intentar destapar un poc aquest misteri, em permetreu que faci un seguit de breus exposicions, a manera de tesis.

Primera. A la mort de Franco, l'oligarquia es decidí per una nova estratègia política en ordre a assegurar el seu domini de classe. L'instrument d'aquesta nova estratègia havia de ser la monarquia; una monarquia que es presentava clarament com hereva del franquisme. Aquesta era realment la garantia exigida pels oligarques. Ells acceptarien un sistema parlamentari que tendria tot l'aspecte de democràcia europea.

Segona. La condició sine qua non era que l'estructura bàsica de poder, dels diversos nuclis de poder, no havia de ser revisada. Les cúpules dels poders, i, sobre tot, l'accés als circuits de poder continuaven essent de predomini dels oligarques.

Tercera. Les estructures de poder generades pel Psoe no han significat una alternativa al poder dels oligarques, ni han posat aquest en crisi. El fet que individus del Psoe hagin ocupat importants parcel·les de poder no ha representat una minva per a l'oligarquia, sinó que més aviat l'ha reforçada: eren les cúpules del Psoe les que s'integraven dins les xarxes de poder

oligàrquic, amb la qual cosa han establert, de manera tàcita, un front comú amb els oligarques.

Quarta. Ara l'oligarquia va de bòlit, dèiem. Tot i conservant el control dels mecanismes de poder, l'antiga oligarquia, juntament amb els nousvinguts del Psoe, constata que el seu sistema es amenaçat de fallida i que el creixent nivell de desordre és en zona vermella.

Cinquena. Com he dit repetidament als articles de *L'Estel de Mallorca*, l'oligarquia va bastir un dinosaure que era l'Estat franquista; un dinosaure, un mal enginy, en tots els ordres: social, polític, cultural, científic..., però, sobre tot, econòmicament inviable. Vull dir que el sistema de producció franquista era d'un intervencionisme i d'una reglamentació antiquats i ridículs, i el sistema ha continuat, quasi inalterable, fins ara mateix; el cim del Psoe, per si de cas, allò que ha fet ha estat reforçar-lo. Era un particular mode de producció econòmica que creixia a la manera oligàrquica, es a dir, el dinosaure es feia més gros, més feixuc, més vell. Era i és un sistema parasitari; els oligarques són els paràsits que xuclen un monstre que ja és quasi exsangüe. El cim del Psoe s'ha afegit a la host xucladora, tot i donant ùnes pinzellades suaus de "canvi" i de modernització.

Sisena. Tota aquella parafernàlia productiva que era l'orgull del Règim ara ha mostrat el seu horrible rostre: tot un rosegall d'empreses amb "marca de la casa" que s'han de tancar. Per tot arreu hi ha cementiris econòmics d'aquesta oligarquia: "planes de desarrollo", "polos de industrialización", "paradores nacionales de turismo", "Plan Badajoz", drassanes "nacionales", indústries aeronàutiques, transvassaments hídrics, fastasmals reconversions industrials com la del mercuri d'Almadén, "Altos hornos del Mediterraneo", i una llista inacabables d'inversions de fons públics que ha estat com a tirar diners a la mar.

Setena. Ells s'havien fet la il·lusió que podien viure incrustats dins el mode de producció capitalista; però els capitalisme té unes lleis de ferro del mercat: tot allò que no és capaç de competir ha de desaparèixer. Ells, els grans oligarques espanyols, creuen encara que poden fer de modestos administradors de la finca "espanyola" dins el concert del món capitalista. Però tal cosa no és possible: la seva administració és dolenta i cara. Els banquers —el cim— han tingut una dècada esplèndida, però a costa de fer impossible el sorgiment d'una burgesia industrial castellano-andalusa. Per altre costat, el seu diner era —és— el més car d'Europa, amb la qual cosa tot el teixit industrial de Catalunya (PPCC) ha vist agreujada la crisi.

L'ERA D'AQUARI

J. V.

"Fer parts i triar". Això ho deim en bon mallorquí quan aquell que vol passar per més viu que els altres, efectivament fa les parts i tria la més grossa. El més estrany és que certs polítics consideren un triomf el fet que Madrid hagi concedit un 15% del que recapten en concepte d'IRPF a les seves demarcacions autonòmiques. Un diari de gran tirada diu que aquesta concessió suposarà un *sobrecoste* a l'Estat de 8.427 milions de pessetes per a l'any 1994. És a dir, que fent revertir a la seva procedència un 15% de la cobrança, resulta que això no sols costa diners a l'Estat sinó que n'hi "sobrecosta". A Madrid ens prenen per beneïts perquè això només ho pot fer un que es vol passar de viu. Per part nostra havíem pensat que si el Govern espanyol fa les parts, a nosaltres ens correspon triar. En aquest cas ens tornarien el 85% i Madrid es quedaria amb la resta. L'únic polític, en aquest cas una política, que s'ha manifestat en forma conseqüent ha estat na Maria Antònia Munar, dient que el que ens pertoca és el 100%. Pensam que per no fer llarg ho podríem deixar amb l'esmentat 85%. El que no sigui això no mereix tenir-se en compte. A Alemanya, sens dubte un país més ben organitzat que el nostre, el Govern central rep el 25% del total del recapte dels estats federals i aquest ha d'esser l'objectiu del finançament de les autonomies per acabar amb el malgastament del poder central espanyol. I si no, fer passes cap a la independència, positura clarament manifestada pel nostre inefable president Gabriel Canyelles. Convindria fer-ho com abans millor, perquè el nostre president el que voldria és independitzar-se del govern socialista-centralista, però si el PP governàs a Madrid canviaria el cantet i ja no hi seríem a temps. Si ens erram en aquest judici, que vingui el Molt Honorable President i es manifesti clar i net, així els independentistes de dretes, que també n'hi ha, sabran a què s'han d'atendre quan torni haver-hi eleccions. Així mateix no seria ell tot sol qui hauria de fer puntualitzacions perquè els altres partits, inclòs el PSM, tampoc no ho tenen gens clar. El cas és que d'aquí a les properes eleccions haurà plogut i tenim temps per tornar-ne a parlar.

Electrònica

**MIGUEL
RISSO**

Servei tècnic

Reparació i instal·lació

Televisió - vídeo - audio -

electrodomèstics - antenes
col·lectives - parabòliques - porters.

C/. Guillem Galmés, 11

Tel.: 75 35 80 - Palma de Mallorca

**Aquest periòdic està realitzat
amb equips d'informàtica**
Canon

Carrer de Jesús 34 baixos

Tlf.: 20 73 62 (5 línees)

Fax 20 40 29

07003 Ciutat de Mallorca

**¡ELS MIRACLES D'EN
JAUME JOAN BOVER!**
**LES MANS QUE
CUREN!**
C/. Joan Alcover, 10
entresol

Tlf.: 46 44 00

Ciutat de Mallorca

El secretari general (i II)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

El Secretari General torna a contemplar el pis buit amb ulls melangiosos. Se'n recorda perfectament, de les darreres eleccions municipals, quan el metge, l'advocat, la professora, l'alliberat sindical, es pensaven que sortien elegits regidors de Ciutat. Quina desil·lusió en constatar el minvat nombre de vots, quanta gent desencisada en no obtenir la poltrona institucional, en veure com s'allunyava, una vegada més, la possibilitat de restar al costat de qui comandava!

A mesura que es feien normals les successives derrotes electorals, començaren a desaparèixer els professionals, més endavant la majoria de joves i estudiants, finalment els obrers que, pragmàtics i materialistes, havien arribat a la conclusió que no era tanta la diferència entre el Partit i el PSOE. S'acostumaren a votar en massa Felipe González per allò de no dividir el vot popular.

A poc a poc la seu s'anà despoblant, desertitzant. Sense cap possibilitat d'obtenir ni la més petita quota de poder institucional, sense poder oferir cap guany concret, cap avantatge real per als afiliats, amb el sindicat hipotecat pels pactes continuats amb la patronal, els militants deixaren de cotitzar i, si de primer passaven pel local una vegada a la setmana, després la visita s'espaià i es reduí a una petita compareixença mensual que degenerà fins a la lamentable situació actual.

El Secretari General resta per uns moments pensatiu. Sí, hi va haver una època llunyana, perduda en la distància, en què l'organització era necessària; el mateix poder, la monarquia reinstaurada, la promocionava a tots els nivells. El Secretari General podia sortir cada dia als diaris, a la ràdio, a la televisió, per tal de llançar continuament el seu missatge reconciliador, ple de les crides a la moderació i a la calma tant del grat de generals i banquers. En aquells temps difícils encara hi havia molts militants que pensaven que una vegada mort el dictador podrien canviar les coses, guanyar un poc més de doblers, acurçar mínimament l'horari de treball, tenir un parell de dies més de vacances, aconseguir guarderies gratuïtes per als fills, l'escola pública fins als divuit anys o la universitat popular al servei dels treballadors. Però aquesta línia de lluita no agradava al Partit. El Secretari general perdia la veu cridant des de totes les troncs que el Poder posava a la seva disposició, dient que en la conjuntura actual —la consolidació de la reforma— l'essencial era poder anar a votar cada quatre anys.

Anaren arribant les eleccions, les successives eleccions, les permanents eleccions que —en teoria— havien d'obrir la via pacífica al socialisme democràtic, i el Partit no obtingué el percentatge de diputats esperat. La gent s'anà cansant de les eternes justificacions: la convocatòria anticipada de la confrontació,

l'escissió dels companys pro-soviètics, la falta d'agressivitat militant en la campanya... Començaren a disminuir perillosament les cotitzacions, molts de treballadors s'anaren desenganyant de la política i els polítics que només es preocupaven de la pròpia butxaca i decidiren fer més hores extres, construir-se una caseta de camp. D'altra banda, la burgesia va deixar de considerar necessària l'organització i el Secretari General desaparegué de les pàgines dels diaris, va deixar de ser consultat per la ràdio, la televisió, fins arribar a la trista situació actual en què passen i passen mesos sense que cap mitjà de comunicació publiqui un comentari, una nota, una informació dels viatges que encara fa a Cuba i Corea del Nord. Silenci absolut. Totes les portes tancades. Roma no paga la traïda? Misteris inexplicables.

Se sent el timbre. El Secretari General camina novament de puntetes-puntetes per veure qui truca a la porta. Mira, procurant no fer renou, pel forat del pany i respira alleugerit. És el jubilat, el sord! Un dels darrers militants del Partit!

El jubilat saludà respectuosament el Secretari General i es dirigí a pintar la pancarta que avui duri en la manifestació en favor de la policia. El Partit encara existia, mantenien la seu oberta, a Madrid es publicava la revista central —Kim Il Sung no els havia oblidat!— que era distribuïda entre tots els simpatitzants i, per tant, si hi havia un sector de la policia amb un esperit autènticament democràtic, el Partit seria el capdavanter de les seves justes reivindicacions. El jubilat i el Secretari General portarien la pancarta, continuarien demostrant als dèbils d'esperit, a qui s'havia cansat de la lluita, qui era l'avantguarda permanent de la lluita per la democràcia i els interessos de les masses. El Secretari General era ben conscient de la necessitat de guanyar les forces d'ordre públic per a la causa revolucionària. Com es pot realitzar una revolució sense haver neutralitzat una part important de les forces de seguretat de l'Estat? No seria això oblidar les ensenyances de Lenin a *L'Estat i la Revolució*? La darrera escissió, la que feia la número quaranta-cinc, havia estat motivada essencialment per aquesta causa. Els quatre darrers militants de Son Cladera no volien entendre la urgència d'ajudar la policia. Deien —ignorant la ciència exacta del materialisme històric— que no entenien com es podia defensar qui cada dia apallissava i torturava els obrers d'arreu l'Estat espanyol. No hi hagué manera que entenguessin la diferència entre tàctica i estratègia. Hagueren d'esser expulsats. Fou una vertadera llàstima, perquè amb les seves quatre cotitzacions el Partit podia fer front a una part del lloguer i despeses generals del pis. Però era imprescindible mantenir la línia correcta, no acceptar debilitats ideològiques. Calia defensar els principis, esser coherents amb tot un passat revolucionari, les velles tradicions de lluita. Al final no quedà més remei que formalitzar l'expulsió.

Quins temps més obscurs, quanta ignorància ens ha tocat patir, pensava el Secretari General mirant al seu voltant, reflexionant sobre el contingut d'aquella absurda discussió. Marx ja ho havia deixat escrit: "El proletariat serà revolucionari o no serà". Quanta raó tenien els clàssics! Com era possible que no veiessin evident la necessitat de pactar amb l'enemic si es tractava de salvar la revolució?

El Secretari General es conhortà pensant que tot això era herència dels errors del passat, quan només comptava la quantitat de gent que cotitzava i no llur formació política, l'adequada comprensió i assimilació creadora dels principis fonamentals. Amb tot aquell liberalisme organitzatiu havien donat el carnet a qualsevol i després passava el que passava: eterns problemes interns, expulsions, escissions, gent que plegava o entrava a militar en el PP i el PSOE... "El Partit s'enforteix depurant-se continuament" —digué Stalin—. I aquesta frase genial s'havia confirmat com una veritat absoluta. "Pocs però bons", era la consigna actual amb la qual estava d'acord el jubilat que s'encarregava de pintar les pancartes.

El jubilat estava sempre d'acord amb tot. Cal precisar que era ben sord i no arribava a capir gaire coses de les discussions polítiques. Però en tocar la qüestió de la disciplina sabia que un autèntic militant ha d'obeir sempre els responsables democràticament elegits sense escoltar veus crítiques, envejoses, trostkistes que parlaven de la permanent manipulació de votacions i congressos. El sord sempre votava el mateix que defensava el Secretari General. "Qui resta al costat de qui comanda no s'erra mai", era el seu lema, i just per aquests principis que li semblaven immutables encara militava, cotitzava amb regularitat matemàtica —cada primer divendres de mes— i complia sense protestar totes les tasques que li encomanaven.

Havien passat quinze anys d'ençà que el partit omplia places de braus. Silenci gèlid. El Secretari General escoltà novament els petits remors i sorolls que sovint el sobresaltaven. Tornà a sonar el timbre d'una manera sobtada i ininterrompuda. S'espantà una mica. Qui podia ser a aquella hora? Feia segles que ningú no tocava el timbre. Més factures? Ves a saber. Les desgràcies mai no arriben d'una en una. Qui sap si venien a desconnectar el llum, l'aigua... Millor restar en silenci, no contestar, fer com si no hi hagués ningú al local. De puntetes-puntetes tornà, cansat, al solitari despatx. Obrí de nou l'arxiu. Contemplà les fotografies del passat mentre els records dels bons temps li escalfaven la sang. Quina època més diferent a la somniada! Qui s'ho havia de pensar! El materialisme vulgar de la classe obrera, els professionals petit-burguesos sempre a recer de qui mana! Aquella simpatia de Sa Majestat quan ens rebia a Palau!

La veu del jubilat el tragué de les seves cabòries. "És hora d'anar a la manifestació a favor de la policia. No ha vingut ningú més. Només hi som nosaltres dos".

— No t'amoïnis. És igual. Val més que n'hi hagi pocs i bons que no molts i dolents. Anem-hi. Que la gent sàpiga d'una vegada qui és l'autèntica avantguarda del procés històric!

Ordinadors - Impresores - Xarxes
locals - Consumibles.

Venda a l'engròs - Servei tècnic
Manuel Sánchez Guarner, 1
Tlf.: 29 66 55. Fax 29 60 62
07004 Ciutat de Mallorca

Neteges

EUGENIO
Eugenio Torres
Díaz

C/. Hiroshima, 10 baixos
Tel.: 20 26 07 - 07004 Palma de Mallorca

LLORENÇ SALOM

Equipaments i disseny d'oficines
Mobiliari d'oficines - Cortines -
Tancamentes - Mobles
d'informàtica - Cadiram etc.
C/. Arquitecte Gaspar Bennàssar, 49 - A
07004 Palma de Mallorca
Tel.: (971) 29 58 74
Fax (971) 29 82 35

Pilar Mora i Cerdà.

Grup d'hoteses de l'escola.

Una escola per a gent guapa

Na Pilar Mora és la directora de l'Escola de Professionals de Serveis W MEGA, situada prop de la plaça del Rei En Jaume de Ciutat. Ens rep dins el seu despatx on li feim aquesta entrevista.

— Què és el que ensenyau en aquesta escola?
Ensenyam administració, secretariat i altres coses. Feim un curs d'un any per a la gent que ha abandonat BUP o COU. Feim cursos per a hostesses d'avió, auxiliars de vol, trànsit a l'aeroport... Oposicions per a quasi tot: Justícia, administració de l'estat, gestió d'Hisenda... També feim seminaris perquè la gent

trobi sortides laborals.

— Quines sortides laborals hi ha ara en temps de crisi?

Es troba feina a l'aeroport i a l'hostaleria. Ara, dia dos de novembre, feim un seminari de protocol, relacions humanes i congressos. En Guillem Rullan és l'instructor d'aquest seminari.

— En aquesta escola també donau altres serveis al públic.

Efectivament, tenim hostesses de congressos, fires i promocions. Ens poden telefonar al 206995 i els donarem clarícies d'aquests serveis. **Redacció**

Escuela
Profesional
Servicios

**INFORMACIÓ ESTUDIS
CURS 93-94**

ADMINISTRACIÓ

SECRETARIAT INTERNACIONAL (2 cursos)

Requisits: EGB.

CURS SUPERIOR D'ADMINISTRACIÓ (9 mesos)

Requisits: BUP (sense finalitzar).

CURS ADMINISTRATIU (especial dissabtes)

VOL

T.C.P. HOTESSES I AUXILIARS DE VOL (6 mesos)

Inici 13 de setembre (de la promoció 92-93 n'han estat

seleccionades 6 en diferents companyies).

TRÀFIC DEPARTAMENT TERRA

Inici 13 de setembre.

CURS DE SUPERACIÓ DE LA POR A VOLAR (15 hores).

Màxim 9 persones.

OPOSICIONS

Nivells: AUXILIARS, ADMINISTRATIUS I DIPLOMATS

Curs de formació intensiva de 9 mesos. Se poden presentar a les

distintes convocatòries que vagin surgint.

IDIOMES

ANGLÈS, ALEMANY, ITALIÀ, JAPONÈS, SUEC I FRANCÈS

Distints nivells i horaris.

SEMINARIS

—COMPTABILITAT PER A PROFESSIONALS

—PROTOCOL, RELACIONS HUMANES I CONGRESSOS

—TRÀFIC AERI

—ANIMACIÓ TURÍSTICA

I altres que s'aniran anunciant puntualment.

A TOTS ELS NOSTRES CURSOS GRUPS REDUÏTS, MÀXIM

15 ALUMNES PER CLASSE

INFORMACIÓ I MATRÍCULA

Carrer Manuel Sanchis Guarner, 1 - Tels. 20 69 95 - 20 53 77

TENNIS SON RIGO

Tennis
Futbol-sala

Hàndbol

Petanca

Cir. Footing

Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66

Sometimes - Palma de Mallorca

Squash

Volei

Mini golf

Tennis Taula

Gimnàs

SERVICIO OFICIAL

OPEL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS
07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES)

Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77

Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

En veu alta

Maastricht

Tomeu Martí i Florit

Maastricht és una petita ciutat holandesa. Però amb aquest nom és coneix també el tractat de la Unió Europea signat a l'esmentada ciutat el 7 de febrer del 1992 pels caps d'estat o de govern dels dotze estats membres de la CEE. I remarc això d'estats.

Quan surti al carrer aquest número de L'ESTEL DE MALLORCA, entrarà en vigor el Tractat de Maastricht. Això vol dir que els mallorquins en rebrem les conseqüències, sense poder haver ni tan sols expressat la nostra opinió. Cosa que si feren, per cert, uns altres catalans, els de la Catalunya del Nord i votaren en contra del Tractat, no és que els hi servís de gaire ja que entren a la Unió Europea de la mà —o millor dit dins el puny— de l'Estat francès. Nosaltres els del Sud, hi entram de la mateixa manera, però amb l'estat Espanyol.

La qüestió, però, és que ja hi som. I que ens afecta. Jo, com la gran majoria de gent del nostre país, no sé exactament com ens afecta, sé però que l'Europa que dibuixa Maastricht no és l'Europa de les nacions lliures i sobiranes, no és l'Europa de les persones que hi viuen i hi treballen. L'Europa de Maastricht és l'única Europa que poden construir els estats: la seva Europa. Una Europa amb un nord ric i un sud pobre, i nosaltres respecte a Europa som al sud. Una Europa que a les nacions sense estat, com la nostra, els diu regions i que l'única institució que reserva per a aquestes és el Comitè de les Regions, que té caràcter consultiu!

En fi, jo crec que des de la postura de la coherència, que avui i aquí és l'independentisme, no s'ha de donar suport a aquesta Europa, per molt que sembli que tanmateix s'imposarà a altres models d'organització política del nostre continent. La nostra Europa és la de les nacions lliures, unida o no.

ELS BISBES CATALANS CRITIQUEN EL RACISME ANTICATALÀ DE LA COPE

Avui. 21.X.1993

Els responsables de la COPE -cadena lligada a la jerarquia eclesiàstica- acaben de rebre un nou toc d'atenció, aquest cop des de l'editorial del darrer número de Catalunya Cristiana. En l'editorial, aquesta revista es lamenta profundament que un mitjà catòlic hagi adoptat una actitud anticatalana i es demana, tot respectant l'àmbit de l'autonomia dels professionals de la ràdio, un gest clarificador per part dels seus màxims responsables. Aquests màxims responsables ja no poden excusar-se en el caràcter minoritari de la petició. L'editorial de Catalunya Cristiana representa, d'alguna manera, el pensament de la jerarquia catalana. I, en aquest cas, la protesta és clara i explícita.

SENYOR, FELIÇ EL POBLE QUE ET SAP ACLAMAR. CAMINARÀ A LA CLAROR DE LA TEUA MIRADA. PSALM 89:15

PAÏSOS CATALANS

L'HISTORIADOR LEONARD MUNTANER DEIXA EN EVIDÈNCIA ANTONIO ALEMANY I CARMÉ RIERA.

(Redacció) La polèmica xueta provocada per la tertúlia radiofònica de RNE i publicada per *El Día del Mundo*, ha agafat un nou tombant amb la publicació del llibre de Francesc Riera Monserrat, **Xuetes i antixuetes. Quatre històries desedificants** (Editorial El Tall, Palma 1993) i que compta amb un pròleg de l'historiador Leonard Muntaner. L'ESTEL DE MALLORCA recomana a tots els seus lectors la lectura íntegra, de cap a peus, d'aquest llibre i del qual reproduïrem alguns fragments sucusos de Muntaner, no tots, ni prop fer-hi: **carregar sobre les espatlles del poble de Mallorca, sobre tots els mallorquins, la responsabilitat de la reproducció de l'antixuetisme des de 1679 fins ben entrat el segle XX és una ingeuïtat i una ximpleria. Aquesta versió del problema, no ens enganem, és una versió generalitzada entre alguns dels nostres estudiosos i que després manipulen els quatre indocumentats amb bolígraf que hem de suportar per estadístiques. El cas més recent és el de l'escriptora Carmé Riera que es pensa que perquè vol escriure una novel·la sobre xuetes, ens pot escometre amb un allau de desbarats:**

P. *¿En qué momento histórico se centra su novela?*

R. *A finales del siglo XVIII (sic), alrededor de las ejecuciones de 1691. Es curioso porque he podido comprobar que la nobleza mallorquina que hacía sus negocios con ellos, era contraria a que se persiguiera a los judíos i sobretodo a que se les expoliara. Quienes estaban sobretodo en contra de los judíos eran los payeses. Y la Iglesia, que entonces tenía un poder inmenso.*

Ah, senyora! La ignorància que ens fa dir de coses! Amiga meva, escriguí sobre no sé quina generació de poetes, però no ens venguí a embullar la troça històrica, perquè per això en tenim prou amb el set ciències de n'Antonio Alemany, que de passada li diré que també coincideix amb la seva tesi. Potser podrien escriure la seva novel·la plegats.

(...) Més que reiterar fins al fàstic que el nostre poble és racista, convé explicar les raons que provocaren les cremadisses de finals del segle XVII i, sobretot, recordar que la reproducció de l'antixuetisme durant els segles XVIII, XIX i XX, té com a màxim responsable el poder -polític, econòmic i de prestigi- en aquells moments en mans dels grups hegemònics: els botifarres de Mallorca i la clerecia. És a dir, que en aquest fosc "affaire" de discriminació secular, no tots els mallorquins tengueren les mateixes responsabilitats, entre altres raons perquè socialment no tots eren iguals, i un petit grup de poderosos tallava el bacallà. (...) Que m'expliquin també l'obsessió d'alguns nobles per ocupar càrrecs institucionals, especialment a la Inquisició, com fou el cas del gran Gaspar de Puigdorfilà, algtzir major, que cap al 1860, es desviava perseguint i denunciant reconciliats xuetes que contravenien les ordres del Sant Ofici. (...) A finals del segle XVIII, botifarres i clergat trameteren diversos memorials a Madrid perquè el rei Carles III rebutjàs els diputats xuetes (els perruques) en llurs reivindicacions per **esser equiparats a la resta de Ciutadans. Etc. etc. etc. etc.**

PARLAR BÉ POC COSTA

Una mica de respecte

Joan Escanelles i Llinàs

Per la Mercè, Pasqual Maragall i Mira, batlle de Barcelona, va fer un discurs als conveïns de la ciutat en presència del monarca *Borbó* (traduït del francià *Bourbon*). Entre d'altres sol·licituds que no vénen a tomb ("a qüento" és barbarisme), demanava *cortesament* ("cortesment" no ho diríem), dels espanyols, un respecte per l'idioma de Catalunya. Amb anterioritat, un periòdic madrileny, l'ABC del senyor Torcuato, s'erigia en campió de la llengua comuna —l'espanyol— pretesament arraconada i en perill, per un comportament *obtús* (no "cerril"), rancuniós i gairebé franquista de les institucions catalanes. Passen en silenci, de la banda espanyola, qüestions verament anodines o *pèccata minuta*, com l'ús de les armes, la tortura, l'anihilament de tota discrepància —periodistes inclosos— i la indefinida preterició del *mea culpa*. Tot plegat és controvertible i, si més no, *desbaratat* o absurd ("disparatat" no gens), hi són de més els comentaris (val a dir que no "huelguen"). La dita publicació, tanmateix, ha proveït el doi amb l'oportuna versemblança, cosa que permet interpretacions desviades en llegidors acrítics i la queixa justificada i pública del bon amic Pasqual.

El batlle, però, feia el discurs en la llengua de sa Majestat i no en la dels barcelonins de qui A i B són mandataris, que actuen, a saber, per obligació delegada. El sobirà legítim, en atenció a la voluntat que representa, fóra més complagut —pertocaria— si el portaveu de Barcelona hagués romput en català, espontàniament, sense cap dubte ni mania (de "reparos", ni el mot). Que l'interès comunitari se supediti a un home sol és il·legítim; aquest no s'hi ha de prestar. *Exemplum dedi vobis* és una bella màxima. Potser l'autoritat s'enfortiria amb el consentiment de la població. *Comptat i debatut* (no direm "en resumides comptes"), la conclusió és palmària: a bon dret i a la pràctica comuna (no "comú"), el comportament diglòssic apuntat no és gaire defensívol.

L'alcalde barceloní demanava respecte, n'oferia un model en la forma i en el contingut ("porque nosotros, sí, respetamos el español", amb la *enya inclosa*, no "incluïda"); però no es feia respectar. Tot plegat sembla contradictori. El respecte s'ha d'imposar, no és gratuït. Qui no se'l guanya l'ha perdut. Els sentiments respectuosos duen en si la mirada ascendent. Només respectam a qui reconeixem superior. Prové d'ací la conducta maragalliana cap a la llengua espanyola. Sobre l'escala de valors lingüístics o sociolingüístics, la col·loca a la banda d'ensús, la'n veu condescendir com la *mercè* patrona i hi sent la gratitud. Això sí que és respecte. En pot gaudir la llengua catalana de criatures espanyoles? De nosaltres depèn, si mantenim la dignitat amb la resta del món, si ens conservam autèntics, llunys de bubotes i fantasmes, no tement l'enemic interior.

Exemplum dedi vobis. Maragall *non dixit*. Potser ho dirà, a la fi, sense crispació i evitarà els *enfrentaments* (no importen els "enfrentaments"), en la mesura que es guanyarà el respecte.

EL GOB RECLAMA EL TANCAMENT DEL FORN INCINERADOR DE RESIDUS TÒXICS DE SON DURETA

(Redacció) El GOB (Grup d'Ornitologia Balear) va donar suport a l'Associació de veïnats de Son Armadans, als col·legis de la zona i va reclamar el tancament del forn incinerador de residus tòxics de l'hospital de Son Dureta perquè és un atemptat contra el medi ambient i perquè emet a l'atmosfera metalls pesats molt perillosos per a la salut pública com el plom i el mercuri.

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

Joan Fageda, Batle de Palma.

Martí Serra, batle de Marratxí.

LA PRESSIÓ DEL PETIT COMERÇ ES COMENÇA FER CONEIXEDOR: FAGEDA ENVAIA INSPECTORS A LES GRANS SUPERFÍCIES

(Redacció) La petita i mitjana empresa que es dedica al comerç no acaba d'ésser conscient de l'enorme força que té si aconsegueix uns mínims de coordinació i d'unitat d'acció. El sector comerç dona feina directa a 50.000 persones i és un dels estalons de l'economia de Mallorca. Cal tenir en compte que moltes d'aquestes empreses són de tipus familiar, ¿s'han aturat a comptar els nostres botiguers i comerciants la quantitat impressionant de vots que es mouen entorn del seu sector? En una democràcia el que compten són els vots i si els nostres comerciants fossin prou hàbils i astuts per treure profit d'aquests vots, serien els reis de Mallorca. Aquí no hi ha ni Cafellas ni Fagedas que valguin! Amb un mínim de coordinació els nostres comerciants si volguessin podrien escabotjar l'"invencible" Cafellas en qüestió de setmanes. Tot és qüestió d'organitzar-se i de començar a actuar com un lobby de pressió. Que Cafellas i Fageda governen en funció dels interessos de les grans superfícies que amb seu a Madrid financen il·legalment el PP? Idò a les pròximes eleccions de 1995 es fa córrer la veu no votar PP - PSOE i s'ha acabat la història.

NOVA PUJADA D'IMPOSTS DE L'AJUNTAMENT DE PALMA

(Redacció) La polèmica ha acompanyat la pujada d'imposts dictada per l'Ajuntament de Palma ja que entre el regidor d'hisenda, Fernando Giménez, afirmava que pujarien només la inflació prevista, el PSOE ha afirmat que la puja està per damunt l'IPC previst. Sigui com sigui, el fet indubtable és que els contribuents l'any vinent hauran de pagar més impostos. Heus ací algunes puges:

Contribució Urbana:	5'9%
	+ 4'5% Estat
Contribució rústica:	5'9%
	+4'5% Estat
Impost damunt els vehicles:	10%
Plusvalua:	5'9%
I.A.E.	5'9%

LA SECCIÓ LOCAL D'ERC A MANACOR PROPOSA LA INDEPENDÈNCIA ECONÒMICA DE BALEARS

(Redacció) La secció local d'ERC a Manacor va fer públic un comunicat titulat **El Concert econòmic, la independència econòmica** en què qualifica l'espòli fiscal de situació neocolonial i on proposa que els impostos recaptats a Balears quedin aquí i que no se'n vagin per dret de conquesta cap a Madrid.

EL GOVERN BALEAR VA ACUMULAR DURANT L'ANY 1992 UN DEUTE DE 40.000 MILIONS DE PTES.

(Redacció) Segons va informar el diputat de l'oposició, el Sr. Pere Sampol del PSM, el Govern Balear va acumular durant l'any 1992 un deute de 40.000 milions. Entre les causes d'aquest desgavell administratiu cal assenyalar que el Govern va preveure uns ingressos que deprés no s'han realitzat. El cas més escandalós és el del canon d'aigua. Per cada 100 ptes. que el Govern havia previst ingressar únicament n'han entrat 35'64% pel canon d'aigua i 60'92% per l'impost de sanejament. Total, si el Sr. Cafellas dugués els seus negocis familiars amb el mateix rigor que du el Govern ja fa anys que l'haurien fotut dins la presó per deutes o tot lo dia tendria a la porta de ca seva el senyor del frac.

AFEDECO DEMANA LA DIMISSIÓ DEL BATLE DE MARRATXÍ

(Redacció) Afedeco (Federació d'Empresaris de Comerç) va presentar dia 6 d'octubre un escrit de protesta a l'Ajuntament de Marratxí on demana la dimissió del batle, Martí Serra, perquè davant la sèrie d'irregularitats sobre el projecte d'urbanització i la llicència d'obres que eren conegudes ja d'antuvi per Alcampo i l'Ajuntament, no és possible altre sentiment que el d'estupor davant l'actitud d'Alcampo d'obrir sense llicència amb el que tot això suposa de menyspreu a la legalitat vigent, a les institucions lliures i democràticament elegides, i d'estranyesa davant la passivitat del Batle tot i que sabés que l'esmentat establiment no gaudeix de certificat de final d'obra i de llicència d'apertura, no fa res per impedir-la. En aquest aspecte, i sense perjudici de les accions legals pertinents, Afedeco, en representació dels comerciants de Marratxí legalment establerts no té altra alternativa que demanar la dimissió del Sr. Batle, Martí Serra, perquè entén que hi ha hagut una deixadesa de les responsabilitats inherents al càrrec que ocupa. Afedeco, vol agrair públicament als tècnics municipals de l'Ajuntament de Marratxí que no han cedit a les pressions a què s'han vist sotmesos. Afedeco, vol deixar constància un cop més el seu respecte més escrupulós per la llibertat d'empresa i per la lliure competència recollides a l'article núm. 38 de la Consitució. Els fets que ens ocupen no són sinó un flagrant incompliment de l'ordenament jurídic vigent i un absolut menyspreu a l'Estat de Dret.

HISENDA ESTÀ OFEGADA I RETRASSA FINS AL MES DE GENER LA DEVOLUCIÓ DE 200.000 MILIONS DE L'IRPF

(Redacció) El Ministeri Hisenda espanyol està desbordat perquè els comptes entre els ingressos i les sortides no surten de cap manera. Com que s'han donat que s'han allargat més del compte en les despeses, ara retrassaran fins al mes de gener la devolució de 200.000 milions de l'IRPF. Amb la llei a la mà, Hisenda espanyola té un termini legal de sis mesos a partir del tancament de la campanya de renda per tornar les devolucions. Passat aquest termini el contribuent té dret a reclamar els interessos de demora.

almacenes femenias

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

S'ARENAL. OFICINES, MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Carrer Diego Zaforteza, 3 Tels. 26 00 87 - 49 16 11 - 49 16 50 Fax 491558

LUCMAJOR. MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Ronda Migjorn s/n. Telèfon 66 07 01

CIUTAT DE MALLORCA. MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Polígon de Son Castelló - Via Asima, 1 Tels. 20 47 02 - 20 47 62 - 20 48 17 Fax 206998

MAGATZEM. Carrer Aragó, 139 Tels. 27 23 52 - 27 63 64

El prestigi aconseguit per ALMACENES FEMENIAS és el resultat de 50 anys de qualitat, servei i professionalitat.

ALMACENES FEMENIAS posa a la seva disposició tot tipus de materials de construcció, destacant les rajoles i paviments, no només pels seus bellíssims dissenys sinó també per la gran varietat d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS demostra la seva professionalitat acostant als residents d'aquestes illes les més importants marques nacionals i internacionals.

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

ELS POLÍTICS CORRUPTES CONSENTEN TOTA CASTA D'IRREGULARITATS A ALCAMPO

Jaume Sastre

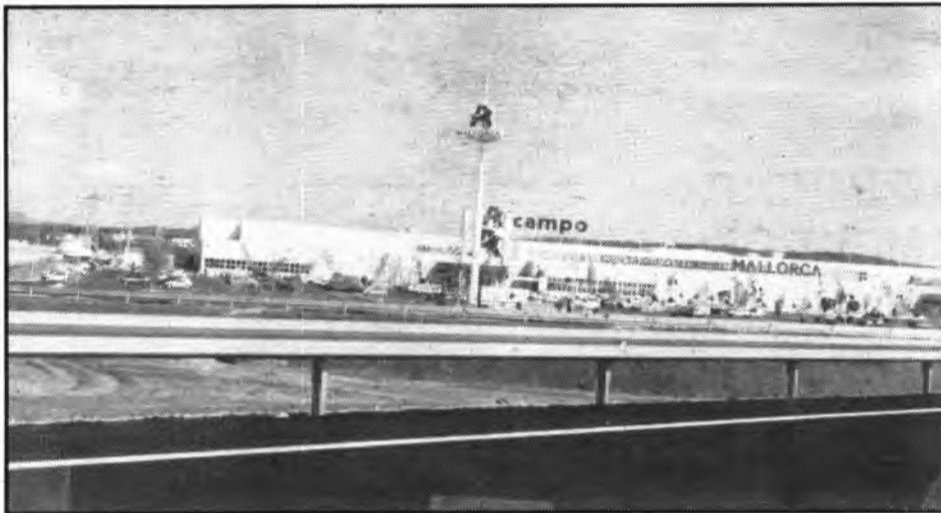
Alcampo va obrir al públic les portes del seu centre comercial dimarts dia 5 d'octubre sense comptar amb el pertinent certificat municipal de final d'obra. De l'acte d'apertura es desprén que **Alcampo** té cera del Corpus i molts bons padrins dins el Govern Cañellas ja que mentre l'Ajuntament de Marratxí no havia concedit la llicència, Catalina Cirer, en representació del president Cañellas, va ésser l'estrella de la inauguració. Per què l'Ajuntament de Marratxí no va concedir la llicència? Doncs perquè **Alcampo** pel seu compte ha fet i desfet així com ha volgut els plans presentats a l'Ajuntament. En concret les modificacions afegides són: la torre de propaganda, que no va obtenir el permís fins a cinc dies després de l'acte d'inauguració, per exemple; canvis interiors i la construcció d'un Mc Donalds en zona d'aparcament.

Davant aquest gruix d'irregularitats, el més lògic i normal fos estat que l'ajuntament de Marratxí hagués enviat la policia el dia de la inauguració a fer tancar el centre. Ho va fer? NO! no ho va fer perquè el batle de Marratxí, Sr. Martí Serra, és molt valent a l'hora d'imposar la llei a un petit comerciant mallorquí, però en canvi no s'atreveix a aplicar aquesta mateixa llei a una gran superfície que actua amb la prepotència i la xuleria pròpia dels peixos grossos que tenen les espatles cobertes pels polítics corruptes del Govern Cañellas que els protegeixen. Voleu un exemple més flagrant de favoritisme i corrupció que el rètol de l'autopista (Vegeu foto) instal·lat per la Conselleria d'Obres Públiques del Govern i on consta **Centre comercial just davall d'Es Pont d'Inca**? No és això un escàndol que remou el ventre? Des de quan els doblers de tots els contribuents són per beneficiar una empresa en concret? Però, què passa? És que Cañellas cobra una comissió de les vendes d'**Alcampo**? La senyalització pública tant vertical com horitzontal d'una carretera, d'un camí o d'una autopista són per indicar els nuclis de població als conductors de vehicles. Mai no poden ésser per indicar un centre comercial privat. L'existència d'aquest rètol és un caramel·let per dur als tribunals de justícia i per fotre Cañellas dins la presó per corrupte i per un delictes de prevaricació que consisteix a dur endavant una resolució obertament injusta ja sigui per negligència o per ignorància inexcusable.

Fe d'errates:

A l'últim número de **L'ESTEL DE MALLORCA** van aparèixer una sèrie d'errors de transcripció en dos articles meus. Primer, a l'article titulat **El falangista José Mª Aznar diu que Franco no va reprimir la llengua catalana**, la data de naixement d'Aznar està equivocada. Allà on diu 25 de febrer de 1993 ha de dir 25 de febrer de 1953. Segon, a l'article titulat **Guillem Vidal diu a L'Estel que no té res a veure amb Alcampo**, també hi ha un lapsus en una data. Exactament allà on diu **Les eleccions municipals que van suposar la sortida de Vidal com a Batle de Marratxí van ésser dia 23 de maig de 1991. Doncs bé, Vidal abans de sortir de batle va voler deixar la cosa ben fermana i dia 9 de juny, és a dir dues setmanes abans de les eleccions, la Comissió d'Urbanisme del CIM va ratificar l'acord de l'Ajuntament de Marratxí**; qualsevol lector espavilat s'haurà adonat que hi ha un mes canviat i el que diu **9 de juny** ha de dir **9 de maig**.

Aquest rètol de l'autopista Palma-Inca és un escàndol de jutjat de guàrdia i una prova irrefutable de la conxorxa entre Alcampo i els polítics corruptes del Govern balear. Els comerciants tenen un motiu excel·lent per denunciar Gabriel Cañellas als tribunals de justícia.

La torre de propaganda d'Alcampo no va ésser legalitzada fins a cinc dies després de l'acte d'inauguració presidit per Catalina Cirer, consellera de Governació del Govern Cañellas.

LA XIFRA D'EMPRESES AMB PROBLEMES AUGMENTA EN UN 100%

(Redacció) Segons dades de la Direcció Provincial de Treball, durant els nou mesos primers d'enguany 203 empreses de Mallorca, amb 1.624 persones afectades, han presentat expedient de regulació de feina. Aquesta xifra dramàtica contrasta amb la de 1992 en el qual durant tot l'any hi va haver 107 expedients de regulació amb 1.006 persones afectades. Els sectors més afectats són: 1) Indústries del calçat, 2) Sector de la construcció, 3) Petit Comerç, i 4) Hosteleria.

CANÀRIES OBTÉ AVANTATGES PER VOTAR NACIONALISTA I NO VOTAR PP - PSOE

(Redacció) Els nacionalistes canaris amb representació al congrés espanyol per **Coalició Canària** ha obtingut una gran victòria després de dures negociacions amb Madrid. Després d'haver aconseguit la cessió del 15% de l'IRPF, més la cessió del 50% de l'impost sobre Tràfic d'Empreses (ITE), ara els canaris han aconseguit que les noves empreses que es muntin a l'arxipèlag tinguin unes vacances fiscals fins a l'any 2000. Aquesta vella reivindicació s'ha aconseguit ara que els canaris tenen veu pròpia al parlament. Ja fa molts anys que Canàries, per tal de fer front a la competència d'arees similars ubicades a Madeira, Gibraltar i Tànger, reivindicava un tractament fiscal propi de Zona Especial La situació de Canàries contrasta amb la de Balears, una comunitat autònoma menyspreada i marginada per Madrid que per mor de votar partits forasters com el PP de l'impresentable Gabriel Cañellas, és absolutament ignorada per la metròpoli.

EL PP, UN SAC DE GRINS: UN DIC NYIC, I L'ALTRE DIU NYAC; AZNAR DIU BLANC I CAÑELLAS DIU NEGRE

(Redacció) Està ben clar que una cosa és receptar i una altra molt diferent és pendre la medecina! A Madrid el PP és oposició i allà Aznar demana al parlament espanyol facilitats per crear comissions d'investigació per controlar el govern PSOE. Aquí el PP ocupa el poder i quan el PSM ha fet una proposta per facilitar la creació de comissions - passar de la majoria absoluta requerida al vot de 15 diputats- els Srs. del PP han dit rotundament que no. Com justificar aquesta incoherència i aquesta esquizofrènia? Aznar diu blanc i el seu **Delegado Provincial del Movimiento**, perdó, del PP, diu negre. El Sr. Cañellas, exemple preclar de la dreta autoritària i colonialista, no en vol sentir ni parlar de comissions d'investigació. Normal, una persona que duu els papers embullats és natural que tingui fòbia a la llum del dia i a mirar davall les estores dels despatxos.

LES EMPRESES DEUEN 910.000 MILIONS A LA SEURETAT SOCIAL

(Redacció) Segons Adolfo Jiménez, secretari general de la Seguretat Social, les empreses de l'estat espanyol deuen a aquest organisme 910.000 milions de ptes. acumulats entre 1988 i 1992, cosa que suposa un 4'1% de morositat. Pel que fa a 1993, Jiménez va dir que només el deute a la S.S. dels sis primers mesos de les administracions públiques puja a 220.302 milions de ptes. Es dona la circumstància que l'administració espanyola mantén una doble política sobre el deute a la S.S.. Si l'empresa afectada és petita o mitjana li estreny els perns per tal de cobrar, mentre que si l'empresa és gran fa els ulls grossos i li allarga el termini per por de l'impacte social que suposa tancar una gran empresa i tirar al carrer milers de treballadors.

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

Les obres de construcció del Centro Comercial Porto Pi ja estan en marxa.

Les obres d'enderroc per a construir El Corte Inglés estan pràcticament acabades.

Carlos Solchaga, l'ex-ministre d'hisenda, un dels personatges més odiats de l'estat, ha estat involucrat en un escàndol d'abús de poder.

NOU ESCÀNDOL DE CORRUPCIÓ: SOLCHAGA I FAMÍLIA VAN VIATJAR GRATIS AMB TRANSMEDITERRÀNIA

(Redacció) Un nou escàndol ha vingut a desprestigiar encara més els polítics del PP - PSOE, als ulls de l'opinió pública. Ara s'ha destapat damunt el diari *El Mundo* que l'ex-ministre d'Hisenda, el personatge més odiat pels contribuents, Carlos Solchaga, va viatjar sense pagar, ell, la seva esposa, Gloria Barba, els seus dos fills i els seus respectius cotxes, amb Transmediterrània dia 17 d'agost, durant les vacances d'estiu.

VAGA EN SUPERMERCATS VIVÓ

(Redacció) Els treballadors de la xarxa de Supermercats Vivó estan en vaga perquè l'empresa ja fa tres mesos que no els ha pogut pagar els sous. Com ja era d'esperar, l'arribada de les grans superfícies, que estan conxorxades amb els polítics corruptes del PP - PSOE, no farà sinó abocar milers de mallorquins a la frustració de l'atur.

LA MOROSITAT DELS BANCS PUJA EL MES DE SETEMBRE 21.000 MILIONS

(Redacció) La morositat de la banca privada va augmentar el mes de setembre passat en uns 21.000 milions de ptes. i va arribar als 1'64 bilions acumulats, xifra que equival al 7'5% de la inversió creditícia, segons dades proporcionades pel Banc d'Espanya.

MADRID NO PREVEU REDUIR L'IVA AERI

(Redacció) El Govern espanyol un cop més ha tirat per terra la vella reivindicació dels hotelers mallorquins de veure reduït l'IVA aeri del 15% actual al 6%, per poder mantenir així la competitivitat amb els nostres rivals. Els hotelers mallorquins ara es queixen i protesten quan en realitat no tenen motiu perquè ells són els primers que han donat reiterat suport electoral al PP del Sr. Gabriel Cañellas. Ara idò muts i a pagar! Srs hotelers mallorquins, ¿quan aprendreu d'una vegada dels hotelers canaris i en comptes de donar suport a partits com el PP - PSOE, donareu suport a partits que tenen el centre de decisió aquí com UM, el PSM o ERC? Ja hi tornareu ja a votar Cañellas, un president inútil que en deu anys no estat capaç d'arrabassar cap competència important a Madrid! Més se'n mereixen! Un 15% d'IVA, heu dit, que punyeta! Un 50% hauria de recarregar Madrid sobre el transport aeri i veuríeu ben aviat si els emparadats hotelers mallorquins s'espolsarien la beneitura de damunt!

AFEDECO PREOCUPAT PEL NOU DECRET REGULADOR DELS HORARIS

(Redacció) La patronal del comerç Afedeco a través del seu president, Prudencio Vallejo, va mostrar la seva preocupació que el govern de Madrid cedeixi a les pressions de les grans superfícies i faci uns horaris a la mida dels seus interessos. Vallejo va dir: **consideram excessiu el nombre de diumenges i festius que els comerços hauran d'obrir, així com també la jornada comercial de 70 hores setmanals. Però el que més ens preocupa és que aquest decret regulador serveixi com a pretext per aparcar la creació d'una Llei de Comerç.**

CRISI DRAMÀTICA A LA COMARCA D'INCA

(Redacció) La comarca d'Inca viu una crisi dramàtica i s'espera un hivern molt dur com no s'havia vist des dels anys quaranta. Enguany catorze empreses ja han presentat expedients de suspensió de pagaments als jutjats d'Inca entre les quals destaquen les famoses Yanko, Calçats Pujades i l'Elèctrica Plandolit. Dintre aquest crisi generalitzada cal afegir la fallida del Celler Mollí Vell d'Inca i 350 execucions hipotecàries la majoria de les quals pertanyen a immobles propietat particular d'empresaris que no han pogut fer front al pagament dels crèdits. Mentre arreu de Mallorca es viu un clima semblant, és indignant comprovar la lleugeresa amb què els polítics del PP - PSOE que comanden dilapiden els doblers públics en viatges a Nova York, soparets i altres capritxades de nous rics bufes.

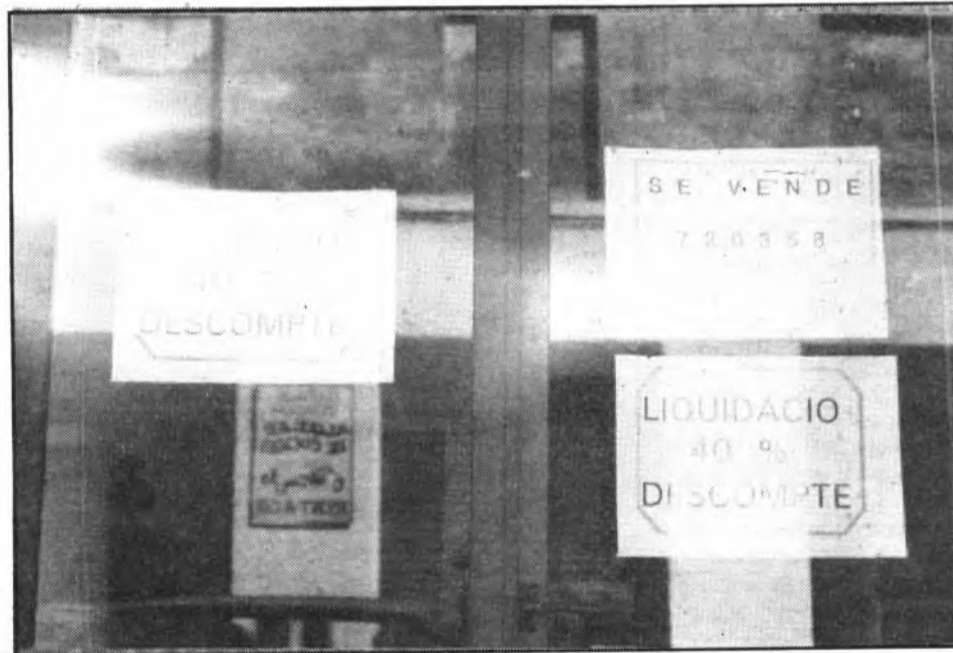
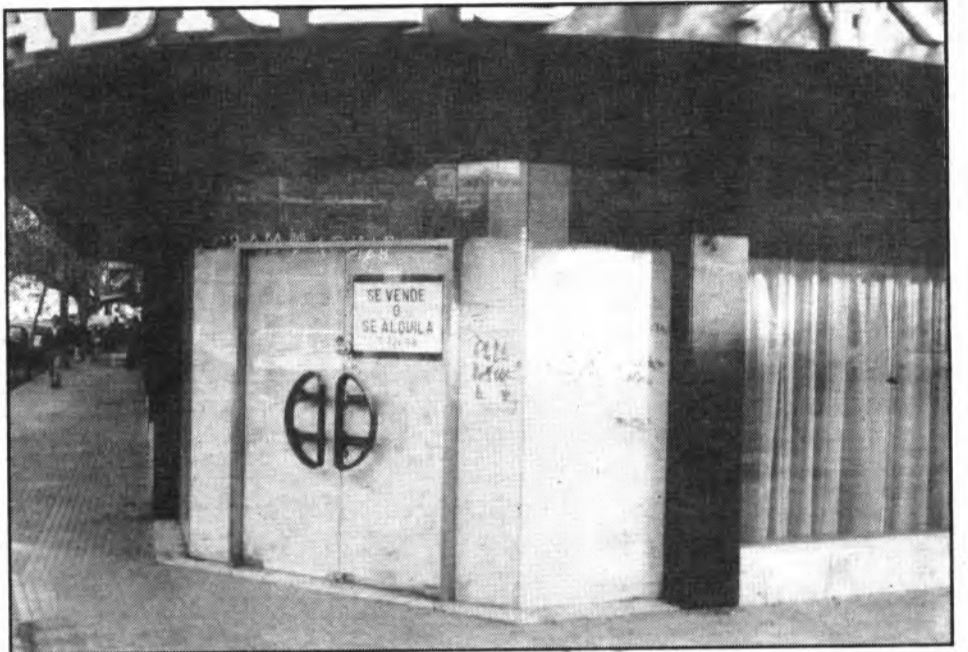
LES VENDES DELS COMERÇOS DE CALVIÀ HAN DAVALLAT UN 50% RESPECTE A 1992

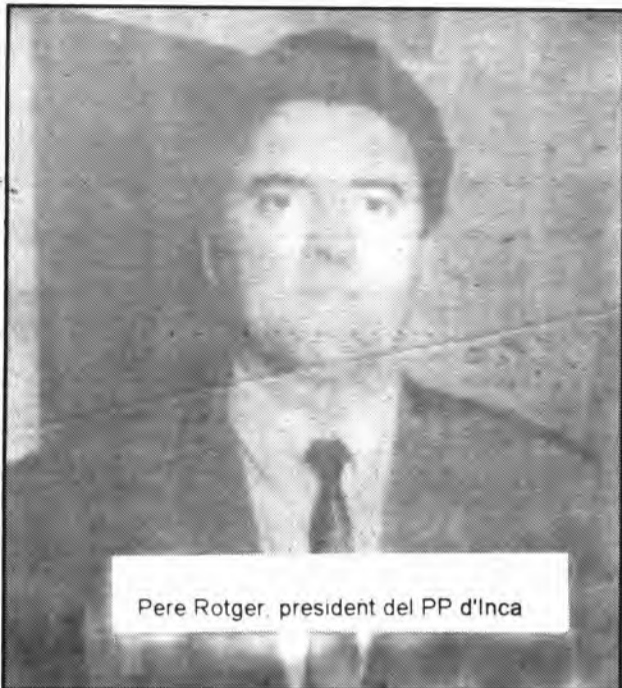
(Redacció) Segons va informar Luis Marín, president dels comerciants de Calvià, les vendes aquest estiu han davallat un 50% respecte a l'any anterior amb la qual cosa es preveu que un 25% de botigues hauran de tancar. Entre les causes d'aquesta debacle cal apuntar la pèrdua del poder adquisitiu dels turistes que cada vegada vénen amb més pocs doblers i la competència deslleial dels anomenats "manteros".

L'ESTEL
de Mallorca

LA REVISTA QUE DIU EL QUE ELS MALLORQUINS PENSEN PERÒ NO S'ATREVEIXEN A DIR
SUBSCRIVIU-VOS-HI
TEL. 26 50 05

Les víctimes de les grans superfícies i dels polítics corruptes

Pere Rotger, president del PP d'Inca

PERE ROTGER, DEL PP D'INCA, RETREU AL PSOE I A CAÑELLAS, LA MARGINACIÓ DE LA PART FORANA

(Redacció) Pere Rotger i Llabrés, president del PP d'Inca, en un escrit enviat a la premsa va criticar la marginació de què és víctima la Part Forana. El Sr. Rotger va carregar les tintes especialment sobre el batle d'Inca pel PSOE, Jaume Armengol, a qui va acusar d'haver sotmès els interessos d'Inca als del PSOE, si bé dins el conjunt de l'escrit hi ha una crítica general als polítics de Palma per la seva marginació de la Mallorca interior. Bé es veu que el Sr. Rotger en aquest escrit ha tingut un lapsus de sinceritat perquè hi ha un fragment en el qual retrata, imaginant que sense voler, la política hipòcrita i falsa del Sr. Cañellas envers la Part Forana: **Inca i Comarca formen part d'aquesta meravellosa part forana de la que tots els polítics (sic) en els seus discursos i mítings se n'umplen la boca perquè de tots és sabut que dins la ruralia és allà on es preserven les nostres tradicions, cultures i la nostra llengua, però com s'ha demostrat una vegada més, els interessos polítics tenen més força que la solidaritat, la justícia i el sentit comú.**

Inca i Comarca, com la resta de les nostres Illes, ha estat i és solidari amb els municipis de la costa (Pla d'Embelliment, depuradores, etc.), com també hem estat solidaris amb el nostre esforç fiscal amb la resta de les comunitats Autònomes de l'Estat espanyol, ara se'ns demana que siguem solidaris amb l'AIGUA... mentrestant la nostra Comarca d'Inca està perdent població, llocs de feina, i jo em deman quina solidaritat hi ha cap a nosaltres. Molt bé Sr. Pere Rotger, esperam veure'l ben aviat dins un partit que, al contrari del PP, no sotmeti els interessos de Balears als interessos de Madrid!

TRES REGIDORS D'UNIÓ PETRERA S'INTEGREN A UM

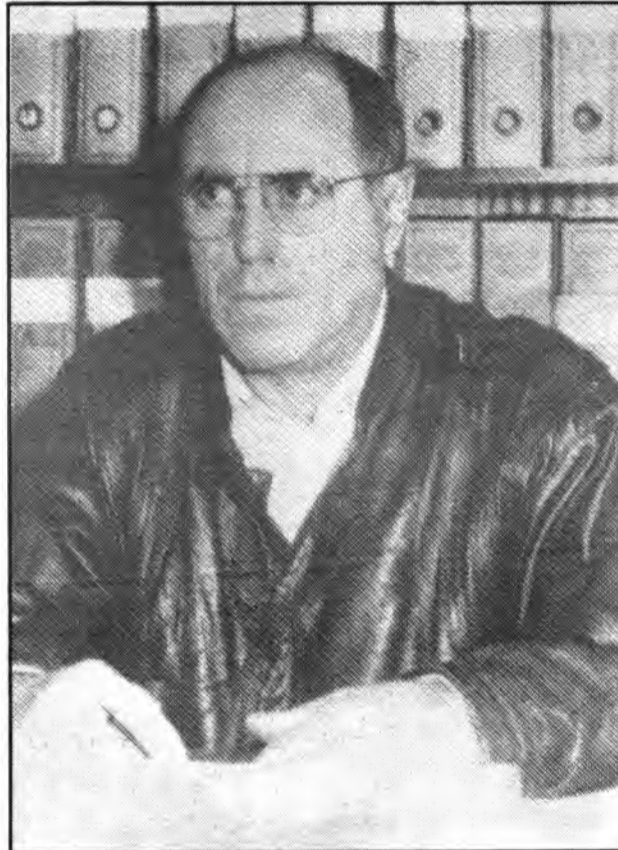
(Redacció) El procés de relançament d'UM no atura i de cada dia agafa més força. La setmana passada tres regidors que es van presentar l'any 1991 per Unió Petrera, Miquel Jaume, Francesc Munar i Rafel Bauçà, es van integrar a UM a fi de reforçar aquesta opció nacionalista de cara a les eleccions de 1995 en les quals el gran objectiu a batre són els partits sucursalistes de Madrid, PP - PSOE, Gabriel Cañellas i Francesc Obrador, responsables d'haver convertit Balears en la befa i el cul de sac de l'estat espanyol.

Aquest periòdic se pot trobar a tots els quioscs de Mallorca. Si no el trobau, demanau-lo

UM ESCALFA MOTORS DE CARA A LA GRAN BATALLA ELECTORAL DE 1995

JOAN MORRO: "HEM DE FER UNS PLANTEJAMENTS NACIONALISTES EN DEFENSA DE LA NOSTRA ECONOMIA"

(Redacció) Joan Morro, conegut ex-jugador de futbol que va arribar a jugar amb el Mallorca, el Sabadell i el Constància, i president actual del Comitè de Palma d'Unió Mallorquina, va declarar en una entrevista publicada al diari *Baleares* per Tomeu Poquet: **Hem augmentat en gran quantitat el nombre d'afiliats a Palma i això ens dóna l'ocasió de muntar una estructura. Això que estam fent estic segur que a l'hora de les eleccions pesarà molt. Hauriem de fer uns plantejaments nacionalistes en defensa de la nostra economia. Igualment hem d'esser continuadors dels nostres costums, el nostre folklore, la nostra artesanía, la nostra cuina, en fi, de tot allò que ens identifica i de tot allò que hem heretat dels nostres pares.**

Joan Morro, president del Comitè de Palma d'UM.

EL JUTGE JOSÉ CASTRO DEIXA A LLOURE ELS DOS PRESUMPTES ASSASSINS DEL TAXISTA MALLORQUÍ

(Redacció) Joan Ferragut Oliver era un taxista de 55 anys de Costitx. L'altre dia va tenir la mala sort de tenir una desgraciada topada a la plaça Gomila. Segons testimonis presencials, un cotxe ocupat per dos joves de 24 i 28 anys la identitat dels quals la policia s'ha negat a donar, van passar per devora el seu taxi i el van fregar. Quan el pobre mallorquí va botar del taxi per demanar explicacions els dos jovenots el van apallissar i en Joan Ferragut va anar a pegar un mal cop contra la voravia i es va obrir el cap. De resultes d'aquesta mala ferida Joan Ferragut va morir a la clínica després d'estar uns dies en coma. Què va passar amb els presumptes agressors? Idò el discutit jutge José Castro, el mateix que va amollar els dos presumptes piròmans de na Burguesa, els va deixar a lloure totd'una. El jutge José Castro és molt famós entre els xoriços de Mallorca perquè saben que quan ell està de guàrdia molts pocs ingressen a la presó.

Norma Duval en el moment d'agredir el periodista Giménez Arnau.

NORMAL DUVAL AGREDEIX UN PERIODISTA

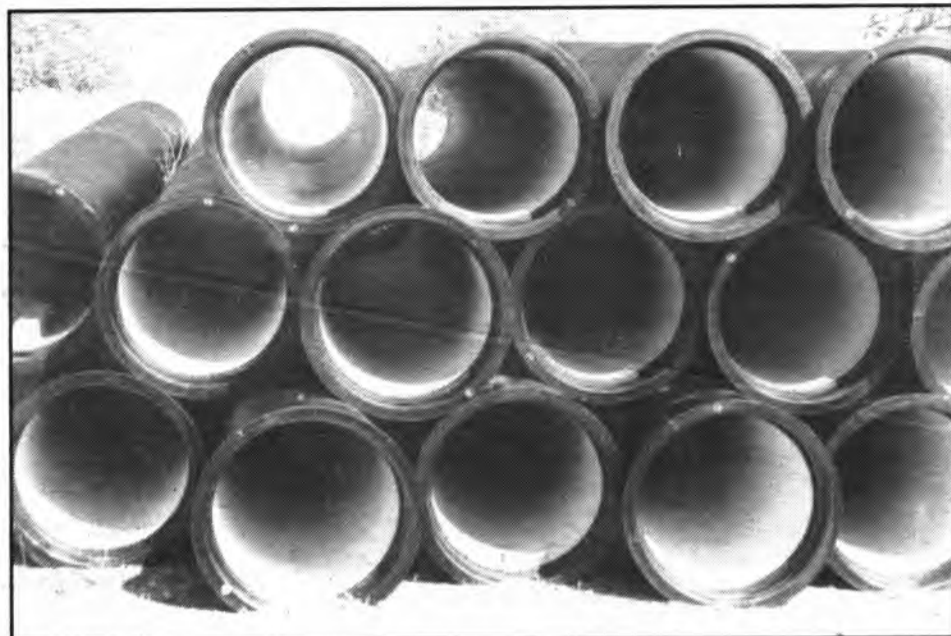
(Redacció) La coneguda vedette del PP, Norma Duval, va posar en evidència el seu caràcter antidemocràtic quan va agredir amb una sabata el periodista Jimmy Giménez Arnau durant el programa tertúlia *Protagonistas d'Onda Cero*. Norma Duval després de sentir que Giménez criticava el seu marit es va presentar a l'emissora, va irrompre a l'estudi per agredir i insultar, enmig d'un raig de blasfèmies, el periodista a qui va tirar per la cara una sabata i va dir. **Bé, ho reproduirem en foraster perquè les paraules d'aquesta nova musa de Falange que posa en pràctica la dialéctica de los puños y de las pistolas, no té desperdici: No me arrepiento de haberle dado, aunque lo niegue, le di. Y si no me lo impide el chico de seguridad, le pego un tortazo. Pero lo que no pienso consentir es que se meta con mi familia. Porque, para mí, es lo más importante. Pero que no mienta, yo no le he llamado hijo de puta, ni cabrón, porque no responsabilizo a las madres de lo que hacen sus hijos. Además, todo el público de Onda Cero lo puede confirmar. Yo sí le he insultado, pero no con esas palabras. Le llamé estúpido y le dije que era una mierda. Es mentira que mi esposo intentara pegarle. El estuvo muy tranquilo en el control. Como tampoco es verdad que he declarado en una entrevista que me desnudé para la revista Entreviu por dinero. El dice que tiene la cinta, pues que la saque y la ponga. Yo me río de que diga que estoy gorda, cuando uso una 38 y tengo 50 de cintura. O que asegure que estoy acabada profesionalmente, porque mi público sabe que no es verdad. Pero a mi familia ni tocarla, eso no se lo consiento.** El comportament forassenyat de Norma Duval ha provocat la consternació dins l'equip d'assessors d'imatge del PP ja que han vist com en qüestió de quinze minuts, tot l'esforç d'anys de presentar el PP davant l'opinió pública com un partit tranquil, moderat, de talant democràtic, liberal i tolerant, se n'ha anat en orris.

EL RELLANÇAMENT D'UM PROVOCA NERVIS DINS LA CÚPULA DEL PP

(Redacció) Els màxims dirigents de la delegació provincial del PP a Balears estan molt preocupats davant el relançament d'Unió Mallorquina. En un sopar fet a Manacor, Pere J. Morey va demanar la fusió del PP i d'UM en una sola organització. Bé se veu, que al trànsfuga i ex-dirigent d'UM, Pere J. Morey, a qui Cañellas va comprar amb un càrrec a canvi de la destrucció d'UM, el té molt preocupat el reviscolament del partit que ell va donar per mort i ben enterrat. Pere J. Morey, com Guillem Vidal, Francesc Salas, etc. estan nerviosos perquè s'adonen que el seu acte de traïció ha estat inútil. Al contrari, ha contribuït a catapultar el partit que ells volien destruir. Ben pensat, què li lleva la son al criat de Madrid, el Sr. Cañellas? Per ventura el PSOE? Pots pensar! Si precisament el millor aliat que té el Sr. Cañellas és diu PSOE! Al Sr. Gabriel Cañellas el que li pica de bondeveres i no el deixa dormir tranquil és que d'aquí a 1995 es vagi embastant un **Front de Salvació Nacional** que integrat per UM, PSM i ERC, per exemple, plantegi una operació similar a Coalició Canària contra els partits que reben instruccions de Madrid, PP - PSOE. Això és el que li pica a Cañellas!

La presentació de les Coordinadores de Llubí i de Sencelles contra el transvassament de Sa Marineta es va fer a Binissalem, un altre dels pobles afectats, al restaurant a ca n'Arabí.

Amb aquestes canonades impressionants de tres pams se'n volen dur l'aigua de la Part Forana cap a Palma i Calvià. Algú pot creure que posen una canonada de 60 cms. per endur-se'n tan sols 3 Hm3 anuals?

ANTONI LLOMPART: "ERC ESTÀ TOTALMENT EN CONTRA DEL TRANSVASSAMENT DE L'AIGUA DE SA MARINETA CAP A PALMA I CALVIÀ"

Antoni Llompart (Inca 1962) és a punt d'acabar arquitectura, està treballant en el projecte final de carrera, i ha estat un dels impulsors de la implantació d'ERC a Inca.

* Com i per què heu format la secció local d'ERC a Inca?

Ja feia uns anys que seguia els articles de Pilar Rahola al diari *Avui*. El fet que Rahola es presentàs per ERC em va fer interessar per aquest projecte cap a la independència. Vaig anar al míting d'Angel Colom a l'Auditori, vaig conèixer els líders d'ERC i partir d'aquí els simpatitzants d'Inca ens vàrem posar en contacte i fundàrem la secció local per buscar el suport de tothom al projecte.

* Us veis a qualque banda?

Sí, cada quinze dies feim una reunió al bar Mercantil. Els qui no fallen mai i són més constants són els joves. Ara els de Selva estan molt engrescats cercant coses per a El Refugi.

* Quina postura teniu davant la polèmica de l'ORA d'Inca?

Ja està bé de posar més impostos. Nosaltres som de l'opinió que en lloc de fer pagar per aparcar, s'hauria de penalitzar només aquelles persones que són insolidàries amb els comerciants d'Inca, és a dir, aquelles persones que tenen, per exemple, més d'una hora i mitja el cotxe aparcat al mateix lloc. Realment això ja es feia abans, el que passava, però, és que no havia prou control. Això mateix es fa Alcúdia i funciona bé.

* El PP vol dur la presó a la comarca d'Inca. El comerç, la sabata, etc. ja estan prou fotuts i a damunt us volen dur la xusma, no creus que els dirigents del PP han perdut la xaveta?

Sempre estam amb el mateix. Sempre hem de demanar almoïna. Nosaltres tenim els recursos però resulta que al final no els podem fer servir. Madrid ens roba els doblers i a damunt ens fan xantatge i ens vénen a dir: si voleu l'hospital també heu d'agafar la presó. El futur model penitenciari ha d'estar adaptat a les nostres necessitats; no volem ésser la colònia penitenciària de ningú.

* I del robatori de l'aigua de la Part Forana, què en pensau?

En principi volem donar l'enhorabona a l'Ajuntament, al batle Jaume Armengol i al regidor Bernat Amengual, perquè han exigit el compliment de la disciplina urbanística. ERC està totalment en contra del transvassament de l'aigua de Sa Marineta cap a Palma i a Calvià si abans no es consideren d'interès general prioritari les mesures proposades pel GOB i les

Antoni Llompart, integrant d'ERC a Inca.

coordinadores de Llubí i de Sencelles. El transvassament sols agreuja la insolidaritat entre Ciutat i Part Forana.

* Ara fa poc el PSM ha polemitzat amb ERC a causa del vot favorable a Madrid de Pilar Rahola a la reforma de l'estatut.

La sobirania de Balears i Pitiüses està en el Parlament. Si els representants democràtics de Balears i Pitiüses, decideixen aprovar aquesta reforma, el que no pot fer ERC és votar en contra al Parlament de Madrid perquè això suposaria anar contra la sobirania del nostre parlament. Està clar que nosaltres no estam d'acord amb aquest estatut, ara bé, nosaltres respectam el joc democràtic i el dia que tinguem una majoria de diputats al Parlament Balear, aleshores no voldrem un estatut, proclamarem la independència. A Madrid, ERC hi va a exhibir el projecte per a recuperar tota la sobirania de la nació catalana, i només exercir-la en els nostres parlaments.

* Quines activitats teniu previstes?

Dia 6 de novembre farem l'assemblea comarcal a la Sala d'Actes del casal de Cultura. Primer hi haurà un acte per als militants i després hi haurà un acte obert al públic. Estam mirant per comptar amb la presència d'Angel Colom i de Pilar Rahola. També estam preparant la campanya *Els nostres impostos a Mallorca*.

LA GUERRA DE L'AIGUA A BINISALEM

Editorial de la revista è. (Binissalem) Setembre 1993.

Com que l'estiu tota cuca viu i mala herba mai mor, som aquí per empenyar una mica. Se'n duen l'aigua cap a Palma, i ningú no diu res, se la'n volen dur de Binissalem i només els sencellers (recolzats pels llubiners, etc.) se queixaren, els binissalemsers no diguérem res. Ens moguérem per demanar seguretat a la carretera i ho aconseguirem, per què hem de permetre que ara se'n puguin dur l'aigua que vulguin de Binissalem? Si a Palma no en tenen, que no en beguin. (que quasi sempre la tuden).

***

L'Ajuntament de Binissalem té firmat un conveni amb l'empresa que abasteix d'aigua Palma (EMAYA) pel qual aquesta empresa se'n podrà dur tota l'aigua que vulgui de la part baixa del poble, és a dir, carretera avall. Segons fonts consultades per la nostra revista, Arturo Cadenas, president d'EMAYA, ha dit que "farem un transvassament a l'estil del de Sa Marineta i ja veurem què passa".

LA FAMÍLIA DE CAÑELLAS VOL FER NEGOCI AMB LA NOVA PRESÓ

(Redacció) Primer van intentar construir la nova presó al Pla de Sant Jordi i a Santa Maria. La resposta popular va ésser taxativa: **Barco de Rejilla Sí, Presó No**, diuen les pancartes que encara es poden veure penjades als molins del Pla de Sant Jordi. Després el PP va intentar vendre la idea per Inca i regirats de l'oposició popular se'n van desdir tot d'una. Ara el tema de la nova presó ha entrat en una altra fase quan s'ha sabut que la família del Sr. Cañellas a títol particular ha oferit una finca d'ametlers que té a Marratxí per fer la presó. Ja veurem com acabarà tot això! De moment diuen que la presó actual està saturada i que amb una capacitat teòrica de 350 presos n'hi han ficat 700. El que ningú no diu, a excepció dels líders valents d'**Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)**, és que Mallorca és una colònia penitenciària i que si agafassin els xoriços forasters que hi ha engabiats i els repratiassin cap a Espanya, llavors els xoriços mallorquins que quedassin podrien viure amples i fins i tot podrien fer carreres per dins la presó. Nosaltres pensam que la família del Sr. Cañellas s'equivoca. Si en comptes d'oferir els terrenys decidís encapçalar una col·lecta pública per recollir fons per a la construcció d'un **Barco de Rejilla**, estam convençuts que el 99'99% dels mallorquins hi col·laborarien amb molt de gust.

Ventura Rubí.

VENTURA RUBÍ ARA PRETÉN FER NEGOCI AMB LA MEMÒRIA DE SOR FRANCINAINA CIRER

(Redacció) El Sr. Ventura Rubí ja no sap de quin cap ha de fer estrelles! És sabut que la beata Sor Francinaina Cirer, coneguda popularment com Sa Tia Xiroia, compta amb una gran devoció popular a Sencelles i arreu de Mallorca. Al Sr. Ventura, les coses de cada dia li van pitjor. Tenia calculat fer duros a palades duent-se'n en benefici propi l'aigua de tots els sencellers però no tenia previst que tot el poble s'hi tiràs en contra. Com que està estret de per tot i no sap on girar-se de deutes i embargaments, al desesperat Venrura Rubí ara li ha passat pel carabassot mirar de treure quatre dures explotant la memòria de Sor Francinaina Cirer, una figura molt estimada per la majoria de sencellers. Realment el Sr. Ventura Rubí ha demostrat esser una persona sense escrúpols que per tal de fer doblers és capaç de jugar amb els sentiments religiosos dels sencellers en particular, i dels mallorquins en general. Al diari *El Día del Mundo* de dia 15 d'octubre vam poder llegir: **L'Ajuntament de Sencelles** (del qual Rubí n'és primer tinent de batle i delegat d'urbanisme) **ha projectat la creació "d'un gran centre d'acollida que comptarà amb tot tipus de servicis, entre ells un restaurant, botigues de souvenirs, una petita biblioteca amb documentació sobre la vida de la beata i, en definitiva, equipaments comunitaris de tot tipus amb una espaiosa zona de jardí afegida.**

Les instal.lacions s'ubicaran en uns terrenys rústics situats a l'entrada del poble. L'execució del projecte haurà d'anar precedida, per tant, d'una modificació de les normes subsidiàries per possibilitar la requalificació urbanística dels solars.

Els terrenys que seran objecte de requalificació pertanyen a diversos propietaris de Sencelles, amb els quals l'Ajuntament ha entrat en negociacions. Un dels afectats, és el propi Ventura Rubí, a qui el futur centre li ocuparà una extensió no inferior a les 2'8 hectàrees. Convé que tots els sencellers que se senten orgullosos de Sa Tia Xiroia vagin amb molt de compte amb el Sr. Ventura Rubí perquè ja ens direu si en pot sortir alguna cosa bona de les negociacions que du amb si mateix, com a delegat d'urbanisme i com a principal propietari a la vegada! Us continuarem informant d'aquesta nova proesa del Sr. Rubí!

JOAN JOSEP MAS: "FAIG UNA CRIDA ALS MALLORQUINS A DEFENSAR TOT EL QUE ÉS NOSTRE"

Joan Josep Mas, Montuïri 1974, és el Secretari General, ell en diu portaveu, d'Unió de Pagesos Joves. Es dedica a fer hort juntament amb la seva família i a dur a vendre els productes a Mercapalma. Forma part, doncs, de l'antany florent i poderosa pagesia mallorquina avui marginada per una guarda de polítics corruptes, lladres, poca-vergonyes i incompetents de Madrid que no van saber ni van voler negociar en condicions mínimament acceptables l'entrada de l'estat espanyol a la CEE. Per si això no bastàs, per si la pagesia mallorquina, baluard de la llengua, dels costums i de la cultura de Mallorca, ja no tingués prou problemes i maldacaps, ara al capità gros de la banda de l'aigua, Gabriel Cañellas, li ha passat per la cervellera endur-se-la de la Part Forana.

* A què et dediques?

Ara faig de pagès. Vaig estudiar el primer grau de F. P. agrària a Sa Pobla. Ara això ja ho han llevat i només queda el segon grau que també van llevant. Ho han llevat per una qüestió política. Als partis forasters, PP-PSOE, no els interessa per res l'agricultura de Mallorca. A ca nostra feim hort i me dedic a fer de pagès.

* Quan i com va néixer Unió de Pagesos Joves?

Ara fa un any, a la tardor de 1992, es va fer l'últim congrés d'Unió de Pagesos i a on es va presentar una ponència dels joves. A partir d'aquí es va formar un nucli que va anar augmentant i encara continuam. Ja passam més del centenar.

* La pregunta és obligada, dóna per viure avui fer de pagès?

Mirau. Si conres una gran extensió i la maquinària és teva, fer gra dóna. Ara si l'extensió és petita i a damunt has de donar la feina a fer, no en treus ni per pagar el que t'ha costat. En canvi, si tens poca terra però tens aigua a bastament, fer hort també dóna.

* Després d'això que has dit, si als pagesos vos lleven l'aigua i no podeu fer hort, en Cañellas vos acabarà de matar, no?

Si se'n duen l'aigua de sa Marineta, això serà la mort definitiva des Pla. Tota la part de Muro i de sa Pobla, que és la part més vital, més els pobles des Pla, Montuïri, Vilafranca, Sant Joan..., acabaran no res. Com comenci a envestir l'aigua salada ja no hi haurà remei.

* Com estau d'aigua?

Aquest estiu ho hem passat malament. La sequera s'ha notat molt. Quan devers l'any 1983 va ploure tan poc, el pou es va eixugar. Vàrem fer un forat i no vàrem trobar res. Aquest estiu n'hem tenguda ben poca. Ja a finals de juliol només podfem disposar d'una hora i mitja d'aigua diària.

* Per acabar, vols dir alguna cosa especial a tots els mallorquins?

Vull fer-los una crida, a veure si d'una vegada ens posam de veres a defensar tot el que és nostre perquè ja fa pep.

Joan Josep Mas, portaveu d'Unió de Pagesos Joves.

Un ocellet va passar per la nostra redacció i ens va deixar aquesta fotografia que, estam segurs, els nostres lectors agrairan conèixer. Aquesta foto ha estat publicada pel Butlletí Informatiu de l'Associació Balear de criadors i de propietaris de cavalls de pura raça, *Es Cavall*, núm. 13, Maig 1993, pàg. 25. Ja sabiem que el batle de Palma, l'Excel.lentíssim Joan Fageda, era gran afeccionat a viatjar per tot el món despeses pagades a càrrec dels contribuents. En una setmana va anar a Nova York, Madrid i Moscou; ara fa uns deu dies ha tornat a Nova York per visitar l'exposició de Joan Miró. El que desconexifem, però, de Fageda era la seva habilitat manual de ballar sevillanes més aferrat que una

pagellida. Ramon Aguiló, batle del PSOE, no va passar d'encastar-se un capellet cordovès en la Feria de Abril, però el batle del PP, hi ha que veure fins on ha arribat! Vatualmón quines mans més deixondides que té el nostre batle! Això sí que se diu: tocar carn tendra i palpar mamella! Redeu quina una! Ara resulta que encara tenia raó n'Antonio Alemany quan va escriure l'any 1991: "He nacido para ser amado" confesaba sin rubor el alcalde de Palma a las mozas de Alguer durante su reciente viaje a la ciudad hermana. También les dedicó canciones románticas como "Bésame mucho" muy bien interpretada y con mucho sentimiento. Totes els ciutadans i ciutadanes de Palma podem estar contants i orgullosos. De pagar impostos, en pagam molts però sempre és un consol poder bravejar davant tot Mallorca i poder dir que el nostre Il.lustríssim batle, Joan Fageda, té una perdiu revetlera que, com la de la cançó famosíssima de Tomeu Penya, canta i canta tot es matí, vola que te vola tot es capvespre, i va de gresca tota sa nit.

L'AJUNTAMENT DE SON CERVERA IMPOSA SANCIONS DE FINS A 800.000 PTES. A VEÏNATS DE CA S'HEREU

(Redacció) L'Ajuntament de Son Cervera ha obert 35 expedients per infraccions urbanístiques contra veïnats de ca S'Hereu per haver fet construccions il.legals en sòl rústic. Els propietaris afectats són vuit i se'ls ha posat multes que oscil.len entre 100.000 i 800.000 pessetes.

NOU EMBARGAMENT CONTRA CA S'HEREU DE SON CERVERA

(Redacció) A la pàgina 22 de la revista *Trueque* de dia 8 d'octubre sortia publicada una relació de subhastes on es podia llegir: **Palma de Mallorca. Jutjat de Primera Instància Núm.1. Núm. de Procediment: 295/1992. Dia: 8 d'octubre. Hora: 10. Tipus: 35.175.600 ptes. Béns: Vivenda del pis 1er. i les seves dependències així com el porxo o sales del segon pis, de la finca Ses Cases Velles de ca S'Hereu, del terme municipal de Son Cervera. Fa 900 m2. Finca núm. 9.297.**

Maria Antònia Munar: «Denunciam l'estat miserable quant a serveis a hospitals, comunicacions, transports...»

Maria Antònia Munar és la presidenta d'Unió Mallorquina, el partit que governa en aquests moments set pobles de Mallorca, la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, i compta amb representació al Consell Insular de Mallorca i a l'Ajuntament de Palma. Munar va ser consellera de cultura l'anterior legislatura i compta amb una llarga i sòlida carrera política. Munar diuen que és una dona d'empresa, molt pràctica i que sempre sap de què li parlen.

— Maria Antònia Munar, quin és l'estil de fer política d'Unió Mallorquina?

L'estil del nostre poble, perquè la gent d'Unió Mallorquina són els nostres veïns, persones properes que només tenen un objectiu: "ser solidaris amb nosaltres mateixos". Quan els partits majoritaris de la dreta i de l'esquerra, PP i PSOE, parlen de solidaritat amb altres comunitats autònomes més necessitades que la nostra, els mallorquins hem de defensar la nostra pròpia solidaritat, els nostres propis drets independentment dels problemes de la resta de l'estat.

UM DEMANA LA PARTICIPACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS EN UN 100% DE L'IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES

Munar: "La solidaritat comença per nosaltres mateixos. Balears no ha de mantenir aquelles comunitats de l'Estat espanyol no productives que viuen del subsidi i del no fer res."

Unió Mallorquina ha manifestat recentment el seu desig que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears assumeixi el 100% de l'IRPF i ha denunciat el sistema de finançament aplicat fins en aquests moments, el qual ens discrimina en relació amb altres comunitats que gestionen la totalitat dels seus impostos.

Fa unes dies la pròpia presidenta del partit, Maria Antònia Munar, acompanyada del regidor a l'Ajuntament de Palma, Nicolau Tous, i del president de la sectorial d'hisenda d'UM, César Añó, va fer una roda de premsa per puntualitzar la postura del partit respecte a la cessió del 15% de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Munar va demanar un consens sincer entre totes les forces polítiques de Balears per tal d'aconseguir el traspass de la gestió d'aquest 15% i va denunciar l'actuació dels dos partits majoritaris PP i PSOE, responsables directes de la situació en la qual ara ens trobam i que no ens permet gestionar els nostres propis recursos. El PP i el PSOE, signants del pacte autonòmic són ambdós responsables del retard en la transferència de diverses competències i per tant de la impossibilitat d'assumir el mateix grau de serveis que s'exigeix per a la cessió del 15%.

Segons UM, una comunitat com la nostra amb una balança fiscal negativa respecte a la resta de comunitats, és a dir que aporta moltíssims més impostos dels que li retornen, contribueix suficientment a la solidaritat de l'estat espanyol. Els desequilibris territorials que puguin produir-se en diferents àmbits de la nostra comunitat han d'esmenar-se amb els mecanismes específics com són els Fons de Compensació i els Recursos Regionals. L'actual sistema de finançament de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears resulta totalment injust per a nosaltres, amb aquest sistema no feim altra cosa que subvencionar comunitats no productives que viuen del subsidi i del no fer res. Per això Unió Mallorquina pensa que els habitants de les Illes tenim dret que es fixin unes noves bases per tal d'assolir un nou model de finançament en la línia d'aproximació entre els diferents models de finançament autonòmics vigents per poder afrontar les actuacions econòmiques que han de fer més competitiva l'economia Balear en el context d'Europa i per finançar els serveis de caire social de la nostra Comunitat. "La solidaritat —ha dit Munar— comença per nosaltres mateixos".

Maria Antònia Munar va dir que és necessari augmentar l'autonomia financera de les diferents

comunitats autònomes a través de diferents fórmules reals de corresponsabilitat fiscal. Unió Mallorquina assegura que no està disposada a acceptar sistemes que perpetuïn les desigualtats de despesa pública per habitant existents en el mapa autonòmic espanyol.

UM contrària a la revisió del sistema de pensions

Dies després d'aquesta roda de premsa, Unió Mallorquina feia públic un altre comunicat en el qual manifestava la seva més gran desavinença per a la revisió del sistema de pensions que aplicarà el govern del PSOE i que preveu l'augment del nombre d'anys de cotització a la seguretat social per tenir accés a la jubilació. UM considera que els pensionistes són els més estafats de la democràcia i que aquest sistema ha de garantir un mínim de prestacions que en l'actualitat no garanteix. En aquest sentit, és lamentable que cada dia més els treballadors assegurin el seu futur amb plans de pensions per completar els ingressos de la jubilació amb la previsió que després els pagaments de l'estat seran menors als actuals.

A més s'ha de tenir present que si es modifica el càlcul de la base reguladora de les pensions, en lloc que es comptin vuit anys, com es fa actualment, se'n tendran en compte quinze o més, i la cotització mínima per causar pensió contributiva serà superior als quinze anys que s'exigeixen ara. Encara que aquesta modificació es faci de forma paulatina, el perjudici pot ser important al juntar-se aquesta modificació a la idea d'arribar a un creixement zero de l'IPC, ja que en aquest cas els anys revaloritzats —que ara són sis i després serien més— sofririen un increment mínim, i les pensions inicials serien més baixes que les d'ara per apartar-se del salari real del causant, ja que es calcularien pel que cotitzava molts d'anys abans de passar a la situació de pensionista.

UM lamenta que la seguretat social no respongui en l'actualitat d'unes pensions dignes. Només aquelles famílies amb una economia sanejada tenen la capacitat adquisitiva com per a estalviar per a un Pla de Pensions. A un país en crisi hi ha molts d'altres temes més preocupants per a una família.

UM demana un sistema de finançament correcte per a la nostra Comunitat Autònoma que permeti l'accés a una pensió digna, sense haver de pagar més impostos, perquè la jubilació és un dret de tots els ciutadans de l'Estat Espanyol i també dels mallorquins. L'actual sistema de finançament de la CAIB és injust, amb aquest sistema estam subvencionant comunitats no productives que viuen del subsidi i del no fer res.

Maria Antònia Munar

Perquè una comunitat pròspera, que paga tant d'impostos com la nostra, té dret als mateixos serveis que qualsevol altra. Això crec que ho entén tothom.

— L'actualitat política dels darrers temps parla de crisi i de reivindicacions econòmiques davant el govern de Madrid, què és el que hi diu Unió Mallorquina a tots aquests esdeveniments?

Denunciar l'estat miserable quant a serveis, com hospitals, transports, comunicacions que tenim a Mallorca en comparació amb altres comunitats molt més pobres que les nostres, a pesar del nombre tant alt d'impostos que ens cobra Madrid. Unió Mallorquina és només mallorquina i, per tant, ha d'estar sempre del costat dels mallorquins, defensant els seus interessos que són els nostres. Altres partits, entre llistes, a vegades es veuen obligats a cedir els interessos mallorquins a favor d'altres comunitats on governen amb un alt nombre de vots, com Andalusia o Castella, i per això ara ells tenen un Tren d'Alta Velocitat o una Expo de Sevilla i nosaltres no tenim res.

— I què hem de fer si les nostres reivindicacions cauen en un cul de sac?

Més valdria que no ens queixàssim tant i hi posàssim remei ben aviat. Reivindicar les nostres necessitats i denunciar-les no basta, és necessari comptar amb un govern independent com el basc o el català format per grups de persones del país que només serveixen els interessos de la seva comunitat.

— Però la crisi econòmica existeix per a tothom, no em farà creure que Unió Mallorquina té la recepta màgica per combatre aquesta situació?

Doncs sí, la solució és ben simple, Mallorca, les Balears necessiten un sistema de finançament correcte per part de l'administració central. Si això s'aconseguís, els mallorquins no hauríem de semblar captaires demanant a Madrid doblers per a les nostres empreses i per als nostres jubilats, doblers que són nostres, perquè no ens regalen res i ens ho hem guanyat de sobre.

— Això és suficient?

Sí, això acompanyat d'una reactivació de les petites i mitjanes empreses com les moltes que tenim a cada poble de Mallorca, de calçat, de bijuteria, de mobles, d'hosteleria. La reducció del dèficit públic i l'exigència que la pesseta guardi una paritat que es correspongui amb la seva vertadera competitivitat i no amb alts tipus d'interès han de ser els eixos d'actuació econòmica del país.

Moltes gràcies presidenta, ara entenc perquè diuen de vostè que és una dona d'empresa.

Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Miquel Bonnín (Trofeus). Hi hauria d'haver més mallorquins per Mallorca, per les nostres coses.

Joan Bosch (Cas Canonge). Arribarem a menjar-nos els uns als altres. Aquesta gent, a més, s'enduu els guanys a fora de Mallorca.

Aurora Sales (Botiga Millo). Aquesta gent s'enduu els guanys a fora de Mallorca i als comerciants petits no ens deixaran viure.

Antoni Cervera (Entri). Això és negatiu per al petit comerç i per a Mallorca. Aquestes empreses forasteres s'enduen el que guanyen a fora de Mallorca.

Jaume Massanet (Centretele). A mi, no m'afectarà massa. Jo adobaré els electrodomèstics que ells vendran. De totes maneres no me cau be això. Destruiran molts de llocs de feina.

Rosa Gómez (Taller Gràfic Ramon). Ens perjudicarà. Aquestes grans empreses forasteres s'ho enduen tot de fora i s'enduen els guanys a fora.

Josep Jaume (Mecànic). Les autoritats mallorquines van a favor d'aquestes grans empreses estrangeres i en contra dels petits empresaris mallorquins.

Jaume Martí (Continental). Jo hi estic en contra. Llevaran llocs de feina i mataran el petit comerç. Arribarà que per comprar una caps de mistos hauré d'anar a una d'aquestes grans superfícies.

Jordi Pericàs (Talles Latorre). Hi estic totalment en contra.

Maria Martorell (Rellotgeria Mesquida). A un lloc tan petit com Mallorca, és una barbaritat que les autoritats hi autoritzin aquestes grans superfícies. El comerciant mallorquí de sempre haurà de tancar.

Mercedes Escudero (Mélodi). Aquestes grans empreses i la política fiscal dels que comanden ens duren a la ruïna. Els mòduls són molt cars.

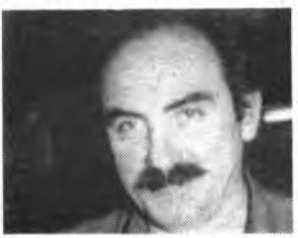
Joan Guijoan (Sómac). Això farà molt de mal al comerciant mallorquí i de rebot a tot Mallorca. Aquesta gent s'enduu allò que guanyen a fora.

Maria Mascó (Confeccions Marian). No ens convé gens. Això són empreses forasteres que s'enduen els guanys a fora de Mallorca.

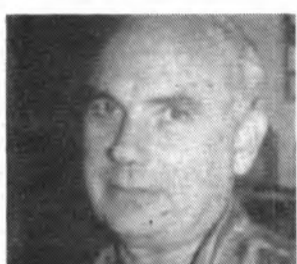
Bartomeu Estrany (Noves tecnologies). Farà mal a tots els mallorquins. Aquestes empreses forasteres s'enduen els guanys a fora de Mallorca.

Onofre Colom (Taller Coiba). Els que comanden no ho haurien d'haver autoritzat. Els que comanden no miren per nosaltres ni per Mallorca. Els guanys d'aquestes grans empreses van fora de Mallorca. Necessitam partits polítics mallorquins que defensin aquesta terra.

Chelo Márquez (Adaggio). Es una *trastada*. El petit no pot competir amb aquests grans. Haurem de tancar.

José L. Rubio (Crepel). Això serà la nostra ruïna. Aquestes grans empreses forasteres s'enduen els doblers a fora de Mallorca. Els mallorquins ens hem d'unir i lluitar contra aquesta gent que ve de fora i tot s'ho enduu.

Llorenç Salom (Mobles Salom). Aquestes empreses de fora ens estan invadint. Serem més a repartir-nos la clientela. Es perdran molts de llocs de feina.

Joan A. Medinas (Serveis Informàtics). A mi, no m'afectarà massa. Estic especialitzat en consumibles informàtics. Aquests serveis especialitzats que jo dono no els poden donar es grans superfícies.

Isabel Bestard (Els Liris). A mi, no em prendrà els clients, però això són empreses forasteres que s'enduen el que guanyen a fora de Mallorca.

Antoni Canyelles (Taller Anfra). És una presa de pèl als mallorquins. Aquestes empreses s'enduen els guanys a fora de Mallorca i els comerç mallorquí haurà de tancar. No comprenc que el Govern Balear autoritzi aquestes coses.

BIBLIOTECA MUNICIPAL DE S'ARENAL

Ajuntament de Lluçmajor
C/. Berga, cantonada c/. Formentera
Telèfon: 49 00 02
NOVETATS

Jazz, de Toni Morrison.

Vocabulari privat, de Josep M. Llompart i Antònia Vicens.

Molts paradisos perduts, de Baltasar Porcel.

La Venus de Cobre, de Lindsay Davis.

Un hivern a Mallorca, de George Sand.

La pervivència del rei En Jaume, d'A. Quintana i R.M. Calafat.

Mi vida, d'Earvin «Magic» Johnson i William Novak.

Inventari d'oratges, de Jaume Santandreu.

Una relació pares i fills, del Dr. Joan Corbella.

Mujeres esenciales de la historia, de Ricardo de la Cierva.

Consell Insular de Mallorca

No vull saber la «llengua del imperio»

Dubto que la gent de l'imperio, malgrat els ho expliquem en castellà, puguin arribar a entendre mai que hi ha pobles que estan tan orgullosos i són tan amants de la seva llengua i cultura com ho puguin ésser ells mateixos. Tanmateix, entenc que es creguin que el castellà és el millor del món, però aquesta raó és prou poderosa perquè ens l'imposin? No era també aquesta l'actitud d'Hitler que, considerant els alemanys com a raça superior, calia fer tothom a imatge i semblança d'ells? Què haguera passat si haguessin guanyat la guerra? Senzill: que tots plegats, àdhuc els castellans, parlarien en alemany i, ara, ens dirien: "S'ha de saber la llengua germànica perquè és un gran vehicle de comunicació". Voleu dir que no confonen, els estats-imperis, comunicació i colonització?

Amb tot, com no fa massa il·lustrat ni culte perseguir-nos amb el garrot a la mà per tal de fer-nos parlar la *llengua del imperio*, s'empesquen altres raons, com aquellà que són quatre mil milions els qui l'enraonen (el zero de més el poso jo per allò tah castellà de "por picos, palas y azadones..."). Té pou pes específic aquest argument? Hem de fer les coses perquè les fa tothom? No seria millor que ens expliquessin les qualitats que posseeix l'idioma castellà enfront del català, del basc o del gallec? Es més, què ens ha aportat el coneixement obligat de la *llengua del imperio* als catalans? És que per ventura ens ha fet més savis? Som més rics? Ens ha fet més lliures? Resultem més distingits i respectats?

Ben mirat, només ens serveix per veure TELE-5, car al Felipe González no l'entén ningú i, a jutjar pels resultats polítics obtinguts fins ara, a Jordi Pujol li fa un flac servei això de saber castellà, ja que quan aquí es parla de gestionar el 15% de l'IRPF, a la *Messeta* entenen que els estem robant; per tant, o no ens ensenyen el mateix castellà que utilitzen ells o no ens serveix de res estudiar-lo.

Tanmateix, què podem aprendre d'una cultura que, per aconseguir que la parlessin quatre mil milions d'ànimes, els ha calgut destruir-ne moltes d'altres amb les armes? Si tal i com deia el meu mestre, el professor Carles M. Espinalt, els idiomes serveixen,

no per comunicar-nos, sinó per interpretar-nos, configurant-nos un caràcter col·lectiu que ens permet estructurar una mentalitat peculiar, valdrà la pena que ens preguntem si no ha estat l'assimilació castellana que s'ha fet al País Basc, la causant que avui existeixi una ETA, car el refranyer castellà ja apunta: "El que a hierro mata, a hierro muere".

Tot plegat, no deixa de sorprendre'm l'afany que tenen perquè els catalans dominem la *llengua del imperio*, car jo que soc filla de murcians i de llengua materna castellana, puc assegurar que a part de la fam i la misèria que feren passar als meus pares a Múrcia mai es van preocupar perquè anessin a escola a aprendre'n, ans al contrari, car la consigna era: "Mientras hayan burros, podremos ir a caballo".

D'altra banda, que ningú em titlli d'analfabeta per no voler saber la *llengua del imperio*, que com és la meva llengua materna només la parlo amb la meva mare i amb ningú més, ja que la Història ens demostra que els països més avançats i poderosos són aquells estats-imperis que només han enraonat el seu idioma i, per si de cas, els endarrerits i febles, són aquells que després d'esser colonitzats ens han imposats una *llengua del imperio*.

Resumint: els immigrants reclamem el dret que els nostres fills siguin en cos i ànima catalans i aquells colonitzadors que han volgut portar l'imperio i la colonització a les terres catalanes i que avui reclamen l'ensenyament en castellà, sàpiguen que, aquest idioma, el poden aprendre a Salamanca, per exemple, i tenen a la seva disposició tots els mitjans de transport que els traslladaran ràpidament a qualsevol punt de la geografia castellana.

Amb tot, si encara ens mancava alguna raó per exigir als nostres Parlaments la convocatòria immediata d'un *Plebiscit per la Independència*, aquesta és una més, ja que tenim el dret de triar, en cas de voler aprendre un segon idioma, quin ha d'esser aquest i, que quedi clar, aquest sentit de justícia i de llibertat només el m'ha ensenyat una llengua: la catalana.

Encarna Parreño

A Mallorca, ni cultura ni aigua

De la revista *La Cruilla*

El govern del Sr. Canyelles ho d'espècies practicada pel Departament d'agricultura. Finalment, des del 17 d'agost fa començar unes obres de canalització per treure aigua de la Part Forana i dur-la a Ciutat i a Calvià, amenaçant la supervivència del Parc Nacional de S'Albufera i els regs de la pagesia. El Gob. els Verds i diversos ajuntaments hi estan en contra; per ells l'alternativa rau a gestionar eficientment l'aigua, reutilitzar les aigües depurades i aturar el creixement urbanístic i els camps de golf.

EL REI D'ESPANYA FA UNA DEFENSA PATRIÒTICA DE L'ESPANYOL

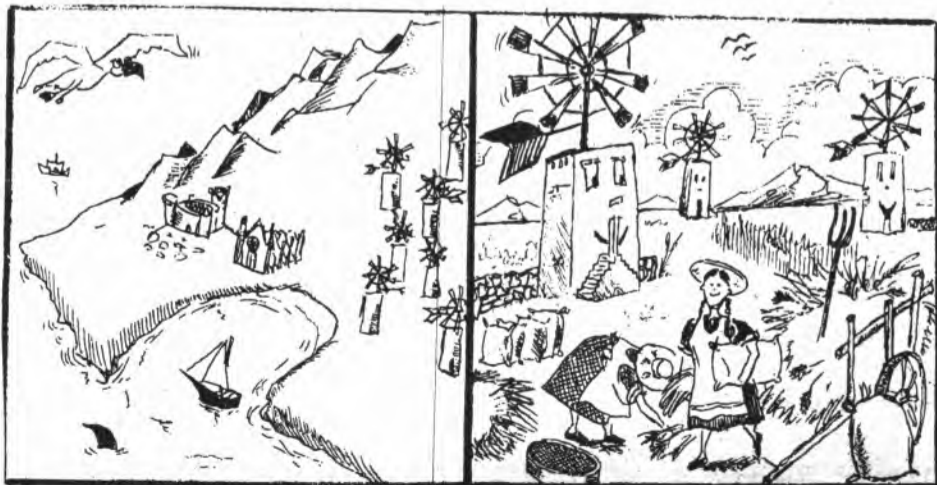
(Redacció) El dia 12 d'octubre, com a bon dia de la *Fiesta de la raza y del imperio español*, el Rei d'Espanya va voler estar a to amb l'efemèrides i va afirmar que l'expansió de la llengua espanyola arreu del món era un acte de solidaritat i de generositat dels espanyols envers el món. En un acte del Instituto Cervantes, el Rei va dir que el govern d'Espanya s'ha de plantejar com una responsabilitat específica l'expansió i la difusió de l'espanyol. Ben mirat això és normalíssim! Els espanyols, amb el seu rei al capdavant, defensen i promocionen l'espanyol. Igual fan els francesos, els anglesos, els alemanys, els portuguesos, els flamencs, etc. etc. que gasten mils i mils de milions de doblers en promoció de les seves respectives llengües. Aquí l'únic que fa el paperet de tercermundista subdesenvolupat és el des-Govern Balear presidit pel Sr. Cañellas. ¿Què espera el president a defensar la llengua catalana, la llengua pròpia de les Balears, com diu l'Estatut d'Autonomia; la llengua de Ramon Llull, d'Ausiàs March, de Joanot Martorell, d'Anselm Turmeda, de Costa i Llobera, de Salvador Galmés, etc. etc.? Veiam, què espera? Què espera, que ploquin figues? Perquè si és això el que espera, més li valdria que dimitís ara mateix i deixàs la cadira a un altre!

SA GLOSA D'EN PERE-GIL

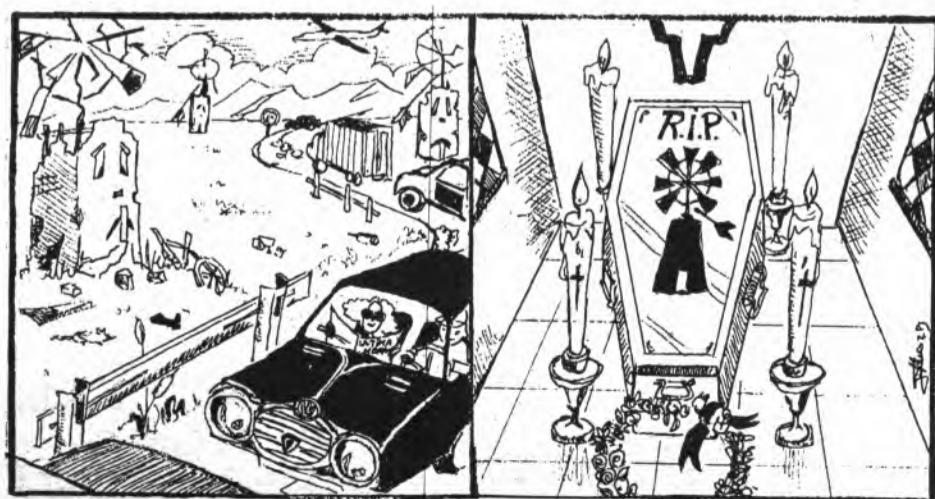
MOLINS

IL·LUSTRADA D'EN XISCO MUNYOS

Començant pes Molinar
cobrint es Pla de Sant Jordi

tant molièn blat com ordi
i treien aigua per a regar.

Digau-me que s'és estat
del que fou un gran invent

de tots es molins de vent
que feien treball tan grat.

Ja ho diuen per Son Ferriol: "Hi ha motius per a posar-nos dol".

EMPRESARIS!

Si us anunciau a L'ESTEL la vostra empresa guanyarà doblers!

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

Restaurant Cas Carbone

Dimarts tancat

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

Bar Restaurante

EL BIERZO

Menjars típics lleonesos i peixos
Avinguda Bmeu. Riutort, 102. Tlf.: 26 97 54
Can Pastilla

BAR CENTRAL

Menjars, tapes variades
entrepanes
Son especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tl.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

C/. Joaquín Verdaguier, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

56 pizzas
diferents
C/. Vicari J.
Fuster, 265-B
ES MOLINAR
(Davant la mar)
Tl.: 41 12 11

S'Arenal de Mallorca

EL MILLOR
SUPORT
PUBLICITARI
DE LA SEVA
EMPRESA
A LA NOSTRA
COMARCA

Tel. 26 50 05

Gastronomia

Foldos

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

PARRILLA - GRILL

Bar CAN TORRAT

Especialitat en carns al caliu.
Graella a disposició dels clients
Camí de les Meravelles. Sortida 3 de l'autopista.
Tlf.: 26.20.55. S'Arenal de Mallorca

BAR - RESTAURANTE

Andreu

Som especialistes en:

Arròs brut, paella, cordon blue,
bistec al pebre bo, sípia, conill a
l'allet, llenguado menier, carns i peix
en general.

Carrer de la Grua, 6. La Ribera Can
Pastilla.

Sortida 2 de l'autopista (dimarts
tancat)

RESTAURANT

SES COVES DE GENOVA

BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELICIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT

C/. Barranc, 45

Tlf. 40 23 87

GENOVA

**Aigua
potable a
domicili**
Miquel Salvà
Tlfns.: 265980
908 636980

**SERVEI
D'AIGUA
POTABLE**
S'ARANJASSA
Tel.: 26 52 72

FORN DE SANT JOAN

**Bar
Restaurante
LA PETITA**
CUINA DE MERCAT
Reserves: 72 84 22
Sant Joan, 4 - Ciutat

RESTAURANT MILLOR

El «chapeau» dels menús
Dies feiners, 650 ptes. Diumenges i
festius 975 ptes.
Carrer Espartero, 26. Santa Catalina

EL BUNGALOW RESTAURANTE BAR

Carrer dels Esculls, 2.
Tlf.: 26 27 38.
Ciutat Jardí

GALAVISION

Televisió mexicana
Els vespres dels dies
feiners a les 9,
desconetxió per
tratar temes
mallorquins
CANAL 26
Tlf.: 74 15 10

Carns al caliu, frit mallorquí, pa amb oli.
Demanau la nostra pinya colada importada del
Carib. C/. Pare Bmeu. Salvà, 16. Tlf.: 49 08 55.
Les Meravelles

Plaça Pius XII, 7. Ciutat
Entre els balnearis 8 i 9 s'Arenal
Port del Mar s/n Palma Nova

Trieste Ristorante - Pizzeria

Especialitats: Ensalades, pastes,
pizzas i carns.
Plaça Alexander Fleming, 2 - B
Tel.: 29 21 82
07004 Palma de Mallorca

Què ha esdevingut al País Valencià?

No hi ha problema jueu,* sinó de la natura humana. Un govern ha d'unir les passions dels homes que governen i, com les passions humanes més fortes són més d'odi que d'amor, el govern ha de seguir l'odi dels governats i donar-los la raó. Val més que odiïn i matin el jueu que no es rebel·lin contra la autoritat. (Sobre *progroms* jueus a Rússia, del film *Nicolau i Alexandra*.) * Substituí-hi "jueu" per "gitano", "català", "moro", etc.

Avui en dia encara, la situació nacional del País Valencià no sols no queda gens esclarida, sinó que és una complexa xarxa de nuus corredissos que de vegades ofeguen i d'altres van afluint-se al voltant del coll de la nostra catalanitat. I per què?

Ara mateix, el PP presenta com a candidat a president de la Generalitat, un cartagener (o sia, un murcià) que es permet el luxe de menysprear la nostra llengua, no parlar-la (ni voler fer-ho per considerar-ho snob, ha dit) i a sobre criticar que hi hagi catalans del Principat en càrrecs de la Generalitat Valenciana (quan ell és el foraster real que exerceix de foraster amb pretensions de virrei colonial).

El diari feixista-lerrouxista-anticatalà (racista, idò) Las Provincias, ha estat l'eina que ha mantingut la flama d'un parafeixisme regional. En ser el primer o segon diari de la nostra autonomia, dirigit per una ex-militant de Fuerza Nueva (la terrible Maria Consuelo Reyna, propagandista de tècniques goebbelianes). Ara, en temps de crisi, són útils els bocns expiatoris (racismes) per reconvertir les ires de la gent, en aquest cas contra el "perill català", però la maniobra no els ve d'ara, sinó de la transició. Sempre hi ha hagut fons de rèptils, caragirats que s'han prestat, ben mesells. La política és així: voltors i sangoneres al poder.

Ara també Ràdio Popular i la COPE s'han apuntat al filó barriabaixar dels insults anticatalanistes, i és que la beateria (a diferència dels cristians) no té escrúpols, i és gent de palla i abeurador.

El PP puja a les darreres eleccions estatals a costa del CDS i UV i, al País Valencià (PV), fou el primer partit més votat per primera volta. Esquerra Unida hi pujà a costa del PSOE. El vot nacionalista minvà, per la por i el bipartidisme promogut desvergonyidament pels mass media d'arreu. Encara així, el 51% del vot valencià és "d'esquerres" (PSOE, EUPV, UPV, Els Verds...) per una 45% "de dretes" (PP, Unió Valenciana...). Però el sistema d'Hont afavoreix els partits majoritaris i, per tant, a les autonòmiques serà més fàcil sumar diputats al PP que no pas treure'n a UPV, UV i sobretot als nacionalistes UPV (versió valenciana del PSM, però més suau), ja que per tal que no treguin diputats, el PP va imposar el manteniment d'un mínim del 5% dels vots (a tot el País Valencià) per poder treure algun representant al Parlament Valencià. El PP i la dreta valenciana són pèrfids, sinistres i protonazis com pocs.

Els valencians, poble tradicionalment acomplexat, mesell i desinformat, comença a prendre consciència que des de Madrid el marginen, però, per castigar un PSOE andalús, amb ràbia ha votat al seu major castigador, el PP. Sols que no s'adonen que el PP és encara pitjor que el PSOE. Coses de la ignorància ben programada del poder.

De la transició a la "Batalla de València"

Al PV, les tensions culturals, generacionals (i àdhuc ancestrals) camp/ciutat i d'altres es van desfermar al llarg dels anys 70. Una classe obrera jove, una creixent consciència nacional després d'un desert secular, unes inquietuds culturals entre els estudiants, els aires nous del turisme... xocaren amb l'immobilisme tardofranquista d'una massa amorfa, a mig castellanitzar, sense consciència de res, folklòricament seduïda per mites de cartó i per un catolicisme de

processó, ciri i patró incapaç de renovar res.

Entre 1975 i 1977, les restes franquistes s'encastellen en les institucions i mass media valencians (el "búnker-barraqueta") entre els riures del moviment democràtic. Però compten amb diners i intel·ligències preclares, amb valedors i contactes exteriors. La burgesia valenciana, mancada de tradició nacional (i, per tant, de trajectòria democràtica) ensems que l'església ha estat i és, malgrat esser inconscient en aquests valors, molt enprenedora en l'esfera econòmica. A la transició, dona suport a l'UCD. Els sectors més dretans de l'UCD es van escarotar (i s'escarotaren a Madrid) quan el 1977 més d'un milió, a Barcelona, i més de 700.000, a València sortiren al carrer a les respectives diades. La lectura que feren era clara: el nacionalisme de l'eix mediterrani anava a l'alça i podia posar en perill no sols el domini dretà al PV (llavors l'esquerra valenciana era vagament pancatalanista), sinó el mateix monopoli espanyol sobre les colònies més riques de l'Estat, de les quals xuclen les sangoneres buròcràtiques de la jungla madrilenya (partits, funcionaris, càrrecs...), i s'autoprodueix l'oligarquia espanyola. Sense els Països Catalans, l'Estat espanyol és quasi tercermundista. Per tant, calia treure l'artilleria pesant i adreçar-la contra el sector més dèbil (i esquerrà): el catalanisme (i de rebot l'esquerra) del PV. Els era cosa de vida o mort: ells són millors estratègies que no pas nosaltres, de fet tenen militars professionals i segurament els ajuda la CIA, exageradament alarmada per xifres falses d'un suposat auge independentista-esquerrà al PV que els "búnquer-barraqueta" els forní.

L'esquerra valenciana, escassament conscient del tema nacional, i el regionalisme del Principat, desinteressat i poruc, no entengueren bé la maniobra. Tampoc no s'ho plantejaven realment. Les manipulacions anticatalanes des de Las Provincias i altres llocs fomentaren la histèria col·lectiva de les capes mitges castellanitzades de València i rodalies. Segons tàctiques demagògiques nazis, reduïren la qüestió nacional a qüestió regional, i la regional a folklore (paisatgisme i gastronomia) i el folklore en espanyolisme reforçat. Ara es tractava de mantenir el foc de l'anticatalanisme fins a la castellanització

majoritària, i evitar que el nacionalisme català alcés el cap. Alhora, amb l'excusa del "pancatalanisme", la dreta podia acusar l'esquerra de "pancatalanista" i "antivalenciana" (i "antiespanyola").

Es tractava, doncs, d'una batalla de llarga durada. Per un costat, nodrir l'ego dels castellanitzats amb ideologia diglòssica i autojustificadora. Per un altre, escapar el nacionalisme (lleï del 5% per arribar a les Corts Valencianes). I destruir el català al sud (campanyes contra la llengua a les escoles, una TVV amb sols el 40% en català, i no gaire bo, una sola emissora en català, Canal 9, escassíssima normalització lingüística, ambigüitat calculada del PP-PSOE sobre l'enfrontament creat des del búnker entre català/valencià). Una llarga batalla els imposava una censura controlada contra els nacionalistes i el català, i un fons de rèptils per comprar periodistes i *mas media* que atien la polèmica anticatalana (que amaina si no és ben nodrida per ells). Durant aquests anys la castellanització ha avançat arreu, amb les soles contrapartides d'una tímida oficialització i ara un tant per cent a l'alça de l'ensenyament en català.

Dels 23-F a la decadència del PSOE

Tampoc no fou cap casualitat que els tancs de Milans del Bosc (apropiats llinatges per a un generalot colpista) sols sortiren a València. A Euskadi o a Barcelona hauria estat una cosa impensable. El 23F, el desplegament de feixistes, tanquetes i FOP anti-disturbis als carrers de prou ciutats valencianes, la música militar del bàndol colpista amb toc de queda a

Tv i ràdio ens féu pensar que el colp hi havia guanyat, durant hores.

Quasi segur que tot això fou un colp d'efecte ben dissenyat des de les altes esferes per separar més el catalanisme de la societat civil valenciana i frenar les llibertats nacionals arreu de l'Estat, alhora que es desfeien dels inútils residus dels nostàlgics franquistes, i presentaven la Monarquia com a salvadora de la Democràcia. Segurament una peça teatral ben calculada pels estilistes de l'alta política.

El catalanisme independentista del PV comença el 1974 amb el PSAN i, en versió federal, amb el PSPV. El PSPV (semblant al PSM), com el PSC, ingressà majoritàriament dins el PSOE. Quan al PSAN, després del fracàs del BEAN (1979) amb en Xirinacs, creà, amb candidatures municipals i el grup assembleari Maulets, el Front d'Esquerra Nacionalista, que dos anys més tard s'uní amb l'MCPV i la LCR per formar EUPV. L'any 1983, però, es creà UPV i EUPV desaparegué dividida entre UPV, MCPV i LCR. Els anys vuitanta foren de còmoda marginalitat d'un independentisme amodorrit, tret dels llamps ocasionals de La Crida, poc activa al PV, i a partir del 1987 l'MDT, que també acabà dividint-se entre el sector PSAN (Catalunya Lliure) i el sector MDT (Assemblea d'Unitat Popular).

Mentrestant el català anà penetrant dins les aules i UPV dins els ajuntaments i, durant el 1987-91, a les Corts Valencianes, gràcies a un acord tàctic amb Esquerra Unida (PC).

La situació de tots aquests grups d'extrema esquerra solen ésser coalicions molt inestables i de curta durada. És palès que els destinataris del nacionalisme, els naturals, han d'ésser els botiguers i les tiesmaries, i no els cal aprendre cap marxisme avui dia manifestament desfasat. S'autocondemnen al testimonialisme prou estèril, aquests grups, per entestar-se en una anàlisi sols marxista de la realitat, molt més rica i complexa.

Quant al blaverisme, si bé ha anat moderant lleugerament el seu to feixista i megalòman, sols ara hi ha indicis d'una real evolució cap a un nacionalisme de dretes. Lizondo, el caudillo d'Unió Valenciana, és un invent de Las Provincias: n'és el braç polític. Ell mana a UV perquè Las Provincias (L.P.) li fa costat i repeteix beatament tot el mateix discurs feixista. És l'espantall per posar l'esquerra contra les cordes i mantenir el catalanisme dins el ghetto marxista. Però ara, el PP podria guanyar i, per tant, L.P. s'ha decantat clarament al seu favor. Abandonada Unió Valenciana, ara pot evolucionar més enllà de les consignes ultraespanyolistes de L.P. Les joventuts fan propostes clarament nacionalistes. Hi ha hagut alguns intents de desfer-se del caudillo. Al'esquerra d'UV ha sorgit un petit partit obert a entendre's des del blaverisme amb el catalanisme: Esquerra Nacionalista Valenciana (ENV).

Quant a UPV, duu prou activitat municipal, però pocs activitat al carrer i massa autocomplaença. Fa anys se'n separaren alguns col·lectius de les comarques centrals per crear un partit nacionalista pur, més imaginatiu i centrat però prou més minoritari: el Partit Valencià Nacionalista, ara en procés d'unió amb ENV i en clara col·laboració amb ERC. O sia, ara tenim: UV en procés de nacionalitzar-se i desmarcar-se de l'espanyolisme, el conglomerat nacionalista pur: PVN, ENV-ERC (molt minoritari) i UPV, prou aturada, que no vol saber-ne res dels anteriors. En l'àmbit extraparlamentari queden Catalunya Lliure i l'Assemblea d'Unitat Popular.

ERC compta al PV amb una febla organització. A Barcelona no sembla interessar-los gaire el Sud: potser pensen que els costarà més l'espart que no l'escurada:

SE'N PODEN FIAR, DEL PRESIDENT GABRIEL CAÑELLAS?

Jaume Sastre

Dijous dia 21 d'octubre, Gabriel Cañellas per boca del seu manxaina, el conseller d'Obres Públiques, Bartomeu Reus, va assegurar en un dinar al Cellar ca n'Amer d'Inca que els batles de la Part Forana afectats pel transvassament de sa Marineta podien dormir tranquils perquè no se'n durien ni una gota d'aigua sense l'autorització dels respectius ajuntaments. Moltes persones, però, es pregunten: Se'n poden fiar, de Cañellas? Què en queda de la seva credibilitat? Veïam, el Sr. Cañellas, abans de les eleccions de juny, concretament dia 23 de maig, va anar a Llubí i en un acte multitudinari va prometre davant tot el poble que no mouria una palada de terra sense tenir abans un estudi sobre l'impacte que tindria el transvassament en l'aquífer. Ha complit la seva paraula? NO! També va assegurar que les obres no començarien sense abans no signar un acord previ amb els ajuntaments afectats on se'ls reconeixeria per escrit el control de les extraccions. Ha complit la seva paraula? NO! Abans de les eleccions autonòmiques i municipals de 1991, els Srs. Cañellas i Fageda van prometre als comerciants mallorquins que no vindria El Corte Inglés. Ha vingut? I tant que ha vingut, per la porta grossa ha entrat a so de bombo i platerets i amb en Cañellas fent-los de mestre de cerimònies.

El problema del Sr. Cañellas és que ja no té credibilitat i que la seva paraula té tant de valor com la que pugui tenir la d'un xoriço de Son Banya. Un polític coherent i així com toca hauria de tenir present la següent llegenda: **Mai no prometis res que d'entrada saps que no podràs complir.** Però no, l'experiència demostra que el Sr. Cañellas es mou per un altre principi més bé propi dels torrapipes i dels afaitapagesos: **Abans de les eleccions promet el que sigui i després en esser-hi, ja ho veurem!** Enguany ha fet deu anys que Cañellas és President de Balears. Mirau si n'ha tingut de temps per planificar una política hidràulica. Deu anys són molts d'anys i permeten fer moltes coses. Però, el Sr. Cañellas no planifica, ni preveu, ni reivindica ni es rebel·la contra Madrid per la no cessió de competències. El Sr. Cañellas es limita a vegetar, a cobrar un sou d'un bon grapat de milions anuals, a enxufar i a subvencionar els seus amics i familiars (Escàndol de les farratgeres, de les olivereres, Torcal, Zeus, Bon Sossec...). La resta pura improvisació, pur electoralisme barat i pudent. Ara Cañellas vol que la Part Forana es torni fiar d'ell. Sabeu

Què ha esdevingut al País Valencià?

de moment cobreixen l'expedient d'esser presents arreu dels Països Catalans. No tenen gaire sentit de l'estratègia, potser no volen entendre que avui i d'ençà de fa quinze anys, és a València on la batalla espanyolisme/catalanisme és més dura i sagnant i que hi ha perill de castellanització global de la segona regió dels Països Catalans: és a la frontera on s'ha de dur l'artilleria pesant, en comptes de quedar-se a la reraguarda. A més, al PV calen altres mètodes que no els purament electorals: hi caldria un moviment de resistència no violenta, i és llàstima que La Crida, que en prometia, hagi desaparegut per manca de visió política.

Ara som en una cruïlla. Si a les autonòmiques guanya el PP, podria ser una catàstrofe nacional al PV, car es tracta ací d'un partit purament epanyolista i això de manera subtilment agressiva. Però hi ha certes esperances: el PSOE, UV i EUPV han fet passes cap a una renovació nacionalista, darrerament, i els grups catalanistes (UPV i PVN-ERC) semblen en lent ascens. Veurem si hi ha capacitat per aturar el dimoni serbi del PP. Déu ens ampari! **Jaume Tallaferró**

El president del Govern balear, la vicepresidenta i el batle de Ciutat, inauguraren el Club de la Tercera Edat del carrer de l'Arxiduc Lluís Salvador aquesta setmana passada. (Foto: Jaume Rosselló. UH).

que hi va lluny d'osques aquest homonet! Ell no sap que a la Mallorca profunda un home que no té paraula; un home que s'ha guanyat la fama de mentider està acabat i malvist per sempre!

La guerra de l'aigua ha arribat a un entreforc crucial i tothom s'haurà de definir per prendre un camí o altre. La disjuntiva està entre dues opcions: 1) Lluitar pel control de l'aixeta de pas de l'aigua. I 2) Lluitar contra la finalització del propi transvassament. Francament, a dir veritat pens que lluitar pel control de l'aixeta de pas de l'aigua és una ingenuïtat absurda per la senzilla raó que Cañellas promet una cosa i després fa tot el contrari. Cañellas ara assegura i promet que serà bon al·lot i farà bonda, que no se'n durà més de tres Hm3 anuals; però, ¿algú pot creure que farà tota una inversió de 1.400 milions de ptes., amb una canonada de tres pams (de 60 cms.), per dur-se'n tan sols tres Hm3 quan el consum anual de Palma i de Calvià és de 40'5 hm3? Per favor! Ja n'hi ha prou de gent bamba i de gent crèdula! Els cementeris n'estan plens de gent confiada! O és que no ho sabeu, que tots els confiats van a l'infern! Empassolar-se aquesta mentidota és cosa de purs i de beneïts. En enxufar la canonada als pous de sa Marineta, Cañellas xuclarà com un dimoni, s'endurà tota l'aigua que pugui i EMAYA farà el mateix que ha fet amb l'aquífer de na Burguesa, de s'Estremera o del Pont d'Inca: sobreexplotació fins a la salinització o fins a deixar-los més eixuts que una figa seca.

Per a mi el punt central de la qüestió està a aturar la instal·lació de la canonada. Tots sabem que la solució a la manca d'aigua a Palma i a Calvià està en una política d'estalvi i de re-utilització d'aigües depurades. El que passa, però, és que la instal·lació de comptadors individuals té un alt cost polític a causa de la seva "impopularitat" i el Sr. Cañellas prefereix sacrificar tota la Part Forana abans d'indisposar-se amb l'electorat de Palma i de Calvià. Al capdavant tot es redueix a una simple qüestió de vots. Cañellas, com que en el fons és un senyoret i un *dominguero*, considera que la Part Forana és pràcticament morta. Per això abans de molestar l'electorat de Palma ha optat per fotre l'aigua als pobles i dur-los la merda i l'escòria. Així de clar! Què pot fer la Part Forana davant això? Doncs lluitar, lluitar i continuar sense treva ni defallença el camí començat. Ara que ja s'han fet les primeres passes i s'han aconseguit les primeres victòries, seria una gran putada que els Ajuntaments de Llubí i d'Inca i les Coordinadores de Llubí, Sencelles... es venguessin per un platet de lleties. Què s'ha de fer? Idò, 1) No al transvassament. 2) No als abocadors d'escòries i de residus tòxics. 3) No a la nova presó. 4) Negociar amb força amb Palma per la

reindustrialització de la Comarca del Raiguer i pel relançament econòmic de tota la Part Forana. I 5) Revitalització i modernització de l'agricultura adaptada a les necessitats actuals.

La guerra de l'aigua ha d'esser el punt de partida d'un ampli moviment de reivindicació de la Part Forana, de la Mallorca profunda víctima de la marginació i de la corrupció d'uns polítics corruptes i cacics que tan sols s'acosten pels pobles per comprar el vot dels jubilats de la Tercera Edat a canvi d'un plat d'arròs brut. Per cert, en la festa reivindicativa de dia 9 d'octubre el grup de ball de bot de Llubí, **Taperers en festa**, no es va atrevir a actuar perquè alguns dirigents, jubilats de la tercera edat, van tenir por que Cañellas no els llevàs el dinar d'arròs brut que cada any els paga. Ja ho veis si li resulten barats els vots al Sr. Cañellas! Què val un platet d'arròs brut? 300, 500, 1.000 pessetes? Idò hi ha persones disposades a vendre tota l'aigua del seu poble a un extern per 1.000 ptes.

No dubt ni un sol moment que la mobilització triomfant, la moral de victòria, de la Part Forana ha aconseguit acollir la banda de l'aigua encapçalada pel capità gros, Gabriel Cañellas. Ara s'han adonat, i Cañellas el primer, que si continuen fent les coses a les males i pel camí de la força, la guerra de l'aigua es pot convertir en la seva tomba política arreu de la Part Forana. Com que han trobat pedra viva, ara intenten dur-se'n l'aigua d'una altra manera: a les bones, amb mangarrufes, a través d'enganys i de falses promeses. Però és clar, la majoria de mallorquins, com a persones intel·ligents que són, ja saben de quin punt es calça el dimonió Cañellas! Esper que els Ajuntaments de Llubí, d'Inca... i les Coordinadores de Llubí, Sencelles... s'ho pensin bé abans de firmar dia 3 de novembre el paperet enverinat que els oferirà Cañellas. Ara la Part Forana està mobilitzada, el tema està calent; si ara claudiquen provocaran una nova frustració a carregar en les espatles del nostre poble ja prou atupat durant la història. I llavors, d'aquí tres o quatre anys, quan comenci la salinització i el problema hagi passat d'esser greu a dramàtic, qui tornarà a mobilitzar l'opinió pública contra el roboratori d'aigua? No sé si els Ajuntaments de Llubí, Inca... i les Coordinadores de Llubí, Sencelles... són conscients de l'enorme responsabilitat que han assumit. Quan s'han creat unes expectatives, no es pot defraudar les persones que han confiat en nosaltres. Quan la victòria és a l'abast de la mà, quan Gabriel Cañellas està a les cordes mig estormentat, és imperdonable no acabar la feina i vendre's per quatre cacauets.

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat. Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIARIA

PARTICULAR ven àtic al carrer General Riera. Una habitació doble, menjador, bany, entrada ampla, cuina fusta del nord, terrassa convertible en saló, gas ciutat, porta blindada, terrassa. 5.000.000 ptes. Tlf. 639262.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1 292 m2. Preu interessant. Tel 41 21 98.

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de s'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció, 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Im-mob. Pascual. Tel. 72 62 04.

S'ARENAL, apartament de 70 m2, 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metres, més 80 metres de soterrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Venc solar de 505 m2 a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m2. 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Bonic terreny a Llucmajor (Camí d'Alicantí). Cantó 11. m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

S'Arenal, local apart. per a negoci o magatzem, 25 metres aprox. 25.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1 246 m.. S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4 500 000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Venc pis al carrer Tòquio de s'Arenal. 8.000.000 de pessetes. Tel. 295820.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corredisses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

Perruqueria Pep. Unisex. Carretera de Llucmajor 204. Tel. 49 13 67. S'Ar-anjassa.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ANIMALS DE COMPANYIA

Clinica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13. Hora-baixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clínica: 49 01 53.

Clínica veterinària. De dilluns a divendres de 16'30 a 20'00. Dissabtes de 12'30 a 14'30. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

VENDES

Venc motor fora borda, nou un Johnson de 14 cavalls. 150.000 ptes. Tel. 546540.

Venc llit de matrimoni, matalàs inclòs, dues tauletes de nit estil provençal. Nou, sense estrenar. Tel. 541449.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5.000 Ptes, i en val 10 000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Gra. oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Perduda aliança a la Colònia de Sant Jordi. Gravet 25-7-53; gratificaré devolució. Tel. 468111.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièssel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopedia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

PERSONALS

N'Aina i na Maria, dues inquieres de 16 anys, volen correspondència amb al·lots de la comarca. Escriure al carrer Fra Torrents, 75 Inca.

Som en José, tenc 20 anys, vull conèixer senyoreta de 18 a 20 anys per amiat, de moment. Tel. 710087.

MODISTA de 40 anys, fadrina, bons estalvis, encara que aquest sigui l'únic valor que cerques vull casar-me, amb home generós, amorós, sense mal vicis, romàntic. Tel.277990.

DEPENDENTA de 46 anys, 1'73 d'alçada, corpulència normal, molt atractiva, tenc cotxe i apartament propi vora la mar, vida molt sana. Senyor que li agradi l'esport, gran amiat al principi, i després futur matrimoni. Tel.722836.

HOME de 32 anys, treball en una oficina, som bastant senzill. Voldria conèixer senyora o senyoreta, culta, simpàtica i amorosa, per a fins matrimonials. Contactar al 722836.

Jove de 29 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Vull conèixer senyoreta educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura, feina fixa. Vull conèixer jove de 20 a 26 anys amb similars gusts per a sortir junts. Tel. 721494.

Estrangera, moreneta, simpàtica, carinyosa, traductora, aficionada a l'esport, ball i demés. Vull formar parella o matrimoni amb senyor de 36 a 46 anys, sense mal vicis. Tel. 710087.

Viudo de 58 anys, educat, amb casa, cotxe, ingressos elevats. Desitjo trobar senyora. Tel. 710087.

L'ESTEL Tel. **26 50 05**
de Mallorca
L'ORGULL I LA CONFIANÇA
D'ESSER MALORQUINS

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom:
Cognom:

D.N.I.

TEL:

ATENCIÓ

—Escriuiu un sol anunci per cupó.
—Usau lletres majúscules.
—Escriuiu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL·LUMINAR
LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA
NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Per enviar o
recollir qualsevol
sobre o paquet en
poques hores.
Urbans, regionals,
nacionals,
internacionals

Carrer Berlin, 24
Tlf.: 74 33 35 - 36
S'Arenal

PETITS ANUNCIS

Senyoreta de 30 anys, nascuda a Eivissa, fadrina, sense fills, vull contactar amb senyor educat, net i feiner, amb fins formals. Tel. 721494.

Al-lota de 26 anys, alta, simpàtica, de bon veure, culta. Vull conèixer jove bon al·lot, feiner per a sortir-hi i amb fins formals i seriosos. Cridau-me al 710087.

Fadrina, estudiant de pediatria, 23 anys, senzilla i molt agradable; el meu cor està tot sol, necessitat amor i tendresa, vull trobar l'home que sàpiga donar-me el que deman. Tel. 206979.

Cuinaera, de 50 anys, amb bona presència, fadrina, voldria conèixer senyor de fins a 60 anys, sincer i amable i sobretot fadrí. Tel. 206979.

Cuiner de 39 anys, fadrí, de bona presència. Vull conèixer al·lota de 25 a 30 anys. Som sincer, no m'importa l'estat civil. Cridau-me al 206979.

Fadrí, alt, esportista. Vull fer feliç a una dona interessada en conèixer-me, simpàtica, formal, sense mal vicis, de 30 a 40 anys, indiferent si té fills. Tel. 710087.

Fadrina de 40 anys. Vull conèixer senyor de fins a 50 anys, fadrí, formal i sincer; per amistat i fins formals. Tel. 206979.

Fadrina de 29 anys, carinyosa, alegre, divertida, estudis superiors, sense problemes de cap casta. Voldria fer amistat amb jove fidel, educat i carinyós. Tel. 721494.

Propietària tenda de comestibles, elevats ingressos, pis, casa rústica. Estic tota sola, no veig l'alegria de la vida. Vull fer una llar amb un home de fins a 60 anys. Tel. 206979.

Senyor de 50 anys, visc de rendes, xalet, pis i cotxe, d'estatura normal. M'agradaria conèixer senyora que li agradi la llar, viuda o separada, amb fins formals. Tel. 710087.

Militar, alt càrrec, bona presència, 1'83 d'estatura, mallorquí, fadrí, 40 anys. Vull trobar parella per casar-me. Tel. 710087.

Llicenciat en Filosofia i Lletres, vidu, 50 anys, sense fills. Interessat a trobar dona educada, bona, físicament agradable. Tel. 722836.

Senyora, 68 anys, viuda, bona presència, prima. Tenc la vida bastant resolta, visc de rendes altes, peròestic sola. Tel. 710087.

Rosa, 20 anys, fadrina, guapa, simpàtica, alegre; treball en comptabilitats. El meu interès en aquest anunci és conèixer jove, bo. Tel. 721494.

Empresària, 52 anys, divorciada, sense fills, vida resolta; m'agradaria conèixer cavaller amb formalitat, educació, de fins a 70 anys. Tel. 722836.

Comerciant, valencià, de 38 anys, fadrí, alt, sincer, de bon veure, comprensiu. Vull relacionar-me amb senyoreta de 27 a 30 anys de prop de Palma. Tel. 710087.

Viuda de 58 anys, activa, jovial, agradable; vull no estar tota sola. El senyor que estigui interessat en conèixer-me, que sigui alegre i dinàmic i que em cridi al 206979.

Auxiliar administrativa, de 30 anys, fadrina, pis, cotxe, feina fixa. Vull contactar amb home de fins a 37 anys, més o manco, feiner i sense mal vicis amb fins completament seriosos. Tel. 721494.

Mallorquina, 40 anys, atractiva, bona salut, pis propi, feina fixa. M'agradaria conèixer a un home feiner, culte i formal, amb fins seriosos. Tel. 206979.

Fadrina, 50 anys, formal, senzilla, molt agradable. Vull conèixer senyor de qualitats similars, comprensiu, que li agradi la llar. Tel. 721494.

Divorciada, 48 anys, lla soletat és molt present en mi, i vull desfer-me'n, no tenc fills. Vull senyor amb bones qualitats, comprensiu, honest dialogant. Tel. 206879.

Administratiu, 28 anys, alt, bona presència. Vull conèixer al·lota senzilla. Tenc un treball segur, cridaume al 710087.

Fadrineta de 20 anys, guapa, treball fix, alegre, cerc jove que li agradi sortir, divertir-se, que sigui alegre, honrat, treballador, molt sincer, ja que jo també ho som. Tel. 710087.

Tinc 28 anys i em sento bastant sol. M'agradaria trobar un amic amb qui anar al cinema, conversar i intercanviar idees. Sóc persona senzilla, només puc oferir una bona amistat. Apartat 892-07080 Ciutat.

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

DIVORCIADA de 43 anys, bona feina, alta, bona presència. Desig conèixer senyor, no m'importa el seu estat civil. Tel. 277990.

Jove, 20 anys, fadrí, estudiant, d'estatura alta, pis i cotxe. Voldria conèixer al·lota educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrí. Càrrec important, 39 anys, 1'87 metres, cotxe, xalet, necessitat companyia, fidel, atenta, sincera. Tel. 710087.

Separada, 37 anys, bon físic, agradable, educada. M'agradaria trobar senyor, amable i net. Don el que deman. Per relació de bona amistat. Tel. 277990.

Secretaria, 32 anys, necessitat carinyo, cerc senyor bon al·lot de fins a 45 anys, la resta no importa, som dolça, afectuosa, senzilla, de moment amistat, després fins matrimonials. Tel. 710087.

ALEXANDRE ROSELLÓ, 3-5-4
Tel. (971) 71 00 87

GASTRONOMIA

Restaurant el Pescador. Servei a la carta. Paelles, carns i peixos frescs. c/ Sant Bartomeu, 16. Tel. 263443. S'Arenal.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Paelles, graellades de carn i de peix. Menú a 700 ptes. Joan d'Àustria, 13. Tel. 741095. Badia.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR BARA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Srta. Susana.

Ca Na Puri. Pizzes des de 500 ptes. Menús a 625 ptes. C/ Faust Bonafé, 65. Tel. 429161. Son Ferriol.

Restaurant Amilcar. Carta ben assortida. Menús a 800 ptes. C/ Amilcar, 14. Tel. 49 27 64. S'Arenal de Mallorca.

SERVEIS PROFESSIONALS

Faria treballs d'ajut a fusters i a magatzems, encara que fossin unes hores. Rafael Tel. 715910. (Telefoneu els migdies de 2 a 3)

M'agradaria trobar gent interessada a conversar sobre història, cinema, religió i altres coses. Amistat i cultura. Apartat 892-Palma.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335-Coll d'En Rabassa.

HERBALIFE
Distribuidor (Supervisor)
Líder en nutrició celular els 90
Facil la seva comanda a Catl
Crespl
Alexandre Rosselló, 3-5-4
07003 - Palma de Mallorca
(Espanya)
Tel.: (971) 72 28 36 - 54 05 86

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Neteja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

GRADUAT SOCIAL s'ofereix per treballar a assessoria laboral, empresa o similar. Estudis acabats setembre 1993. Cridau de 13 a 14 hores al 660668.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

Botiga i pastisseria Ca'n Manresa. Carrer Fàbrica, 19. Palma. Tel. 731631. «La qualitat per damunt de tot».

BUGADERIA LLITERMA. Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

ZEN-SHIATSU, teràpia manual energètica basada en la medicina xinesa per mantenir la salut, augmentar el benestar i enfortir tots els sentits. Ideal per combatre l'estrés, les depressions i qualsevol desequilibri físic, emotiu, mental o espiritual. Tel. 264259.

FONTANERIA, gas, calefacció i electricitat. Instal·lacions CE. JU. Avinguda del Cid s/n Tel. 427992 Son Ferriol.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

Motos Salom
Jerónimo Pou, 9 468136
Tomas Forteza, 24 462686

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RE-NAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

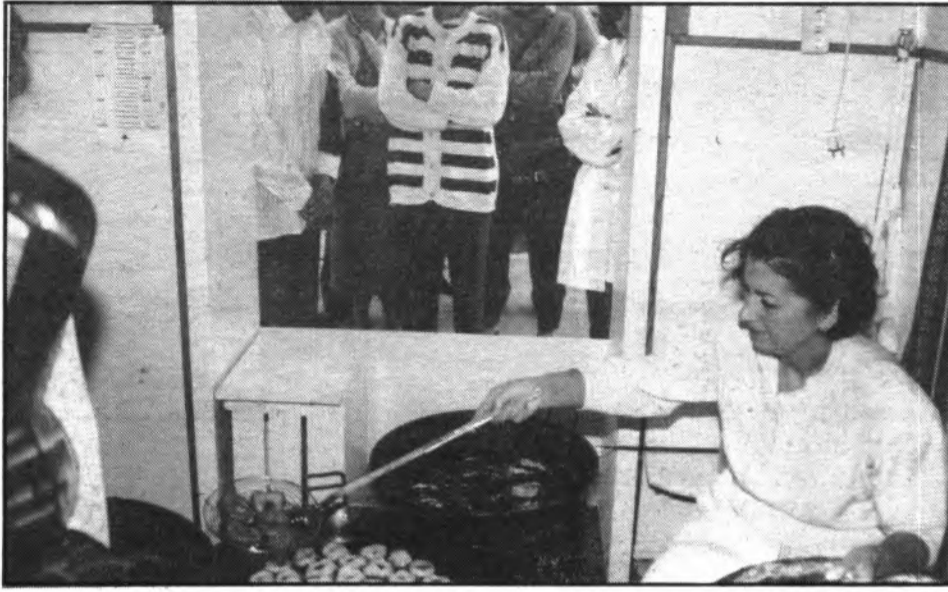
C. BALEARES, 25-2
El Arenal

* Informàtica
— Programació en:
BASIC - CLIPPER
dBASE III PLUS
— Formació d'usuaris en:
QUATRO - LOTUS 1-2-3
WORDPERFECT - WORKS
* A més d'un llarg
etcètera pots aprendre:
BANCA - REPAS
COMPTABILITAT
MECANOGRAFIA

MESTRE, s'ofereix per fer classes particulars o feina similar. Tel. 467931.

ESTUDIANT de Filologia catalana fa classes de repàs d'assignatures de lletres, de BUB i FP (literatura, llengua, llatí...) Tel. 297075.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

Llargues cous se fan cada dia a la bunyoleria Can Tomeu, a la Plaça de l'Obelisc de Ciutat per comprar els bunyols que fa la madona durant els mesos d'octubre i novembre. Els altres mesos no hi ha bunyols, però sí xocolateria i gelateria amb quarts i altres coses per mullar.

S'ESCARABAT, C. B.

Papers, cintes, toner, reciclats

Programes educatius Reciclatge d'ordinadors

C/ Arxiduc L. Salvador, 47 - Tel. i Fax. 34 (971) 29 86 92

Palma de Mallorca- Balears- Spain

SYP

SERVICIO Y PRECIO

SUPERMERCADOS

**El supermercat
d'aquesta barriada.**

Alimentació

Fleming S.L.

Carrer Guillem

Galmés, 17

Tlf.: 200018.

Fax: 201508.

Ciutat de Mallorca

José Jaume

**TALLER MECÀNICS
D'AUTOMÒBILS**

Avda. Gaspar
Bennàssar, 24
Tel.: 29 31 59.
07004 Palma

Cristalleria

ARXIDUC

**VENDA I COL·LOCACIÓ DE
VIDRE PLA I DECORATIU**

C/. Arxiduc Lluís Salvador, 117 • Tel. i Fax: 20 70 46

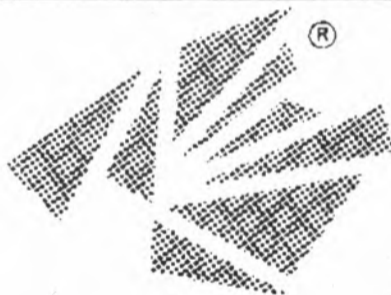
Magatzem: C/. Jaume Ferran, 50 • Tel. 29 34 54

07004 Palma - Mallorca

TALLER GRÀFIC RAMON

JAUME BALMES, 39 i 43
Tel.: 75 44 32 - Fax 20 70 13
07004 Palma de Mallorca

MEDITERRANEA

**DE SUBMINISTRAMENTS
INFORMÀTICS, S.C.**

MARCA DISTRIBUÏDA I REPRESENTADA EN EXCLUSIVA:

DISTRIBUIDOR OFICIAL

SUPORTS MAGNÈTICS

DISPOSAM DE TOTS ELS PRODUCTES NECESSARIS PER AL SEU ORDINADOR PERSONAL O SISTEMA INFORMÀTIC PER LA NORMATIVA CEE

MAQUES DISTRIBUÏDES:

FORMULARIS DE INFORMÀTICA, S.A.

systemtronic

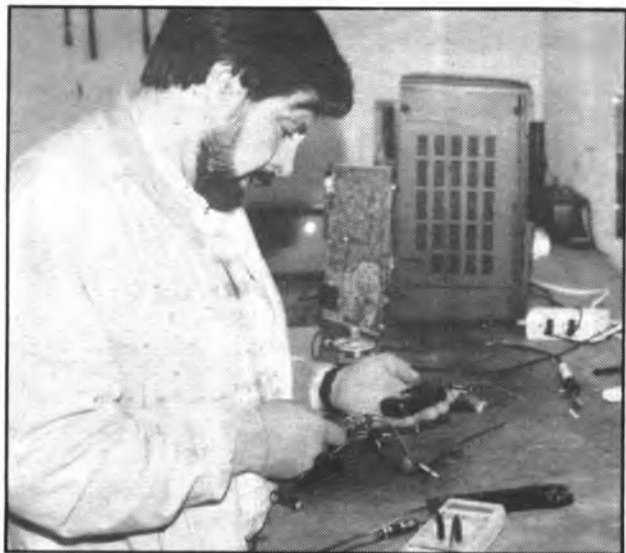
- * DISKETTES
- * DATA CARTRIDGES
- * CINTES COMPUTADORES
- * M.T.C. 3480
- * DC 8 mm. y 4 mm.
- * TK 50 I TK 50/72 DIGITAL
- * SISTEMES D'ALIMENTACIÓ
- * ININTERROMPUDA (S.A.I.)
- * KIT NETEJA P.C. COMPLET
- * KIT NETEJA DATA CARTRIDGE
- * KIT NETEJA FILTRE ÒPTIC
- * FUNDES D'ORDINADOR
- * FUNDES D'IMPRESSORA

- * CINTES D'IMPRESSORA
- * TONER
- * CARTUTXOS INJECCIÓ
- * CINTES MÀQUINA D'ESCRIBURE (Totes les marques i models)
- * FILTRES ANTIREFLECTANTS PER A PANTALLES
- * D'ORDINADOR (Homologats normativa CEE)
- * DESTRUCTORES DOCUMENTS
- * ENQUADERNADORES TÈRMICQUES I DE CANONET
- * MOBILIARI ESPECIAL INFORMÀTICA
- * ARMARIS IGNÍFUGS
- * NOTES AUTOADHESIVES POSAR I LLEVAR
- * CORRECTOR D'ESCRITURA LÍQUID
- * CORRECTOR D'ESCRITURA ROLL-ON EN SEC

- * PAPER CONTINU PAUTAT I BLANC, TOTES LES MIDES
- * FORMULARIS PERSONALITZATS EN CONTINU
- * FORMAT CARTA, REBUT, FACTURA, ETC.
- * ETIQUETES AUTOADHESIVES PER A ORDINADOR
- * CARPETERIA ESPECIAL PER A INFORMÀTICS
- * PAPER FAX
- * PAPER FOTOCOPIADORA
- * MALETINS ESPECIALS PER A ORDINADORS PORTÀTILS
- * ARXIVADORS DE DISKETTES
- * ARXIVADORS DATA CARTRIDGES
- * FARISTOLS I SOPORTS PER A MONITORS

SERVEI A DOMICILI I ENTREGUES A LA RESTA DE L'ILLA EN 24 HORES

C/ Rosselló i Cazador, 21 baixos (prolongació C/. Balmes). Telèfon/Fax: (971) 75 49 76 - 07004 PALMA DE MALLORCA

En Miquel Riso que adobava televisors i altres aparells audiovisuals a un taller de s'Arenal. Ha obert taller al carrer Guillem Galmés de la barriada de l'Obelisc de Ciutat. Quan el televisors s'espenyi, anau-hi que en Miquel en sap molt, d'això.

Policlínica Miramar, lloc on va tenir lloc l'incident racista.

INCIDENT RACISTA A LA POLICLÍNICA MIRAMAR: NEGUEN UN CAFÈ AMB LLET A UNA PACIENT DE 94 ANYS PER DEMANAR-HO EN MALLORQUÍ

(Redacció) Divendres dia 15 d'octubre, la Policlínica Miramar va viure uns moments de tensió quan una auxiliar d'infermera natural de Jaén que servia a la primera planta on la majoria de pacients tenen una edat avançada, va negar un cafè amb llet a una doneta mallorquina de 94 anys natural de la barriada dels Hostalets. La resposta de l'auxiliar d'infermeria va esser: **No te entiendo. Y si no me lo dice en espanyol no le traeré el café con leche.** Per descomptat, els familiars de la pacient van replicar la forastera i poc va faltar perquè no es produís un incident d'ordre públic. La família mallorquina va decidir posar en coneixement de la direcció de la clínica l'actitud racista i xenòfoba de l'auxiliar d'infermera de Jaén. És vergonyós que, com mentre hi ha molts mallorquins i mallorquines joves que tenen títol d'infermeria i estan sense feina, hagi de venir una forastera de Jaén a robar-los el lloc de feina. Una altra cosa encara. A la Policlínica hi van molts turistes quan tenen un problema de salut. Ben segur que si aquesta pobra doneta en comptes d'esser dels Hostalets hagués estat de París, de Munich o Hannover no l'haguessin tractada d'aquesta manera, a puntades de peu com si fos un ca. ¿Què en diran d'això les organitzacions SOS-Racisme, Justícia i Pau, Carmel Bonnín, Basilio Baltasar, Bartomeu Bennassar, Alexandre Miquel Novajara etc., tan preocupats tots ells per la injustícia contra el Tercer Món -actitud molt elogiable-, però còmplices del genocidi i del racisme exercit pels espanyols contra els mallorquins?

QUIN CANVI TAN RADICAL

Quin canvi que ha sofrit la gent de la pagesia! Altre temps tranquil vivia amb el treball afavorit. S'hi havia ensenyorit, sembrant, cuidant animal, això feia cada qual amb tot es digne sentit.

Sa madona s'aixecava cada dia dematí per sopes cuites tenir quan sa gent fou aixecada. Damunt sa taula posava sobrassada i camaïot, tros de llom del seu porc mort per fer-se bona torrada.

Dalt sa taula no faltava sa bona sopa de llet; de s'ovella de s'après, també de sa bona cabra. Tenia sa grassa vaca que la podia munyir; no podia escollir de la que més agradava.

Se tenia sa missió de dar menjar al parell, això era un remei per molt gras es tenir-lo, de civada i favó, vasa que havia embalada, la guardava arraconada per s'hivern consumir-lo.

Sa madona preparava es bon foc es dematí, per aigua encaletir per fer sa ensagonada; s'aviram ja l'esperava per sa panxa omplir-se, solien afanyar-se veure qui més se'n menjava.

El fill sempre s'aixecà abans de sortir es sol, sentia es picarol que s'ovella engronsà. després d'ell berenar amb sa panxa ben calenta, de sobrassada coenta i pa que sa mare pastà.

Sa pubilla de la cas després del seu berenar, segó per sa lloca dar que molt pollets passejava. Els seus serveis hi prestava en el seu cuidat jardí, per sa bona flor tenir quan s'estimat hi anava.

L'amo a llaurar partia a girar el sementer, lo he de deixar molt bé, en això fe hi tenia. Collir-hi molt pensaria de civada, fava i blat, es sostre ben estibat, així ningú patiria.

Es fill dis es sementer amb pipa, gaiato i ca

sa guarda solia mirar i es molt xotets que trauré. D'ells mol duros faré per comprar-me un vestit nou. Amb això en tendré prou, en el ball ho lluiré.

Un molí de sang hi havia a dins sa possessió, pel gros blat aixafar-lo, farina bona sortia. Sa bístia s'hi junyiria i moltes voltes hi faria cucales se li posava i així no es marejaria.

Sa madona es dilluns sa farina preparava per fer grossa pasterada per no trobar-se dejuns. Nou o deu pans ben comuns per sa setmana menjar sempre en solien sobrar, els darrers ja eren durs.

Ses ovelles se munyien, ses grasses vaques també per molt de formatge fer, d'això molt duros traurien. Sa bossa s'omplirien, de tot ne treien doblers, olives, xots i porcells cap moment ells patirien.

Es ritme va canviar com va venir es turisme, ha estat un bon cataclisme que tot lo va capgirar. Es fill sa guarda deixà se'n va anar de cambrer, sa filla gola li fé i a fregar plats se'n va anar.

Els seus pares se trobaren tot sols i desesperats, dels seus dos fills oblidats que tan molt los ajudaven. Amb sa dona acordaren an es poble a viure anar, després de vendre es bestiar, ses velles portes tancaren.

Aquest fet ha succeït a dins sa nostra Mallorca. Ja no se cuida sa lloca, s'ovella ni es cabrit, tot ha quedat reduït a una trista misèria se guarda un trist silenci es pa ha tornat florit.

Quan sa crisi nos vendrà que no està molt enfora, no es trobarà blat ni lloca, ni bou per dur a matar. Llavors se recordarà aquell temps de s'abundància, de patir no passava ànsia perquè de tot va sobrar.

Des Mercat Comú duran tot lo que nos farà falta pesat amb fina balança que molt car el serviran.

Els duros se ne duran, l'or i la plata, es pot dir, es "mando" que hi ha aquí des fet ells no se'n doldran.

Climent Garau i Salvà

REFILET D'OCTUBRE

Fred d'octubre mata l'eruga arribada és la tardor, s'és anada la calor, que temps enrera em turmentava, al veure'm assedegat d'Amor. En llur estació són paleses, festes, fires i firons arreu de l'Illa es celebra, formosa tradició. Revetlla es fa per les Verges nit de bunyols i cançons. A la vila de sant Joan mengen botifarrons, a Ciutat "Colcada" de la Beateta, 'és de la vila de Campos, Sa Fira i es Firó.

En Vicenç de son Rapinya

Al conseller P. J. Morey Es Gall

Que Unió Mallorquina tota de cop se passi al Pe-pé ara vol el Conseller, perquè així, si la té a sota, de perill no hi ha ni gota de perdre els votants que té.

Pel Pe-pé Espanya és l'antorxa: Ho recapta tot per llei, per noltros només l'escorxa. Què et sembla, Pere Morey? Amb un ull a la biorxa un mal gros és no veure-hi.

Pe-pé i Espanya és tot u i Espanya té cara dura: a ca d'altri va, mesura i acapara sens factura l'esplet quan està madur.

Si el Pe-pé és tan viu i afina, per què feis l'escapadís per les muntanyes de Piña? Passau a Unió Mallorquina i així podreu fer país.

Que no estigui tan pendent renovant els colorins de l'estimat Parlament: al Pla hi ha d'haver jardins, això us demana la gent. I... a Mallorca, mallorquins.

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom: .....

Carrer: .....

..... D.P. ....

Població: ..... Tel.: .....

M'interessa una subscripció:

SEMESTRAL 1.500 PTS

Rebut domiciliari a un banc

Entitat: .....

Sucursal: .....

Banc: ..... Suc.: .....

Compte n.º .....

Titular: .....

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30 - S'Arenal

Na Marta Hidalgo féu la Primera Comunió a l'església de Palmanyola el passat dia 14 d'agost. El dinar de comunió fou al seu xalet de Palmanyola. (Foro Osuna)

En Josep Mandai i en Serafí Prim són els millors barbers de la barriada de l'Obelisc de la Ciutat de Mallorca. Com que són amics nostres, varen voler arreglar la barba al director de L'ESTEL l'altre diassa que passava per allà. (Foto Alcalà)

En Francesc i na Nativitat es casaren el passat dia 31 de juliol a la parròquia de l'Encarnació. El sopar de noces fou a Ses Canyes d'Algaida. (Foto Osuna)

És n'Eugenio, que té un establiment al carrer Hiroshima a la barriada de la plaça de Braus de Ciutat. Es dedica a la neteja d'edificis, bancs, oficines, centres oficials, garatges, comunitats i de tot allò que sia necessari. En aquests moments té deu empleats, però hi ha hagut temporades que n'ha tengut trenta. La crisi es nota, ens comenta.

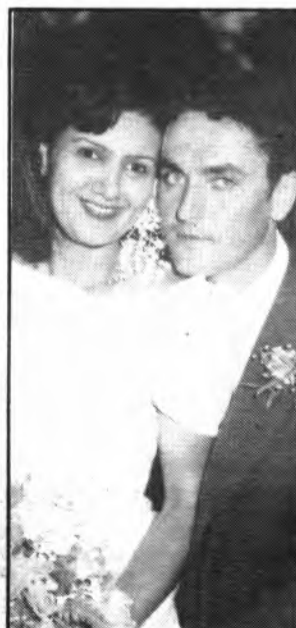
MATERIALS PEL LA CONSTRUCCIÓ
CAN MARÍ

Carretera de Manacor, 403 - Davant la gasolinera - Telf. 42 83 00 - SON FERRIOL. DISSABTES DEMATÍ OBERT.

Na Cristina Montero féu la Primera Comunió el passat dia 11 de juliol a l'església de Sant Josep Obrer. El dinar de comunió fou a ses Tres Germanes. (Foto Osuna)

En Josep i na Solange es casaren a l'església de Sant Sebastià el passat dia 4 de setembre. El sopar de noces fou a Can Penasso. (Foto Osuna)

N'Albert Aloi va fer la Primera Comunió a l'església de l'Immaculat Cor el passat dia 27 de juny. Enhorabona. (Foto Osuna)

L'ESTEL

de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XII. NÚMERO 279 15 DE NOVEMBRE DE 1993 PREU: 200 PTS

El nostre amic Guillem d'Efak es troba en un hospital de Barcelona on es recupera d'una malaltia que finalment no ha estat tan greu com podia semblar en un principi. Des d'aquestes línies li volem enviar el nostre salut, el nostre ànim i les nostres simpaties. Tots els amics i amigues que li vulgueu expressar el vostre coratge, podeu enviar-lo a L'ESTEL i nosaltres ja li farem arribar. La nostra intenció era donar-vos la seva adreça i telèfon però ho ha impedit el fet que que sovint ha de canviar d'hospital, des de la Vall d'Hebrón fins al Duran i Reinald, per seguir el tractament mèdic. Coratge Guillem! Tot i que hi ha la mar per enmig estam amb tu i esperam veure't ben aviat altre pic més sa que un gra d'all entre nosaltres.

El President de la Generalitat valenciana, Joan Lerma, va visitar Mallorca convidat pels empresaris i l'OCB, per refermar l'eix mediterrani dels Països Catalans. A la fotografia, Nadal Batle, rector de la UIB, Bartomeu Rotger, conseller de cultura del Govern Balear, Antoni Mir, president de l'OCB, Joan Lerma, Francesc Albertí, president de la CAEB, i Ferran Porto, president dels hotelers.

Pimem denuncia la pràctica del «dumping» per part d'Alcampo, Continente i Pryca

(Redacció) En un comunicat enviat a la premsa, la Federació de PIMEM ha denunciat públicament la pràctica del dumping, que consisteix a vendre per davall el preu de cost, per part de les grans superfícies com Alcampo, Pryca i Continente. Aquesta competència salvatge és il·legal perquè vulnera l'article 17 de la *Llei de la Competència Deslleial* (Llei 3/1991, de dia 10 de gener) i l'article 6, paràgrafs 2 i 3, de la *Llei de Defensa del Consumidor* (Llei 16/1989, de dia 17 de juliol): La venda realitzada sota cost, o sota preu d'adquisició, és deslleial en els següents casos: (...) b) Quan tingui per efecte desacreditar la imatge d'un producte o d'un establiment aliè. c) Quan forma part d'una estratègia encaminada a eliminar un competidor o grup de competidors del mercat.

El dumping que practiquen les grans superfícies instal·lades a Mallorca està provocant enormes danys i perjudicis al comerç tradicional mallorquí d'alimentació i

de productes d'ús domèstic i a les mitjanes superfícies comercials o supermercats -de capital mallorquí, principalment- (SYP, MINIMAX, GIGANTE...), així com a la indústria regional del ram. De fet, la venda sota preu de cost que practiquen les grans superfícies constitueixen un atac frontal a l'economia de les Illes Balears, molt necessitada de protecció davant la competència deslleial del capital foraster.

Per citar alguns exemples de dumping detectats per PIMEM, vet ací alguns casos:

* El producte Colón de 4 quilos té un preu de cost de 782,69 pessetes. Les grans superfícies el venen a 595 ptes.

* El suc Kas Fruit d'un litre té un preu de cost de 95 pessetes. Les grans superfícies el venen a 79.

* Les galletes Cuétara, de 800 grams, té un preu de cost de 405'45 pessetes. Les grans superfícies el venen a 295 ptes.

Ja rebeu
L'ESTEL de Mallorca
És molt fàcil!
Telefonau al 26 50 05 i us
l'enviarem cada 15 dies

Un exemplar d'aquest periòdic
serà regalat a totes les famílies
de Vilafranca i Manacor. Si us ha
agradat, telefonau al 25 50 05 i el
vos enviarem cada 15 dies.

CA'N GORRIÓ

VENDA I ESMOLAT D'EINES DE FUSTERIA

Avda. Mossèn Alcover, 28

Telèfon 55 29 73

07500 MANACOR

Cartes al director

L'Esglai

Havent tornat de vacances tenc la tasca d'haver de cercar i rellegir part de la premsa editada aquest estiu, ja que fou prou interessant i vergonyosa.

Les respostes a un suposat historiador i un des-acreditat periodista m'han fet cercar més que mai la revista "Lluc". He d'aplaudir a aquests dos personatges l'esforç que fan per la cultura mallorquina, *enflocant* tants de doïts que fan que el mitjà de comunicació mallorquí s'hagués exhaurit per totes les botigues especialitzades. Endavant.

La mal anomenada guerra dialèctica moguda des de Madrid pel·ls "renomats" filòlegs, que remouen la merdada entre espanyol-català. No seré jo el que digui que això és un enfrontament, són ells els que ens marginen, ja que català no és *español*.

I aquí arriba el més gran de tot aquest *esglai*, ja que si els dos primers són esglais metropolitans, aquí enmig de la mar, necessitaven un afer més local, més "nostro", sense televisió estatal, sols diaris locals, radio, això sí, estatal i les televisions locals. L'antisemitisme.

Aquí s'enllacen els dos primers temes d'aquest escrit, però enfrontant-lo cap a la més negra arrel del nostre poble, la dels jueus conversos, anomenats aquí xuetes o xuetsos. La història de Mallorca no fou tan bella com l'han contada. Això d'aquí era un latifundi on les terres pertanyien als terratinents i aquests vivien a Ciutat. Utilitzaven els doblers dels jueus a préstec i quan el deute era molt alt, ationaven la pagesia i els artesans per atacar el call jueu i cremar els papers, els *deutes*. Això mateix utilitzaven com a remei per omplir els rebosts dels particulars.

I així ho feren gent tan important com els *Reyes Católicos* fins a Adolf Hitler, i fou utilitzat per la *Santa Inquisició* per fer-se forts amb la cremada d'heretges, ja que es quedaven els bens dels jueus encara que amb posteritat fossin declarats *innocents*.

Al nostre temps de joventut, quan no teníem raó, llavors els dèiem *xuetsos*.

Encara a l'actualitat hi ha "inquisidores, reyes católicos i adolhitlers.

I d'aquí ve el meu *esglai*. Julia Pere Rado i Garau

Carta oberta a Sa Santedat

L'Església és el Verb de Déu. Els recents atacs contra Catalunya perpetrats per l'episcopat espanyol per mitjà de la cadena Cope —segons denúncia feta per l'arquebisbat de Barcelona en l'editorial de *Catalunya Cristiana*, del dia 21 del corrent— obliga a l'Església espanyola a fer un acte de contrició moral i cristiana pel dolor d'haver ofès a Déu.

Els cristians catalans, sensibilitzats per aquesta actitud contrària a la lletra i esperit de l'Evangelí, elevem a Sa Santedat i a la consciència dels pobres cristians la nostra més enèrgica protesta contra conductes pròpies de societats sotmeses a doctrines ateístiques.

Si al tombant del segle XXI no som competents per evitar actes o reaccions d'aquesta naturalesa, condemnarem a les futures generacions a conuiuïre en la més absoluta foscor espiritual i ètica.

Joan Lucas i Masjoan - Barcelona

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci

ÒPTICA SBERT

SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles i regalamos un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tlf.: 72 14 25

Xafarderies

* N'Enrique Lázaro, a la seva secció "Marginalia" de l'UH del darrer diumenge d'octubre comentava que la Comunitat Europea ha avisat que les llengües que no s'adaptin als recursos informàtics i a la enginyeria lingüística moriran abans d'acabar el mil·lenni i que, per tant, tant el castellà com el català estan condemnats a mort. Es veu que aquest tal Llätzer sap poc d'ortografia catalana: la nostra llengua està homologada des de fa centenars d'anys a la informàtica, la nostra "enya" és als ordinadors de la CE, al contrari de la enya espanyola. A la Comunitat escriuen "Espana", per molt que rabiïn els espanyols. A la Comunitat escriuen "Catalunya", perquè els catalans som europeus per geografia, per mentalitat i per idioma.

* Una multa de dos milions i dos mesos de privació de llibertat li han caigut al president d'ASI i regidor d'Urbanisme de l'Ajuntament de Lluçmajor. Aquest ha estat el veredict de l'Audiència de la Ciutat de Mallorca. Molt malament ho veim per a aquest expedient forasteret llengua-llarga que sense tot ni so va difamar al batle d'aleshores, el llucmajorer Joan Montserrat. Molt malament per a ell i per al partit que lidera. La gent ha d'esser més seriosa i de més pes si vol triomfar en política.

El Coliseu Balear i en Campanilla: un trosset d'Espanya

Quina vergonya!!! Voler fer-se nom fent d'espanyol i de torturador de bous, i mai més ben dit això de torturador, perquè no sabem si aquells pobres animals moren de les seves carusses del «torero» o de pena al veure que no era capaç ni de clavar-los l'espasa.

I quina manera de fer perdre i embullar la identitat d'aquella nina, de pare malloquí i de mare alemanya (que no deu esser verita que els alemanys critiquen els toros i la seva mort tan cruel) vestint-la de folklorista andalussa, per fer els honors als espanyols que disfrutaren al veure sofrir a un pobre animal indefens.

Però els mallorquins varem tenir l'honor de fer de merders de la plaça, mallorquins no ho sé, devien haver allotgat a quatre forasters per que estirassin al bou mort, això sí, vestits al ample.

Aquí expresam tot el nostre rebuig contra aquesta festa espanyola, aquest traïdor i matador de bous, aquesta alemanya que ha trobat a Mallorca la típica postal dels souvenirs (el torero i la sevillana).

Quan arribi Nadal li valdria més anar al circ a fer de pallasso amb la cadira i el garrot pintat amb la bandera espanyola, es clar, i així faria riure a qualque al·lot.

Isabel i Damià Pericàs - Santa Maria

L'ESTEL
de Mallorca
El diari dels mallorquins

L'ESTEL DE MALLORCA. Publicació independent de les Illes Balears. Edició i direcció: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Jaume Sastre, Bernat Joan i Marí, Mateu Sastre, Climent Garau i Salvà, Miquel Julià.
Depòsit legal PM 473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apt. de Correus, 124. 07600 - s'Arenal.
Tel.: 26 50 05. Fax: 269941

No ens comprenen

Des d'un temps ençà venim denunciant davant de l'alcaldia tots els abocaments incontrolats que es van produint i que no són pocs. Cartes i més denúncies que no són donades per rebudes ni es pren cap solució per evitar l'embutiment d'un tan preuat indret com les deveses de Salt. És per això que la presidència d'aquesta entitat voldria saber el tarannà de cadascun de vosaltres sobre l'ecologia, les deixalles i la neteja i conservació del poc espai natural del nostre municipi de Salt.

Seria interessant que vostès donessin dia, hora i lloc per mantenir una trobada i tractar d'aquest tema: el nostre entorn i les nostres deveses. JAUME SANTANA i VICENS (President del Centre Excursionista Saltenc. Salt).

No ens comprenen

■ Estem assistint aquesta tardor a una d'aquelles campanyes que periòdicament s'orquestren en contra de Catalunya, a càrrec dels nostres veïns de més enllà de l'Ebre. Aquesta vegada se n'han ajuntat dues: una en contra de la Normalització Lingüística i l'altra contra la cessió del 15 per cent de l'IRPF. Hem hagut de sentir-nos-ho dir tot: som insolidaris, intransigents, feixistes... i no sé quantes coses més. En el fons, jo crec que ja ho saben, com estan aquí les coses, però senten la necessitat que els ho demostrem amb dades a la mà.

Aleshores, nosaltres, com a bons minyons, els ho anem detallant: als quioscs, hi trobaran un 90% de la premsa escrita en castellà, a les cartelleres dels cinemes trobaran pràcticament només el castellà, només un 30% dels alumnes de secundària fan la majoria de les classes en català, la justícia continua administrant-se bàsicament en castellà, etc. És a dir, ens afanyem a demostrar-los que al nostre país, a Catalunya, encara no es pot viure només en català. Això em recorda el que publicava l'admirat Francesc Ferrer fa uns dies a El Punt.

S'entesten a mantenir que Espanya es una nació, o millor dit, una nació de nacions. El senyor Felipe González ho té molt clar, quan es refereix al *gobierno de la nación*. Són incapaces d'admetre que és un estat format per la nació basca, la nació gallega, la nació catalana i la nació castellana. És més fàcil dir que Espanya és una nació, que té una llengua, la castellana, però com que són tan magnànims, permeten que s'hi parlin altres llengües (abans en deien dialectes!) minoritàries, secundàries, com correspon a unes simples comunitats autònomes. Això sí, quan el senyor Felipe González es troba visitant Bòsnia, advoca per un escrupolós respecte als drets de les minories. Quina ironia!

De tota manera, el que realment em preocupa és el que pensen els catalans del nostre país, o si tenim clar quin és aquest país. Des de fa segles, ho estan intentant tot per fer-nos perdre la nostra identitat i em fa por que al final ho aconseguiran. De seguida estem a punt per deixar la nostra parla i passar-nos al castellà, encara que el nostre interlocutor faci vint anys que viu aquí i ens entengui perfectament. Diem que ho fem per cortesia. No serà més aviat, moltes vegades, per simple servilisme, o perquè ja ens hem tornat mesells? De mica en mica anem cedint i cada vegada mirem més cap al centre de la península, que és on hi ha el poder, de moment, ja hi tenim dos ministres, amb tot el seguici de funcionaris o alts funcionaris que els acompanyen. Es veu que ens agrada això d'estar a la *Villa y Corte*.

Jo crec que hauríem de canviar la tàctica i deixar de mirar cap a Madrid; és estavellar-nos sempre contra la mateixa paret. El que hauríem de fer és mirar cap a Europa, que és on, en definitiva, tenim el nostre futur i que cada vegada es notará més. No val la pena continuar insistint amb els espanyols: ni es comprenen ni ens volen entendre. TOMAS RONES I PUJOLAN (Santa Cristina d'Aro)

L'esperit republicà

Una lliçó per a n'Anguita

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

Com a onades de mala maror, a cada moment, salta a la premsa la preocupació per la "unitat d'Espanya". Els motius són molts i diversos, quasi sempre tenen que veure en el fet que Catalunya aconseguís alguna estelleta d'autonomia. Darrerament, ha estat En Julio Anguita, el cap de fila dels comunistes espanyols, el que no s'ha pogut estar de mostrar la seva inquietud per la unitat sagrada. Amb la indignació que el caracteritza, denunciava uns foscos pactes entre En González i En Pujol, pactes que, segons ell, posaven en perill l'Estat. Sense entrar ara a analitzar els arguments —pocs— de n'Anguita, si que em crida l'atenció que es posi com a prova final i definitiva una referència als denominats "Reis Catòlics". També En Felipe González feia recurs a aquests reis per reblar la unitat de la pàtria. Així mateix, el rei d'Espanya, En Juan Carlos de Borbón, també utilitza sovint aquest argument; segurament, així el deuen haver orientat els seus consellers en matèria ideològica i historiogràfica. I ja no parlem de N'Aznar, amb els seus discursos de formació falangista. Aquesta és la regla comuna; on diu i es repeteix una i altra vegada que la unitat d'Espanya es va aconseguir amb la unió dels monarques dels dos Estats, de les dues Corones; fou, en efecte, el famós casament de Ferran d'Aragó i Isabel de Castella. "Tanto monta monta tanto Isabel como Fernando", ens feien aprendre de cor a les escoles franquistes. Però, en realitat, aquesta lliçó dels "Reis Catòlics" continua essent la mateixa canterella.

Que els franquistes o els monàrquics vulguin mantenir les seves llegendes és una cosa que no ve de nou; es propi de la historiografia conservadora idealitzar la història. Ara, que els caps del Psoe posin el llistó de coneixements històrics quasi arran de terra és ridícul. Però no es tracta aquí, en aquest article, que ens esquinçem les vestidures per causa de la lliçoneta d'història de N'Anguita. Certament, és un poc escandalós que aquest marxista faci com si a l'Estat espanyol no hi hagués conflictes nacionals. Les declaracions de N'Anguita neguen l'existència de Catalunya, Euskadi o Galícia com a nacions diferenciades; nega, de manera implícita, nega el dret a l'autodeterminació d'aquestes nacions. N'Anguita no és un columnista de l'ABC; es tot el PC, i EU, que adopta una postura d'espanyolisme excloent, intolerant, agressiu, que era més propi d'altres formacions polítiques més dretanes. Virulent, fins al punt de posar en una difícil situació a Iniciativa per Catalunya —als comunistes catalans, a Rafael Ribó— que reivindica un major nivell d'autogovern així com reivindica l'exercici dels drets nacionals de Catalunya. Però la meua intenció no és entrar en un debat sobre una o altra determinada línia política d'un partit o d'un líder. Intentaré exposar un seguit fets i processos històrics, i de raonaments, que pens que poden servir com a una mena de lliçó d'història, però amb un llistó un poc més alt quant a exigència científica; es a dir, una lliçó que estaria en línia amb una historiografia moderna.

Es a dir una lliçó d'història que pugui servir per fer pujar el nivell a "Anguites" de tot pelatge que pul-lulen per tot arreu. Així, em permetreu l'enumeració d'un seguit d'afirmacions. Qualcunes d'aquestes semblen òbvies, però la seva exposició servirà per posar de relleu la situació absurda en que es troba la ciència espanyola per culpa de la terrible pressió de la ideologia històrica oficial, ideologia que no tolera ni que s'esmentin els drets nacionals de Catalunya o Euskadi.

Primera. Amb el famós casament, ni en va seguir un nou Estat, ni era aquest l'objectiu del matrimoni. No hi ha cap problema historiogràfic. Els departaments d'Història no mantenen cap debat sobre aquest tema: tothom sap que els hereus d'aquells reis, ho eren dels diversos regnes. Castella era un Estat, i Aragó un altre, amb llengua, lleis, institucions, economia, pròpies. Altra cosa és estudiar les interferències de l'aristocràcia castellana dins els afers interns de la Corona d'Aragó. El que alguna pseudo-historiador malalt d'anticatalanisme, com N'Alvar Santamaria, intenti enbullar la troca és un fenomen irrellevant.

Segona. No perquè es casi un rei desapareixen les nacions. Una vegada casat En Ferran, la nació catalana va continuar el seu procés.

Tercera. Per aquestes mancances ideològiques, la ciència espanyola és en una via estèril. Els catalans, per contra, segueixen el camí de la veritat històrica. Corprèn veure com tants de milers de professors espanyols segueixen la inèrcia ideològica heretada del franquisme i de la primera restauració: a aquests homes no se'ls acudeix preguntar-se que se'n va fer de les nacions.

Quarta. Sembla que tampoc se'ls acudeix als "Anguites" de torn preguntar-se a veure que passa amb aquesta Espanya castellana. Per què castellana i no catalana? , s'haurien de preguntar.

Cinquena. Hi ha espanyolistes que posen el llistó tan baix que quasi és arran de terra. En contra de les idees peregrines de N'Ortega y Gasset, el poble castellà va quedar sotmès a una brutal aristocràcia terrera que va aconseguir mantenir Castella (bé, Espanya estricta), com una de les àrees més endarrerides d'Europa.

Sisena. És trist veure aquests intel·lectuals espanyols que s'esforcen per fer lloances de les gestes d'aquella aristocràcia que va arruïnar les ciutats castellanques, va sotmetre les classes treballadores, va cometre crims de genocidi que encara ara no deuen haver prescrit.

Setena. El poder pot, en efecte, manipular la història; fins i tot pot manipular-la permanentment. Però no per això poc canviar els fets històrics, ni tampoc fer variar el procés de la història real. Per altre costat, el món actual sap com és la història, i ja no suporta més manipulacions idiotes.

A manera d'èpilog: Hi ha nocions de Hegel que poden ser útils. "Allò real és racional", diu en síntesi. Aplicat al nostre cas, l'afirmació de la nació catalana concorda amb la racionalitat. I viceversa, voler negar una realitat tan potent duu al camí de la irracionalitat, a l'alienació, a la pèrdua del seny.

El PSM no prohibeix la col·locació de creus sobre les tombes de Vilafranca

El "Diario de Mallorca" dels passat dia 20 d'octubre va publicar una crònica de Vilafranca encapçalada per uns titulars que amb lletres grosses deien: "El PSM de Vilafranca prohibeix les cruces sobre les tombes del cementeri", i després comentava l'actitud del consistori sobre determinades llicències d'obres al cementeri, afegint-hi un comentari d'opinió duríssim i altament desqualificador.

Davant aquestes informacions, que donaven a entendre que el PSM de Vilafranca prohibeix les creus al cementeri local de la localitat, i davant les informacions posteriors aparegudes els dies 21 i 22 insistint en el mateix sentit, ens creim en el deure d'explicar l'actuació d'aquest ajuntament i del grup municipal PSM.

L'Ajuntament de Vilafranca, des de fa molts d'anys, i sens dubte amb molta anterioritat a la gestió del PSM, ve seguint el criteri de no autoritzar determinades obres amb ornamentacions que són considerades poc adequades a l'ordenació seguida dins el cementeri. Això no té res a veure amb la col·locació de creus, que s'autoritzen i s'han autoritzat sempre. És evident que la raó que ha motivat aquests criteris d'ordenació interior del recinte no té cap connotació religiosa ni ideològica.

De fet, la resolució de la batlia del dia 12 de juliol de 1993 sobre una instància presentada per un particular fa constar la disposició a autoritzar la col·locació d'una creu adossada a la paret del fons o gravada damunt la llosa de la tomba.

La resolució del batle en el sentit d'obtenir una "superfície neta i lliure" és transformada pel "Diario de Mallorca" en: "El PSM quiere un cementerio libre i sin cruces" i es relaciona amb actituds que es poden interpretar com intolerants, arbitràries i dictatorials. A partir d'uns pressupòsits falsos es construeix una interpretació que afecta profundament el prestigi i l'imatge de l'Ajuntament de Vilafranca i el grup municipal PSM.

És per tot això que volem expressar clarament que ni l'ajuntament ni el PSM han prohibit ni prohibiran les creus sobre les tombes, i que prendran les mesures necessàries per millorar les instal·lacions i per mantenir uns criteris homogenis i respectuosos amb la voluntat dels ciutadans en les obres que es facin.

Es trist haver de dedicar esforços a clarificar actuacions que no s'han produït, però creim que de no fer-ho així es produiria una indefensió de l'Ajuntament de Vilafranca i del PSM, davant una tergiversació que ens confronta amb les creences i els sentiments del PSM i de la majoria dels mallorquins. **Comissió executiva del PSM**

Aquest periòdic està realitzat amb equips d'informàtica

Canon

Carrer de Jesús 34 baixos

Tlf.: 20 73 62 (5 línees)

Fax 20 40 29

07003 Ciutat de Mallorca

¡ELS MIRACLES D'EN JAUME JOAN BOVER!

LES MANS QUE CUREN!

C/. Joan Alcover, 10

entresol

Tlf.: 46 44 00

Ciutat de Mallorca

Fidels servidors d'Estat (I)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Quants n'hi ha que treballen per delibitar la força del partit! ¿Que no heu sentit moltes vegades, entre nosaltres, aquells que diuen que basta tenir fe en el canvi però no importen les aparences, les accions que fem? Heu vist mai error tan mortal? Què vol dir això de tenir fe en la victòria electoral i no fer res, de pràctic, per a aconseguir-la? Aquesta és una falsa drecera que ens debilita i que cal extirpar com el pagès lleva les males herbes del camp si hi vol sembrar. Tot forma part de la mateixa campanya de debilitació interna tant del grat d'esquerranistes utòpics. Debilitar l'organització, tasca prioritària dels nostres enemics. Pensau en els que vénen a les reunions una vegada cada quinze dies i no volen tenir altres deures. I, realment, ¿podem guanyar permanentment les eleccions només anant a les reunions cada dues setmanes? O malgrat que fos anant-hi cada setmana? ¿Es pot tenir la consciència tranquil·la pagant una mòdica quantitat de diners per dir "ja he complit"? Que n'és de fàcil aquesta actitud! Però, i ¿qui prepararà les pancartes electorals, qui perdrà dies lliures per a anar a convèncer la gent a les obres, a les escoles, a les oficines? La televisió no és omnipotent! Hi cal l'esforç militant, anar casa per casa, explicar a tothom els avantatges de votar el partit del Govern. Quan, a l'hivern, fa fred i plou, ja està clar que és molt més còmode asseure-se a casa davant la pel·lícula de vídeo, que no anar a aturar vagues incontrolades que perjudiquen la producció, el normal desenvolupament econòmic del país. I si aquí acabassin els problemes, la influència dels enemics! Encara tenim aquells d'entre nosaltres que per qualsevol cosa protesten, blasmen, insulten la direcció demanant més competències per a la comunitat autònoma on habiten sense pensar mai en la necessària solidaritat entre les diverses províncies autònomes. Separatistes! Agents de Convergència i del PNB, tots els que diuen que aquesta política no serveix per a sortir de la crisi, per a finir amb les rèmores de l'Estat centralista. Els eters dissidents, fent el joc als somniadors acusant el President de portar quatre milions de treballadors a l'atur, hipotecar el progrés aconseguit aquests darrers anys. Tot el que afirmen i asseguren, mentides. Són perillósíssims. I n'hi ha més. Déu meu, quin crim haurem comès per a tenir sempre tants de contraris! Tots els debils de fe i d'esperit, els que, sentint predicar les heretgies, les blasfèmies, escolten els atacs que es fan als nostres dirigents, i callen, no defensen la política social del Govern, per comoditat, per peresa, i deixen que l'error s'escampi, creixi com flama inabastable que crema el blat madur.

Nosaltres, tots el qui gestionam la complicada maquinària de l'Estat, som homes i dones d'una raça especial, fidels seguidors dels decrets del butlletí oficial, segurs sempre de la importància de cada nova llei, amb confiança en els dirigents lliurement escollits pel poble, atents als canvis sobtats de les altures, fent complir punt per punt totes les instruccions del reglament. Per sort, per a poder sortir lliures de tots aquests perills que ens amenacen, tenim les armes adients per a purificar-nos, que no són més que la crítica constructiva i l'autocrítica. Els malpensats, els nostres impenitents enemics, diuen que tot això de la crítica i l'autocrítica, les reunions de quadres dirigents, l'anàlisi permanent de la realitat social que ens envolta, és quelcom absurd, una herència dels cursets de cristiandat. No res més allunyat de les nostres intencions i programa! Nosaltres fa més de quinze anys que abandonàrem les periclitades concepcions marxistes; ara som liberals, els millors defensors de l'economia lliure de mercat, apuntats al carro de la construcció europea. ¿Com podríem tenir res a veure

amb programes i pràctiques antigues, amb ideologies rebutjades pel continuat avenç de la ciència i la investigació històrica! La crítica, emperò, sempre ha d'anar enfocada cap als nostres errors personals en la gestió, mai vers el President. Perquè, si en lloc de criticar-nos a nosaltres mateixos, humilment, ens passéssim tot el temps de la reunió trobant falles a l'executiu, no podríem guanyar mai les eleccions i fariem el joc a elements infiltrats o, el que es encara pitjor, als seguidors de l'il·luminat Anguita, que aprofita qualsevol esclatxa per a desvirtuar la sàvia gestió de la nostra encertada administració. Per combatre els errors, les debilitats que, a vegades, sense voler, per falta de vigilància militant, s'apoderen de la nostra ment i ens fan dubtar, maldament sigui per un segon, caldrà analitzar cadascuna de les falles comeses entre reunió i reunió: l'aplicació incorrecta del decret que retalla l'assegurança d'atur —una nefasta influència cristiana que fa que alguns funcionaris tinguin compassió dels pares amb fills i vídues sense recursos—, la concessió massa sovintejada d'ajuts a accidentats que encara podrien treballar, etc, etc. Aquest és el vertader examen de consciència que hem de fer, en el camí d'ajudar l'Estat Central a no pagar despeses innecessàries i reduir el dèficit públic. Aquesta és una sana crítica i autocrítica que ajuda a millorar els serveis als ciutadans. S'ha de criticar tot el que s'hagi de criticar, però sempre entre nosaltres, sense que ningú de l'exterior pugui saber dels nostres problemes —seria donar armes a l'enemic—, i, una vegada comprovat d'on vénen els defectes, les desviacions en l'aplicació de llei, fer un ferm propòsit de millorar i no caure en temptacions com serien: reformar la Constitució per a garantir el dret d'autodeterminació dels pobles com demanen nacionalistes eixelebrats; augmentar les despeses per a l'ensenyament públic, les pensions a la tercera edat... coses totalment impossibles en la difícil conjuntura actual, com hem de recordar per a no fer el joc als contraris.

Nosaltres, l'alta administració de l'Estat, malgrat que formen part d'aquesta raça d'homes especials plens de fe i esperança en l'esdevenidor, també som persones humanes sotmeses a moltíssimes influències negatives. Defectes que podem anar combatent amb la pràctica científica, provada, de la crítica i l'autocrítica. Aquesta autocrítica, que com és de suposar no té res a veure amb la confessió, serà la que ens donarà ànims en la nostra lluita i augmentarà, si s'ha fet ben feta, la nostra confiança en guanyar les properes confrontacions electorals. Perquè, si no ho féssim així, ¿com podríem ser dignes hereus de Pablo Iglesias, de tots els sants homes que moriren defensant heroicament les nostres idees? Com podríem posar en els cartells de propaganda que som els autèntics hereus de cent anys d'honoradesa? No seríem dignes de tanta sang i tants de sacrificis com en el món s'han realitzat per a millorar la situació de la humanitat. L'amor, el sacrifici dels que ens precediren en la causa, foren immensos. Tres anys de resistència heroica contra el feixisme! L'ur exemple encara perdura en la memòria col·lectiva dels ciutadans i per això ens voten una vegada rere l'altra. Les fotografies dels fundadors del Partit presideixen les seus, van al davant de totes les manifestacions convocades pel nostre sindicat, malgrat —i això cal reconèixer-lo— el seu exemple inimitable sigui mal de seguir per un executiu de les acaballes del segle XX. Però tampoc no cal abusar massa del passat, per allò que no diguin que sempre estem pensant en la guerra, la resistència que ara ja només interessa als historiadors. No cal fregar pels nassos dels dominadors els morts que a través

dels segles han fet al poble. És una política correcta anar superant i oblidant, a poc a poc, un passat tan desagradable per a tots. Ara l'administració d'un Estat modern és una tasca difícil i complicada. Cap dels nostres profetes i màrtirs serviria per a fer el que nosaltres fem. No és qüestió —en plena integració europea— d'enfrontar-se directament amb l'oposició, classe contra classe, com equivocadament predicaven els propagandistes de la utopia igualitària. Ara, per a guanyar les eleccions, cal sortir ben afavorits per la televisió, aconseguir una entrevista amb el Rei, el President dels Estats Units d'Amèrica, i ja tenim els vots suficients per a continuar en el Parlament i garantir el sous oficials. I així, seguint aquestes senzilles normes de bon comportament militant, obeint d'una manera ferma i sense dubtes els benamats dirigents, depositaris de la correcta interpretació del programa, tenint fe i esperança en la millora de conjuntura econòmica, practicant la crítica i l'autocrítica, combatent, sense treva, les heretgies i errors que dificulten el correcte funcionament de l'administració, aturant, en tot moment, el pas a les exigències nacionalistes, a l'oportunisme de qui vol ser més esquerrà que nosaltres, podrem aplicar eternament els decrets que mana el Butlletí Oficial de l'Estat i el nostre país podrà incorporar-se, amb tota garantia, al procés de modernització europea.

Miquel López Crespí, premi de poesia «Principat d'Andorra 1993»

L'escriptor de sa Pobla i col·laborador de L'ESTEL, Miquel López Crespí, acaba de guanyar el premi de poesia Grandalla, del Principat d'Andorra. L'obra guardonada portava el títol *Els poemes de l'horabaixa* i és un recull de més de setanta poemes que serà editat amb el finançament de la Caixa de Barcelona. L'autor de sa Pobla, que també ha guanyat els premis de narrativa "Joan Fuster", "Ciutat de Palma", "Premi de les Lletres", "Pompeu Fabra", "Ciutat de València", entre d'altres, havia estat editat recentment per l'Editorial Moll. *El cicle dels insectes* era la seva darrera aportació a la poesia catalana i, fa poc, al centre de Cultura "Sa Nostra", l'escriptor Antoni Serra presentava la darrera aportació de López Crespí a la narrativa mallorquina. Es tractava de *Crònica de la pesta*, un volum publicat per l'Editorial Llibres del Segle. **Redacció**

Alumnes de l'escoleta d'infants NINETS de la barriada de Santa Catalina de Manacor amb la seva mestressa, Ferranda Garcia.

Parlem clar i llampant

Per Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal

De Mallorca

estic tota

baves

La cosa té bemols

El primer d'octubre passat (quan érem nins a escola commemoràvem "el aniversario de la Exaltación a la Jefatura del Estado" d'un dictador foraster) a la capital espanyola fou declarat solemnement obert el curs acadèmic de la "Universidad Autónoma", coneguda vulgarment per la Complutense. L'acte fou presidit per la més alta magistratura de l'"Estat" i la seva esposa. Fins ací tot correcte. Al llarg d'aquests darrers vint-i-cinc anys la Complutense, com a centre universitari espanyol, és obvi que ha anat adquirint prestigi.

El que ja em sembla un poquet dubtós és la suposada "lección magistral" del qui fou president del Tribunal Constitucional espanyol, don Francisco Tomás y Valiente, "ante Sus Majestades los Reyes" sobre la necessitat de protegir l'ensenyament del castellà en certa comunitat.

Si el distingit tocat castellà es refereix a Madrid, Andalusia, Extremadura, estic totalment d'acord amb ell que l'idioma del "manco de Lepanto" ha de menester un bon cop de mà per evitar el seu deteriorament; però si és refereix als Països Catalans li dic que va ben errat de comptes i que té uns bons bemols.

Ací, a ca nostra, és la nostra llengua catalana (i quan dic llengua catalana em referesc a la llengua normativa i culta) la que necessita ésser protegida. El castellà és per a nosaltres un idioma foraster com el francès, l'italià o el portuguès i a les escoles de França, Itàlia i Portugal no s'ensenyen, òbviament, en llengua castellana o espanyola, sinó que l'ensenyament es fa en l'idioma natural del país i es protegeix la gramàtica i l'ortografia correcta respectiva.

El rei d'Espanya ha parlat en francès als francesos de França

El discurs del cap de l'anomenat Estat espanyol davant el parlament de França (l'*Assemblée nationale*) ha estat en llengua francesa. Ho exigia el protocol i era el que pertocava fer en aquell moment si tenim compte del lloc i les circumstàncies. El monarca espanyol es trobava a París, davant els representants elegits del poble francès, i aquests a ca seva i en el seu territori no tenen cap obligació de saber i entendre el castellà, vulgarment dit "espanyol". No és tractava del "diner de Gala a l'Elysée" amb Mitterant, que com a les "cenas de Gala del Palacio Real de Oriente" els discursos dels caps d'estat es fan en l'idioma respectiu de cada un d'ells i amb l'ajuda d'un intèrpret. Allà era molt diferent i el senyor rei d'Espanya ho entengué perfectament. Per tant, quan aquest senyor vagi a Barcelona o quan vingui ací, a Mallorca, i faci un discurs davant institucions i gent del país ho ha de fer íntegrament en la nostra llengua; això cal que també ho entengui el rei, i més si es considera legítimament comte de Barcelona i rei de Mallorca. Ho mana, com a París, un mínim de bona educació que no dubt té el descendent del *roi Soleil*.

Aclariment sobre el Parlem clar i llampant del 15 de setembre

Un escrit nostre publicat en aquesta secció el passat 15 de setembre (número 275) duia per títol "Com que la colònia és "rica", la metròpoli troba que ja està bé així: li podem xupar encara més". Doncs bé, el títol per a ésser correcte havia de dir "Com que la colònia és "rica", la metròpoli troba que ja està bé així: li poden xupar encara més".

També us he de dir que va quedar un poquet coix un bocí d'aquest mateix escrit. Si encara no heu llançat el periòdic als fems, us diré pensant amb l'almoïna colonialista del 15% que el que passa és la mar de senzill: la mar quan més té, més brama i les metròpolis (es diguin França o Espanya castellana) són molt llépoles...

La Marsellesa

Cançó dels revolucionaris francesos de 1789. Himne nacional de la França actual, ha estat traduït a tots els idiomes del món. Ignasi Iglesias escrigué aquesta lletra catalana:

Tots a les armes, fills del poble,
el jorn de glòria és arribat!

Amb nostra causa justa i noble
la llibertat triomfarà.

Avant, avant, plens de coratge,
lluitem a mort amb l'opressor
vessant la sang sense dolor
que estem cansats de l'esclavatge.

Armem-nos catalans (ciudadans)!

Alcem tota la gent!

Ardidament, petits i grans

Lluitem contra els tirans!

Qui és Basilio Baltasar?

Miquel Segura

L'anomenada "polèmica xueta" s'escampa com taca d'oli per viaranys insospitats provocant reaccions de tota mena. Gairebé no hi ha dia que no surti un article, una carta o una nota a qualque mitjà de comunicació. Des de "La Vanguardia" a "El Dia del Mundo", des de "Ultima Hora" a "L'Estel", el regueró de la polèmica es fa més i més llarg.

En aquests moments, quan sembla que la meua humil persona ha sortit de l'ull de fibló, hauré de tornar a tirar-me enmig per d'evitar una nova injustícia: la criminalització de Basilio Baltasar, a qui Jaume Sastre dedica un article al número 277 de "L'Estel", sota el llarg títol de "Els espanyolistes atonen la polèmica xueta per tal de dividir els mallorquins".

L'amic Sastre, que sempre m'ha fet objecte d'un aprecí ben palès, fou l'autor d'una entrevista que m'atorgava uns mèrits i una rellevància que mai no he cregut tenir. Potser aquest sentiment sia el que ara em permet dir-li que, en aquesta qüestió, s'equivoca. Sobretot respecte de Basilio Baltasar.

Afirmar que la polèmica xueta respon a l'estratègia de plantejar un fals debat per "amagar el debat sobre el colonialisme" és una presumpció delirant que no puc admetre de cap de les maneres, sobretot després d'haver viscut i sentit en pròpia carn el desenvolupament dels diferents episodis d'aquesta. Puc donar fe de la inexistència de qualsevol tipus d'estratègia al respecte, aquí el que va passar fou que gratarem la buranya maleïda i el pus ens va esquitjar.

Però anem a les preguntes que Jaume Sastre planteja al seu article. Qui és, d'on ve, quina trajectòria ha tingut Basilio Baltasar? Jo crec que les respostes són senzilles. Basilio Baltasar és un intel·lectual humanista, persona d'exquisida sensibilitat, que des de fa molts d'anys ha donat testimoni de la seva lluita envers la causa de la llibertat. Basilio Baltasar és, a més, un bon periodista que ha inaugurat un nou estil

de comunicació basat en la tolerància. Per acabar-ho de compondre, Basilio és un editor acurat que ha publicat molts de llibres en català i que ha tingut el coratge de donar suport a diferents escriptors mallorquins.

Què no és Basilio Baltasar? Per suposat que no és un "conegut espanyolista", ni un "instrument del genocidi i del colonialisme espanyol entre els indígenes mallorquins". D'això en podem donar testimoni els qui tenim el privilegi de conèixer-lo, que fruïm i patim a la vegada l'empenta d'una personalitat ferma i delicada, metòdica i anàrquica, sempre humana i a voltes quasi angèlica en una mena de magma tan contradictori com fascinant.

D'on ve Basilio Baltasar? Jo diria que de la lluita per la llibertat, de la fe en l'home i el rebuig al fanatisme. En qualsevol cas, es pot no estar d'acord amb la seva concepció universalista, però mai no es pot deixar d'admetre l'honestetat que vessunya la seva vida i obra.

Supòs que en Jaume Sastre recorda aquella intervenció meua a Ses Tarragones una nit d'estiu de l'any passat. Aleshores encara no havia esclatat la polèmica xueta, però jo, que sempre m'he tengut per nacionalista, ja vaig expressar el temor que l'orejament de la memòria xueta enlairàs aquells que fan comptes gaudir en exclusiva dels conceptes d'amor a una terra, una pàtria i una llengua. No és bo —ho escric amb tot el cor— que els nacionalistes anatemitzeu en Basilio Baltasar i les poques persones que com ell planegen per sobre el bosc de tots els "ismes" sense voler fer el niu ni a l'esclatxa del cim més alt. No és aquest el camí que ha de portar el nostre dissortat país a la llibertat. No vull discutir l'oportunitat o conveniència d'alguns dels més cèlebres exabruptes de Jaume Sastre, però no hi ha cap causa que justifiqui la desqualificació d'un home com Basilio Baltasar.

TENNIS

SON RIGO

Tennis   **Squash**
Futbol-sala   **Volei**
Hàndbol   **Mini golf**
Petanca   **Tennis Taula**
Cir. Footing   **Gimnàs**
Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

SERVICIO OFICIAL OPEL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS   Tel. 26 81 11
 07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES)   Fax 74 32 77

Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

En veu alta

Treballar més?

Tomeu Martí i Florit

Arreu de l'Europa occidental dels nostres dies s'està patint una de les crisis econòmiques més fortes del segle. Sembla que la raó cal cercar-la en el fet que els països que fa pocs anys formaven el bloc de l'Est, són avui dia l'objectiu prioritari de les grans empreses, de les multinacionals. Sembla que a aquestes, els interessa molt més produir en aquells països, paant uns sous que aquí ens semblen irrisoris (un obrer ucraïnès cobra unes mil pessetes al mes) i amb una situació d'inestabilitat laboral molt més greu que la d'aquesta part d'Europa.

Mentrestant els polítics occidentals s'embranchen en una discussió infructuosa sobre si s'ha de treballar més i si els salaris són massa alts (es pot esser més cinic?) i els sindicats majoritaris els hi segueixen el joc, participant en un debat que al meu entendre és buit de contingut i fals. El debat és molt més de fons. La realitat ens demostra que el sistema capitalista també té el seu límit: no es pot produir infinitament, perquè no es pot consumir infinitament. Ha arribat el moment de planificar i fer-ho d'una manera ordenada i global. Com es pot dir que la solució és treballar més, quan tothom sap que eel que sobra és producció i mà d'obra. Sincerament, crec que s'ha d'anar cap al camí contrari al d'ara. Crec que hem d'anar assentant les bases de la societat de l'oci, una societat en la qual les persones facin una quota de feina diària, el més reduïda possible, i la resta del dia dedicar-la a activitats d'oci i de política, entesa aquesta com la planificació i discussió de temes que afectin la comunitat.

Avui dia això és possible, i els avanços en robòtica i tecnologia en general hi poden ajudar molt. N'hi ha prou amb repartir millor la feina i molt millor els sous.

El que s'ha d'aconseguir no és feina per a tothom, sinó salari per a tothom.

Pastor evangèlic

Us agrairé que vulgueu publicar aquesta carta per fer saber que el procés a Catalunya encara continua.

Aquest matí he estat insultat i sacsejat per un agent de l'autoritat uniformat i en un centre oficial de Barcelona perquè li he parlat en català. El fet ha estat presenciat per la meua filla i unes trenta persones.

Com a cristià i català no vull pas que aquesta experiència resti silenciada.

Joan González i Pastor
pastor evangèlic
(Sant Boi de Llobregat
Baix Llobregat)

Òptica Bonany

Graduam la vista. Ulleres de sol i graduades 20% de descompte a la presentació d'aquest anunci.
Carrer de Ciutat, 43. Vilafranca de Bonany

L'Ajuntament de Vilafranca, contra l'abocadura de Son Nuviet

Dins el seu despatx de l'ajuntament, entrevistam en Joan Bauçà i Bauçà, batle de Vilafranca, amb motiu d'aquest número especial dedicat a aquesta vila i a la ciutat de Manacor.

— Vilafranca fou un esclat de gent i de banderes catalanes l'any passat amb motiu de la passejada de la Torxa Olímpica per la carretera.

Efectivament, vàrem fer molta de festa. La gent es va tirar al carrer perquè va trobar que això de la Torxa Olímpica era un motiu de festa i de reivindicació de la nostra catalanitat, es varen tirar al carrer els vilafranquers i molta de gent dels pobles veïns.

— Vilafranca és un poble nacionalista i ho diu a les urnes votant el PSM.

Vilafranca no sé fins a quin punt és nacionalista, no sé si té clar a quina nació pertany, ens va votar a nosaltres, però a les eleccions generals no respiren de la mateixa manera, la gent és més bé conservadora i tradicional, però amb nosaltres al capdavant del consistori agafa de cada dia més l'esperit nacionalista, que bona falta fa a Mallorca.

— Els vilafranquers estan en contra que els qui comanden a Ciutat duguin els fems de tot Mallorca a un abocador a Son Nuviet?

Des del primer moment, l'equip de govern de l'ajuntament s'hi va oposar, l'oposició no s'hi ha oposat en cap moment.

— L'oposició està a les ordres de Gabriel Canyelles.

Exacte, l'oposició no s'hi ha oposat en cap moment. L'equip de govern s'ha oposat a aquest projecte perquè consideram que no ens pot dur més que perjudicis, a nosaltres, als pobles de veïnat i en definitiva a tot Mallorca. Això pot dur contaminació atmosfèrica, contaminació de les aigües, contaminació dels trossos de cultiu que hi ha prop d'aquest clot. El que em xoca és que no hi hagi una oposició més frontal de tots els pobles de Mallorca. Crec que aquest és un motiu perquè tots els mallorquins surtin al carrer per demanar que l'eliminació dels residus sòlids es faci d'una altra manera.

— Des de Vilafranca, teniu alternatives?

Nosaltres, com a poble, no tenim alternatives, de totes maneres, jo trob que hauríem de tornar un poc a allò que fèiem abans, a allò que feien els nostres pares. Els nostres pares no en feien, de fems, tenien els seus pollastres i porcs i els donaven tot allò que fos bo per menjar, tenien una foganya i cremaven tot allò que fos combustible; això, a Ciutat, no ho han fet mai i als pobles es perd molt. Avui ho tiren tot a la bossa dels fems. Naturalment, això no és una alternativa, el que fa falta és el reciclatge en tots els aspectes. El reciclatge i la reutilització de molts de materials que poden servir.

— Els vilafranquers no estau a la mateixa vessant que Llubí, però sou solidaris amb aquests pobles a qui volen prendre l'aigua.

L'Ajuntament de Vilafranca, en un acord de ple, va donar suport a la Coordinadora de sa Marineta i mes tard va donar suport a la Coordinadora de Sencelles. L'equip de govern d'aquest ajuntament pensa que el Pla de Mallorca no pot esser de cap manera un femer on hi duguin les coses dolentes i que s'enduguin les bones. Això no pot ser, malgrat que per part del Govern Balear ens vulguin fer creure el contrari. Ens volen fer creure el contrari i en definitiva això és una mentida, i esper que la gent a la llarga ho vegi.

— La gent ho veurà i deixarà de votar a aquests que comanden?

El poble no és beneit, i si veu que aquests que comanden li van contrari, deixaran de votar-los i de cada vegada baixaran més, i haurien de baixar més.

— Per què els qui comanden són de partits espanyols.

Mallorca no ha tingut una tradició nacionalista com han tingut altres pobles ibèrics; a Mallorca, el que ve de fora, pereix millor que allò que és d'aquí i això és una equivocació i una manca de sentit nacionalista.

— I que viurien millor independents d'Espanya, senyor batle?

Històricament, Mallorca ha passat per temps d'independència. Per un temps que no tenia res a veure amb Espanya. I per què no s'han de donar les mateixes circumstàncies. Crec que si els mallorquins administràssim els nostres recursos, viuríem molt millor. Mallorca pot esser independent i per això no necessàriament hi ha d'haver cap guerra. La història segueix el seu curs i els qui la feim som nosaltres. Mateu Joan Florit

Gerard Garcia, on sou?

Sr. director:

Una nova actuació del més pur estil mafios ha malmenat la convivència democràtica a Mallorca. El regidor a l'Ajuntament de Felanitx Bartomeu Obrador, del grup Coloms a la Sala, va trobar en el portal de casa seva un esbart de coloms morts en estat de putrefacció. D'inmediat, des d'Esquerra Republicana de Catalunya, manifestarem la nostra solidaritat amb l'afectat. Ara volem fer públic el nostre rebuig per aquestes actuacions terroristes de signe intimidatori contra la Llibertat.

El cas més greu, però, es que no es taca d'un fet aïllat, sinó, ben al contrari, inserit en un rosari llarg d'atemptats no resolts que, durant aquesta any 93, s'han efectuat en una mateixa direcció: incendi intencionat del cotxe del regidor nacionalista de Vilafranca Bartomeu Oliver, còctels Molotov contra El Refugi, destrossa salvatge de material de campanya electoral d'ERC, incendis forestals...

Es hora d'exigir responsabilitats a qui pertocui. I, en aquest conjunt, el responsable té un nom: Gerard Garcia, Delegat del Govern espanyol a la Comunitat Autònoma. Almenys en el nostre cas, ni tan sols es va posar en contacte amb ERC per tal d'esbrinar la possible autoria i, fins i tot, s'atreu a treure ferro a una «banda armada» que, amb proves i testimonis, és fàcil-

ment localitzable. D'altra banda, no ha fet res per obrir els expedients necessaris per tal d'aplicar la seva llei als inductors que, obertament, fan el que, objectivament, pot qualificar-se d'apologia del terrorisme.

La pregunta cau pel seu pes. hauria actuat amb la mateixa desídia si s'hagués «profanat» un signe d'identitat d'Espanya? La resposta, també amb un precedent, és negativa. Hem de convenir, donc que un tros de pedaç vermell i groc té major importància que l'amenaça a la vida de les persones o que els nostres pinars.

La situació ens obliga a exigir que Gerard Garcia assumeixi les obligacions pertinents al càrrec que ocupa. Entre aquestes obligacions i correspon; en primer lloc, manifestar públicament el rebuig contra les actuacions descrites, contactar amb els afectats per, a més d'expressar el suport, pode aclarir (si és que realment no ho sap) l'autoria, i dictar les instruccions que calgui per aconseguir la detenció dels terroristes. D'altra manera, endevinam la continuació d'una espiral que no ens aconduirà a res de bó. La pacífica convivència que els democràtics desitjam requereix actuar decididament contra la intolerància i la violència. Esperam notícies vostres, senyor Garcia!

Bartomeu Mestre i Sureda
President d'ERC-Baleares i Pitiuses

Mobles de cuina i bany

Germans Llull

Fabricació pròpia

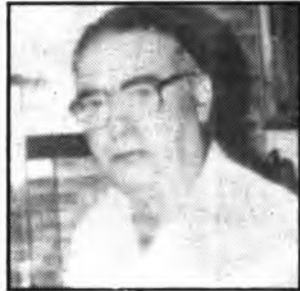
Botiga: Carretera de Palma, 9

Tlf.: 56 06 78. Vilafranca

Taller: Carrer del Rosselló, 14

Tlf.: 84 31 69 Manacor

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

Sebastià Rigo

SEBASTIÀ RIGO: "ÉS INJUST QUE PUGIN LA PRESSIÓ FISCAL QUAN ELS INGRESSOS I ELS CLIENTS DAVALLEN"

(Redacció) Sebastià Rigo, president de l'Associació de Protètics Dentals de Balears, afirma en l'últim número del Butlletí de la PIMEM: **Ens volen cobrar el mateix barem o nivell de fa dos anys, quan el sector i l'economia en general no estaven en crisi. Això ens està afectant molt. Treballam en un 50%, perquè la demanda ha davallat molt, però amb el doble de pressió fiscal. Ens hem vist obligats a no pujar preus quan a nosaltres ens ho pugen tot: llum, telèfon, materials, etc. Hi ha laboratoris que s'estan mantenint perquè s'estan "menjant" els estalvis d'abans.**

Mateu Martorell

ELS COMERCIANTS DEL CARRER DELS OMS DE PALMA CRITIQUEN LA PUJADA D'IMPOSTS

(Redacció) Mateu Martorell, president de l'Associació de Comerciants del carrer dels Oms, integrada a PIMEM, en el darrer número del Butlletí de la PIMEM, critica la pujada d'imposts realitzada per l'Ajuntament de Palma i pel batlle Joan Fageda: **Aquest batlle va dir que no hi hauria més pujades i això no obstant, no s'atura de pujar els impostos. Aquesta no és manera de fer feina. La gent es queda sense doblers i després no pot reinvertir en els seus negocis.**

PALMA DE NIT: UNA CIUTAT ON ELS XORIÇOS IMPOSEN LA SEVA LLEI

(Redacció) Madrid ens roba. Cada any 100.000 milions de pessetes surten de Balears via espoliació fiscal cap a Madrid. I com ens tracta el govern espanyol? Doncs amb una sanitat tercermundista, per exemple, i amb un servici policial digne de república bananera del Carib. Els mallorquins ens passam mitja vida a les finestretes d'hisenda espanyola pagant impostos. Ara des de Madrid diuen que han acabat els doblers i que han de retallar les despeses de la policia espanyola amb la qual cosa els 10 cotxes patrulla que vigilaven Palma de nit seran reduïts a 4. Resultat? Idò que els xoriços aniran a lloure més que mai. Qui pagarà les conseqüències d'aquest desastre? Idò principalment els botiguers, els comerciants i els transeünts. Mentretant, què fa el Sr. Cañellas? Idò ja ho veis, fa deu anys que ocupa el poder i en tot aquest temps no ha tingut esma de fer una policia autonòmica. Té remei aquest mal? I tant que en té, tomar en Cañellas a les eleccions de l'any 1995 i proclamar la independència.

Fernando Giménez, regidor d'hisenda de Palma.

ELS COMERCIANTS MALLORQUINS A UN PÈL DE LA REBEL·LIÓ FISCAL

Causas:

- * Intolerable pressió fiscal. Cada tres mesos, tinguin o no beneficis, els comerciants han de liquidar a hisenda espanyola i als ajuntaments quantitats molts importants en concepte d'IVA, IAE, etc.
- * Insuportable nivell d'inseguretat ciutadana: els comerços de Palma són víctimes del 80% dels robatoris que es produeixen a Ciutat. Som la Comunitat Autònoma líder en delinqüència.
- * Escandalós favoritisme envers les grans superfícies com **Alcampo** per part dels polítics corruptes com Gabriel Cañellas que sotmet els interessos de Balears als interessos personals de la seva família i als interessos del PP de Madrid.
- * Degradació de les barriades que com la de La Paloma (zona Plaça Pere Garau - Plaça de les Columnes) estan abandonades per l'Ajuntament del Sr. Fageda.

Meravelles
Juguetes
c/. Major, 10
Tel. 84 36 82
07500 Manacor

ELS COMERCIANTS DE POLLENÇA INDIGNATS AMB L'AJUNTAMENT AMENACEN DE NO PAGAR IMPOSTS

(Redacció) L'Associació de Comerciants de Pollença ha fet públic el següent comunicat: **L'A.C.P. vol manifestar públicament el seu total i incondicional suport als comerciants de floristeria de Pollença davant la lamentable competència il·legal que han de suportar per part dels venedors ambulants de flors, instal·lats en el mercat, sense que l'Ajuntament (responsable de fer complir la llei en aquesta matèria) faci res per evitar-ho.**

Especialment greus han resultat les actuacions amb motiu de la celebració del Dia de Tots Sants, en què els comerciants locals d'aquest ram (que paguen els seus impostos i tributs religiosament al nostre Ajuntament, per poder exercir la seva activitat), han hagut de suportar unes pèrdues superiors a un milió de pessetes, cost de la mercaderia adquirida en previsió de l'esmentada festivitat que ha hagut de ser simplement tirada a causa de l'actitud dels venedors ambulants que, lluny de respectar la legalitat que els permet vendre flors sense manipular, han confeccionat i servit al públic rams, centres i altres ornaments florals. Inqualificable ha estat l'actitud de les Autoritats municipals que no han intervingut en absolut davant l'abús, a pesar de les manifestacions dels comerciants afectats en reunions celebrades anteriorment.

L'A.C.P. reitera la seva solidaritat i s'adhereix a les protestes i denúncies que els afectats puguin formular, començant per la decisió de no pagar l'I.A.E. fins que les Autoritats municipals exerceixin la feina de control que fins ara han ignorat escandalosament, independentment de les responsabilitats econòmiques o d'altra índole que puguin reclamar.

Manifestam igualment el nostre desig de ser escoltats d'una vegada per sempre, sense que com ha passat fins a la data, no s'hagi fet cas de les protestes i demandes efectuades en legítima defensa dels nostres interessos. Només un canvi en l'actitud dels responsables de fer complir la llei, podrà evitar mesures de protesta i de pressió més radicals, que seriem els primers a lamentar.

ALCAMPO DESPRECIA LA LLENGUA CATALANA

Sr. Director,

s'han implantat en una terra que té una llengua pròpia parlada per la immensa majoria de la gent i no s'han dignat a usar-la ni tan sols a parts iguals amb el castellà. A tota la publicitat que han fet ni una paraula en la llengua del país, a l'interior de l'hipermercat només han sabut fer una minúscula concessió: les plaques que informen dels productes exposats a cada passadís són bilingües, amb la llengua del país en darrer lloc i amb diverses faltes d'ortografia i algun disbarat, com allò de les ferramentes (eines). La resta, d'un monolingüisme rigorós. Tot un exemple de despreci a una terra que els omplirà les butxaques d'or. Personalment mentre la meua llengua no ocupi el lloc que li correspon no pens tornar a posar-hi els peus.

Un consumidor.

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIÓ PISCINES
ENERGIA SOLAR

Avda. Baix d'Es Cos, 68 - Tel. 55 25 19
07500 - MANACOR

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

LA INOPERÀNCIA DEL PP-PSOE PORTA UM A CONTACTAR AMB CIU I AMB ELS NACIONALISTES CANARIS

(Redacció) Cansats de la inoperància del Govern Balear a l'hora de defensar els interessos de Balears, un grup d'hotelers influents es van posar en contacte amb UM i van demanar a la presidenta, Mª Antònia Munar, si volia entaular converses amb CiU i amb els nacionalistes canaris per tal d'arrabassar al govern de Madrid la rebaixa de l'IVA aeri del 15% al 6%. Els hotelers consideren que l'existència de l'IVA aeri del 15% és una greu discriminació per al turisme balear i que si Cañellas i el PP no serveixen de res per pressionar davant Madrid, s'han de cercar noves alternatives per fer front a aquesta injustícia.

NOVA DETENCIÓ D'EL COJO MANTECA

(Redacció) José Lozano de 43 anys natural del barri de Vallecas de Madrid i més conegut per El Cojo Manteca en va tornar a fer de les seves quan divendres dia 22 va rompre un aparador al carrer dels Oms de Palma. Quan la policia el va detindre va afirmar el que ja ha dit tantes vegades: **Tenc fam. Vull anar a la presó perquè em donin un llit calent i menjar.** José Lozano, des de l'any 1978, ha estat detingut més de 80 vegades per idèntic motiu.

f almacenes femenias

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

S'ARENAL. OFICINES, MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Carrer Diego Zaforteza, 3 Tels. 26 00 87 - 49 16 11 - 49 16 50 Fax 49 1558

LUCMAJOR. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Ronda Migjorn s/n. Telèfon 66 07 01

CIUTAT DE MALLORCA. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Polígon de Son Castelló - Via Asima, 1 Tels. 20 47 02 - 20 47 62 - 20 48 17 Fax 20 6998

MAGATZEM. Carrer Aragó, 139 Tels. 27 23 52 - 27 63 64

El prestigi aconseguit per **ALMACENES FEMENIAS** és el resultat de 50 anys de qualitat, servei i professionalitat.

ALMACENES FEMENIAS posa a la seva disposició tot tipus de materials de construcció, destacant les rajoles i paviments, no només pels seus bellíssims dissenys sinó també per la gran varietat d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS demostra la seva professionalitat acostant als residents d'aquestes illes les més importants marques nacionals i internacionals.

EL CORRUPTE CAÑELLAS PERJUDICA EL COMERÇ MALLORQUI I AFAVOREIX ALCAMPO

Aquest rètol de l'autopista Palma - Inca és un escàndol de jutjat de guàrdia i una prova irrefutable de la conxorxa entre el corrupte Cañellas i la gran superfície **Alcampo** que es va inaugurar amb la presència de la consellera Catalina Cirer i sense tenir els permisos corresponents. Des de quan la senyalització pública d'una autopista, tant vertical com horitzontal, està per beneficiar una empresa privada?

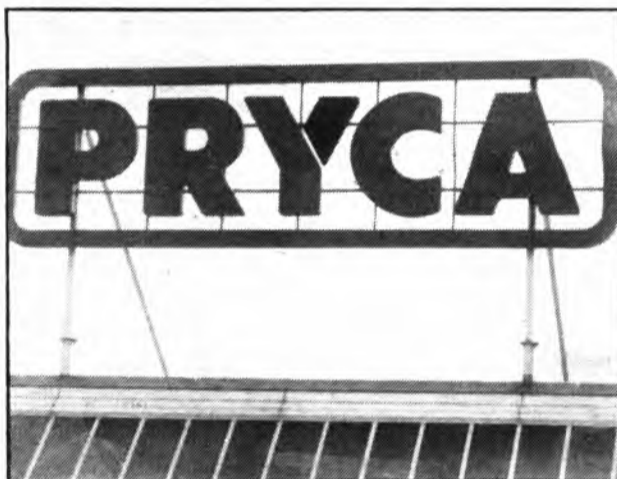
L'Estel de Mallorca publicarà aquesta fotografia fins que Cañellas ordeni llevar el rètol de l'autopista.

Pujol rebent l'homenatge dels botiguers per la defensa contra les grans superfícies (Foto El País 29-X-93)

PUJOL DEFENSA ELS PETITS COMERCIANTS I ELS DEMANA QUE POSIN ELS RÈTOLS EN CATALÀ

(Redacció) En un sopar multitudinari celebrat dimecres dia 27 d'octubre i organitzat per L'Agrupació de Botiguers i Comerciants de Catalunya (ABC), el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, va manifestar: **La Generalitat continuarà donant suport i recolzant el petit comerç davant les grans superfícies, però els comerciants han de fer més per la catalanització dels seus establiments i posar els rètols en llengua catalana.** Pujol va fer un discurs sobre la importància del comerç familiar en el teixit social català i va manifestar, però, que amb l'administració tota sola no n'hi havia prou si després els comerciants no modernitzaven i feien més competives les seves botigues: **Farem el necessari perquè la presència de les grans superfícies sigui menor a Catalunya que a la resta d'Espanya. Teniu confiança en nosaltres. Seguirem ajudant mentre tinguem poder per fer-ho. Però sense el vostre esforç i el vostre treball, això no servirà de res.** Durant l'acte, el president dels comerciants catalans, Joan Parcerisa, va lliurar el Premi Mel i Mató a la Generalitat per la seva defensa del petit comerç. El guardó negatiu, en canvi, el Premi Ametlla Amarga, va quedar desert si bé, Parcerisa, va atribuir la sentència del Tribunal Suprem espanyol contra la limitació dels horaris comercials a les pressions de les grans superfícies. L'actitud de la Generalitat i de Jordi Pujol en defensa del petit comerç, contrasta amb l'actitud del Govern Balear i de Gabriel Cañellas, un mal president que sacrifica els interessos de Balears als interessos de Madrid i als del seu Partit, el PP.

CAÑELLAS CONVERTEIX MALLORCA EN L'INDRET ON HI HA MÉS GRANS SUPERFÍCIES PER HABITANT

(Redacció) El Principat de Catalunya té sis milions d'habitants i les següents grans superfícies: **PRYCA: set** centres (El Prat, Sant Adrià, Arenys de Mar, Tarragona, Lleida, Manresa i Reus); **CONTINENTE: tres** (Barcelona, Badalona i Santa Maria Barverà); **ALCAMPO: un** (Sant Quirze); **GALERÍAS: dos** (Barcelona); i **EL CORTE INGLÉS: tres** més un centre **Hipercor** (Barcelona, Sabadell). **TOTAL: desset.**

Mallorca, en canvi, té mig milió d'habitants i les següents grans superfícies: **PRYCA: un**; **CONTINENTE: un**; **ALCAMPO: un**; **GALERÍAS: un**; **EL CORTE INGLÉS: un**; **PORTO PI: un**; **IKEA: un**; **MAKRO: un** i **TEXAS: un**. **Total: nou.**

Les xifres parlen totsoles i són dignes de provocar un escàndol i una rebel·lió electoral contra el corrupte Cañellas que està enfonsant dins la misèria molts dels seus votants. Un detall només: si el Principat de Catalunya tingués el mateix percentatge de grans superfícies que té Mallorca i si Pujol es comportés com Gabriel Cañellas, el Principat en lloc de tenir 17 grans superfícies n'hauria de tenir 108. **Mallorquins! Mallorquines! Obriu els ulls! Mai més no voteu aquests polítics corruptes del PP - PSOE que estan matant el teixit socioeconòmic de Mallorca! Votau partits mallorquins!**

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

Gabriel Bosch i Antoni Sureda

LES BREGUES INTERNES POSEN EN PERILL L'ESTABILITAT DE L'AJUNTAMENT DE MANACOR

(Redacció) Els sofrits ciutadans paguen impostos perquè els polítics els administrin d'una manera eficaç i gens estrident, cosa que no fan els qui comanden actualment a l'Ajuntament de Manacor que han convertit la Sala en un camp de batalla a on diàriament l'equip governant és baralla com el ca i el moix. Srs. del PP de Manacor! Els manacorers no us paguen perquè us foteu bufetades tot lo sant dia. Us paguen perquè faceu la feina ben feta i foris. Sr. Batle del PP, Gabriel Bosch, Srs. del PP, Rafel Sureda, Antoni Sureda, Miquel LLull, etc... Si tantes ganes teniu d'encalentic-vos la cara, vos citau d'amagat a les cinc de la matinada vora el cementeri i allà vos podeu pegar tant com vulgueu fins que no us quedí un os condret. Vatualmón, mateu-vos si voleu, però deixau Manacor tranquil d'una vegada.

LLUITES INTERNES PEL PODER EN EL PRÒXIM CONGRÉS PROVINCIAL DEL PP

(Redacció) El pròxim congrés del PP balear que està previst per a aquest mes de novembre, es presenta més mogut que mai. Les lluites internes i les incompatibilitats personals amenacen de desestabilitzar el partit. De moment opten a la presidència del PP tres candidats, primer de tots, Tòfol Soler, president del parlament, líder del clan d'Inca i que té el suport del germaníssim Carlos Cañellas, el Juan Guerra del PP balear. Després hi ha Joan Verger de Montuïri i president del CIM. Verger, de qui són conegudes les seves divergències amb el llorell, Gabriel Cañellas, sembla ésser qui té manco opcions perquè només té el suport d'alguns batles del PP del Pla. L'altre candidat és l'actual president Gaspar Oliver, batle de Lluçmajor i cap del clan del Mitjorn. Temps enrera Verger i Oliver van disputar fortament entre si quan es discutia el traçat de la futura autopista Palma - Manacor ja que un i altre defensaven interessos oposats. Verger que passà per Algaida - Montuïri - Vilafranca i Oliver que passà per Lluçmajor - Campos - Felanitx. Mentre s'acosta el congrés, Cañellas ja ha hagut de pegar un cop damunt la taula davant el descontrol de la situació. Qui guanyarà? Això no se sap. De moment sembla que l'escollit és Tòfol Soler qui per sotamà compta amb el suport dels germans Cañellas, José, Carlos i Gabriel, que són els imposen les decisions i els interessos de la família. Quin hàndicap té Soler? Doncs el document dossier que els seus enemics de dins el partit han filtrat a la premsa i on consta una llarga llista de bruters de quan va ésser conseller d'hisenda del primer govern Cañellas, per exemple, quan va al·legar un certificat de pobresa per escapar-se del servei militar, o quan va enxufar una parenta seva de qui va dir que era farmacèutica quan en realitat encara no havia acabat la carrera, etc. etc. Certament la política és molt bruta! S'ha de tenir un fetge molt gros per poder encaixar segons quins cops baixos.

CAÑELLAS COBRARÀ DELS CONTRIBUENTS L'ANY 1994 LA QUANTITAT DE 10.334.759 PTES. BRUTES

Jaume Sastre

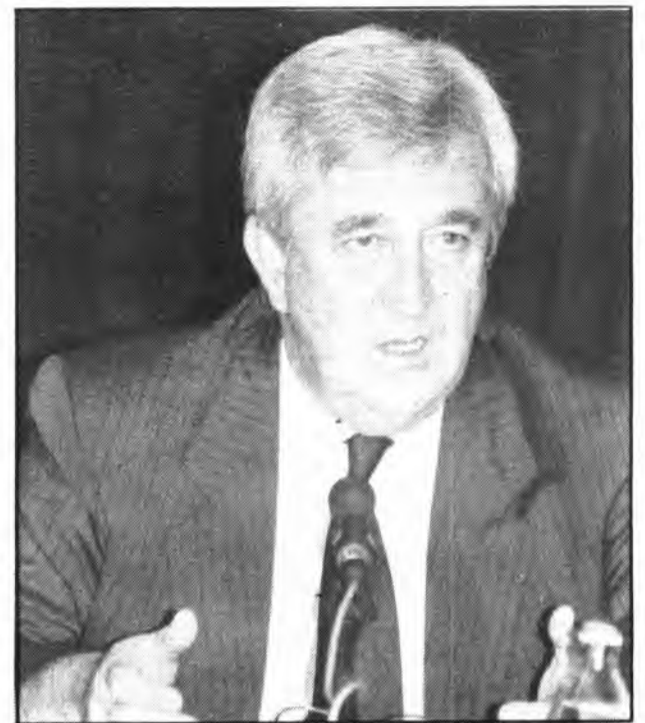
Segons consta en els pressuposts del Govern Balear per a l'any 1994, el president, Gabriel Cañellas, cobrarà un sou brut (sense descomptar retencions d'IRPF, seguretat social,...) de 10.334.759 de pessetes. Ja ho sabeu, doncs, tots els contribuents pagarem deu milions i busques al Sr. Cañellas perquè faci la feina de defensar i representar Balears. Però, quin interessos defensa el Sr. Cañellas? Veiam, què s'espera d'un president? Què s'espera de qualsevol president de qualsevol país del món? Idò que defensi a mata-degolla les persones que l'han votat i dels qui no l'han votat. Aquest és la tasca ineludible d'un president.

Vegem ara, fa bé la seva feina Cañellas? Pot pensar! Cañellas no defensa Balears, els interessos de les persones que viuen i paguen impostos a Balears, és clar, sinó que el Sr. Cañellas defensa, primer de tot, els guanys de Madrid i dels seus superiors del PP; i segon, Cañellas, defensa els interessos de la seva família i dels seus amics com el constructor i company d'infància, Jaime Gibert, el batle de Palma, Joan Fageda, la seva esposa Mª Dolores Lara, etc; tots ells beneficiaris de l'escàndol de **Bon Sossec**, que van rebre una ajuda de 425 milions del Govern per treure el carro que encara ara tenen ben encallat.

El Sr. Cañellas a hores d'ara, després de més de deu anys d'exercir de president, encara ignora que si els contribuents de Balears li pagam deu milions a l'any és perquè es baralli amb Madrid, perquè aconseguixi les competències i els doblers que via espoliació fiscal ens roben. Els mallorquins no pagam Cañellas amb doblers de la nostra butxaca, perquè defensi **Alcampo**, **Pryca**, **Continente**, **El Corte Inglés**, o els guanys del PP. El pagam perquè defensi els interessos de Balears, dels hotelers, comerciants, botiguers pagesos, treballadors, etc. El Sr. Cañellas cobra un sou, sembla mentida que li hagem de recordar públicament, no per impulsar la **Feria de Abril**, el **pescaito frito**, el **xoriço**, o la llengua espanyola, etc. Per defensar tot això ja n'hi ha prou amb el Rei d'Espanya, Felipe González, José Mª Aznar, Rodríguez Ibarra, etc. El Sr. Cañellas reb una paga a final de cada mes per defensar i recuperar l'ús de la llengua catalana perseguida pel franquisme, el ball de bot, la sobrassada, etc. Per això el pagam. Per aconseguir la baixa de l'IVA aeri del 15% al 6%, per aconseguir les competències de sanitat i acabar amb la sanitat tercermundista que patim, etc etc.

Què passa quan en la vida quotidiana una persona qualsevol va a un metge de paga i aquest no li dona un tracte satisfactori? Idò que canvia de metge. Així de senzill. La pregunta que tot mallorquí i tota mallorquina s'hauria de fer, és la següent: defensa bé, amb eficàcia i honestat, els interessos de Balears el Sr. Cañellas? Francament, jo pens que deu anys de govern Cañellas ja són suficients per tenir formada una idea definitiva al respecte. Veiam, què ha aconseguit Cañellas per a Balears? Idò res, pràcticament res. No tenim competències de sanitat, ni d'educació, ni d'aigües, ni de comerç. No tenim policia autonòmica, ni TV en la nostra llengua, ni règim fiscal propi. No tenim Sindic de Greuges, ni tan sols un Pla d'Ordenació Turística, etc. etc. Quina promoció exterior ha fet Cañellas de la indústria turística, de les empreses de sabates, etc? Com ha defensat l'agricultura mallorquina?

Deu anys de govern Cañellas demostren tot el que aquest homonet pot donar de si. A Madrid, fins i tot els seus confreres del PP, se'n foten i se'n riuen d'ell a dos pams de la cara. Els fets demostren que Cañellas no serveix com a president. D'aquí a les eleccions de 1995, hi ha prou temps per embastar una gran alternativa nacionalista, tipus **Coalició Canària** o **Bloc Nacionalista Gallec**, per tal de rellevar Cañellas i fote'l fora de president. Cañellas no serveix. Està super comprovat. És

Gabriel Cañellas, un exemple típic de classe política tercermundista, subdesenvolupada, africana i colonitzada que està a les ordres de les grans empreses forasteres com *El Corte Inglés*, *Ikea*, *Alcampo*, etc...

un perdut, un inútil, un capesflorat, un mentider, un corrupte, un trasto, un tros de banc, un fals, un escurabutxaques, un poca-vergonya amic dels narcotraficants i de la màfia de la droga (Alberto Delafuente i Julián Panadés), un xoriço, un marxando de fira que compra els vots de la tercera edat amb un platet d'arròs brut, etc. etc. etc. Mirau el que us dic! Si a les eleccions de l'any 1995 no ens llevam Cañellas de damunt, aquesta paparra no ens deixarà una gota de sang dins les venes.

EL REGIDOR GIMÉNEZ DEL PP DE PALMA PROVOCA LA IRRITACIÓ DELS CIUTADANS

(Redacció) A l'Ajuntament de Palma, el PP té un regidor que és una delícia i una autèntica joia per guanyar vots. Es diu Fernando Giménez, va néixer a Madrid, fa molts d'anys que viu a Mallorca però es veu que està molt limitat intel·lectualment perquè encara no ha après a parlar mallorquí. El Sr. Giménez, actual regidor d'hisenda, és recordat perquè a l'hora de justificar la pujada de l'import de la tarjeta de l'ORA va afirmar que **si se puja de 90 a 100 ptes. és per donar facilitats als ciutadans i així s'evitar-los els problemes del canvi de moneda**. Ara el Sr. Giménez n'ha tornada a fer una com un cove. A l'hora de justificar la puja d'imposts per damunt l'increment de l'IPC, va afirmar tot impassible que **als ciutadans tant els pagar un punt més o manco**. És increïble la cara dura d'aquest mala pècora! Com es veu que als politicastes com Giménez guanyar els doblers no els costa gens de suor! És clar, ara tot s'explica! El Sr. Giménez està avesat a fer doblers sense fote'n ni brot. Íntim amic del batle Fageda, i amb qui fan negocis plegats, Giménez es va embutxacar 7'7 milions per ésser l'aparellador de **Bon Sossec** i 11'2 milions per ésser empresa proveïdora (Vegeu DM 17-X-1993). Igualment, el Sr. Giménez, igual que el Sr. Cadenas, van estar implicats en l'escàndol del doble sou ja que cobraven com a regidors de l'Ajuntament i com a funcionaris del Govern Balear sense comparèixer pels seus llocs de treball. Només un cop haver arribat l'afer a les planes dels diaris Giménez va demanar excedència com a funcionari. Bon estornell hi ha amb el Sr. Giménez!

La polèmica de l'aigua

PROPOSTES PER ESTALVIAR AIGUA

Maria Adano Fernández

Enhorabona pels llubiners qui, defensant allò que és seu, estan defensant allò que és de tots.

No són de fiar aquests que han urbanitzat allà on no hi havia aigua i han salat l'aigua de Palma.

No són de fiar aquesta gent del Govern Balear i del PP que s'han oposat sistemàticament a les propostes del GOB i del PSM d'establir mesures per estalviar aigua.

Que contesten amb subterfugis quan se'ls parla de comptadors individuals i que quan se'ls parla de tarifes progressives diuen que ja resten implantades i mostren una ridícula de progressivitat que té, això sí, la virtut de fer-se de tal manera que resulta que els pobres paguen cada m3 d'aigua més car que així com el paguen els rics. Que projecten des dels ajuntaments de Palma i de Calvià engrandiments i urbanitzacions sense consultar altres municipis i llavors, diuen, solidaritat a allò que és un espoli a aquells que no han rebut cap benefici del seu creixement.

La solidaritat és voluntària. Perquè els llubiners puguin ésser solidaris han de poder decidir, ells mateixos, quina aigua donen i quina aigua no donen.

Que els llubiners tinguin tota la decisió sobre quan s'han d'aturar les bombes extractores i quan no s'han d'aturar, és l'única mica de garantia que tenim els ciutadans de que continuarà essent bona un any i un altre any.

Si se'n cuiden els polítics que actualment comanden a Palma, a Calvià i a la Comunitat Autònoma d'aquí, dos o tres anys, llubiners i ciutadans la tindrem salada.

PSM, UM, ERC, EL GOB I LES COORDINADORES S'OPOSEN AL ROBATORI DE L'AIGUA A LA PART FORANA

(Redacció) Mentre els partits forasters PP - PSOE estan a favor del robatori d'aigua, els partits mallorquins, és a dir, els qui no depenen de les ordres de Madrid sinó que tenen el centre de decisió aquí, PSM, UM i ERC s'oposen al transvassament. Dels tres partits, el qui ha fet més feina ha estat el PSM, mentre dins UM s'ha vist que la direcció del partit estava totalment en contra tot i que algunes seccions locals, com la d'Inca, es van abstenir a l'hora de votar.

Raons per rebutjar el document Cañellas n'hi ha moltíssimes. Vet-ne aciu unes quantes elaborades pel PSM: 1. No hi ha un compromís real en la realització del pla hidrològic. 2. No accepta el compromís de que sia una empresa pública la que gestioni tota la distribució de l'aigua a Mallorca. 3. No accepta prendre mesures generalitzades per a l'estalvi d'aigua. 4. La Comissió de seguiment i control no té poder executiu. No queda clara la participació municipal. Tampoc queda garantida la presència dels tècnics. 5. Poden treure aigua de pous privats (Ventura Rubí, Guillem Ferrer,...) 6. Des del primer moment ja podran treure més de 3 mil milions de litres. 7. Es parla en excés de salinització i solament una vegada de qualitat d'aigua. Un dels perills d'aquest aquífer és l'alt percentatge de nitrats.

L'ESTEL

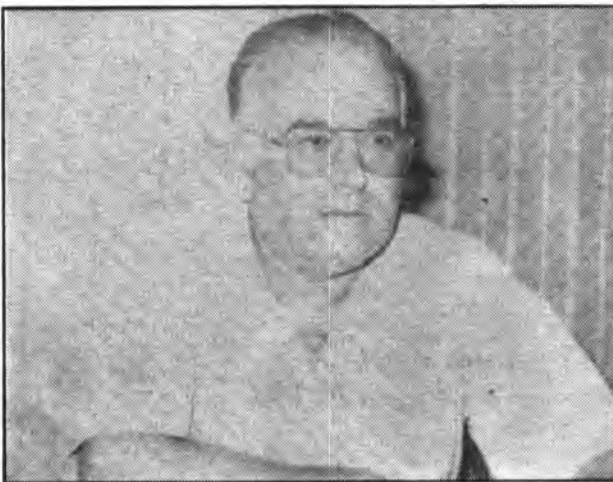
de Mallorca

LA REVISTA QUE DIU EL QUE ELS MALLORQUINS PENSEN PERÒ NO S'ATREVEIXEN A DIR

SUBSCRIVIU-VOS-HI

TEL. 26 50 05

Guillem Llabrés, batle de Llubí.

LLUBÍ NO FIRMARÀ EL DOCUMENT CAÑELLAS PER MANCA DE GARANTIES

(Redacció) Algun dia, al batle de Llubí, Guillem Llabrés, li hauran de fer un monument per la tenacitat i valentia amb què defensa els interessos del seu poble i de la Part Forana. Llubí ha esdevingut tot un símbol d'esperança per Mallorca. Mentre els batles d'Inca, Binissalem, Consell, sa Pobla, Sencelles... són tots uns cagats i uns criats de Sr. Cañellas, el batle de Llubí aguanta fort i no et moguis pressions de tot tipus per fer-lo doblegar i amollar el mac. Sr. Batle de Llubí, Guillem Llabrés, no us acoquineu i no us deixeu impressionar pels atacs dels diaris forasters de Ciutat! Com més vent, més vela s'ha dit! Nosaltres, des de L'ESTEL DE MALLORCA, el diari dels mallorquins, us defensarem a mort contra aquestes burballes del periodisme que us pinten com un insolidari. Guillem Llabrés té més raó que un sant quan ha afirmat: **Què passarà quan els pous del nostre municipi se salinitzin? Llavors, els veïnats de Llubí me demanaran responsabilitats per haver firmat el document proposat per Obres Públiques. Si el text no ofereix prou garanties, com a batle no li puc donar suport.** Això és un batle, sí senyor, que es preocupa per la defensa dels interessos del seu poble.

ELS POLÍTICS DEL PP I DEL PSOE TENEN LA CULPA DE LA MANCA D'AIGUA

Jaume Bonet Moll (Palma)

Que els representants del Govern Balear, presidit pel Sr. Cañellas del PP, i els representants del Govern espanyol, presidit pel Sr. González del PSOE, coincideixen a donar la culpa d'un possible racionament de l'aigua a Ciutat, a l'Ajuntament de Llubí, no té consol.

Qui ha permès continuar edificant i urbanitzant aquests darrers 10 anys quan la qualitat de l'aigua ja era dolenta i els recursos escassos?

Qui no ha fet cas i ha tractat poc manco que de tronats els qui avisàrem del segrest de l'aigua bona per a usos especulatiu? Qui ha salinitzat els aquífers de Palma? Qui des de l'Ajuntament de Palma i de Calvià continua afavorint camps de golf i urbanitzacions sense tenir en compte el problema de l'aigua? Qui vol fer que els ciutadans paguem més perquè els especuladors ho tinguin més fàcil? Qui ha deixat eixuts bona part dels pobles del Raiguer?

Es que ja és barra urbanitzar allà on no hi ha aigua i que el poble pagui llavors les conduccions i promoure creixements urbanístics que fan tornar dolenta l'aigua bona. A Llubí saben el que fan. Si amollen el mac, d'aquí dos anys serà salada la seva aigua i els ciutadans no sabrem on l'hem d'anar a cercar bona. I els polítics del PP i del PSOE, que governen aquí i allà, en tendran la culpa. Tenen la culpa i la poca vergonya de dir que és dels altres.

EL POBLE DE CONSELL AFECTAT TAMBÉ PEL ROBATORI D'AIGUA

La secció local de Consell del PSM. Nacionalistes de Mallorca ha tret al carrer el primer número d'una nova publicació titulada **Nous Vents** en la qual es tracta a fons el robatori de l'aigua de la Part Forana per part de Palma i de Calvià.

Els pous que subministren aigua a les poblacions de Santa Maria, Alaró, Binissalem, Lloseta, Inca, Consell i Mancor de la Vall s'estan eixugant i quedant sense aigua degut a la sobreexplotació que exerceix sobre els quals EMAYA (empresa pel subministrament d'aigua a Ciutat).

Arturo Cadenas vol provocar les segones germanies.

El màxim responsable d'aquesta sobreexplotació de les reserves aquíferes de la Part Forana (recordem que la nostra localitat hi està directament afectada) és el senyor Arturo Cadenas que és el president d'EMAYA i regidor del PP a l'Ajuntament de Palma. La seva política pel que fa a l'assumpte de l'aigua ha estat un cúmul d'errors i de contradiccions basades fonamentalment en la cerca de solucions immediates sense tenir en compte en cap moment la perspectiva de futur.

Aquest senyor amb les seves declaracions (algunes pròpies d'un autèntic dictador) i actuacions s'està guanyant l'enemistat de la part forana. Són prou indicatives les seves amenaces a la localitat veïna de Binissalem: **Tendremos agua de Binissalem pase lo que pase** (Diario de Mallorca 8-7-93).

Pel que fa a la nostra localitat aquest assumpte ens afecta de manera directa. Degut a la seva gravetat, aquesta qüestió hauria d'estar per sobre dels interessos dels partits polítics presents a l'Ajuntament i fer un front comú mobilitzant la població a fi d'aturar o almanco reduir aquest abús que es fa sobre el poble de Consell entre d'altres.

Caldria organitzar una mobilització popular semblant a l'existent a localitats com Llubí o Sencelles, ja que l'aigua és un tema primordial, i si a un pagès o propietari d'un terreny li foten l'aigua o li eixuguen el seu pou aquí no hi valen partits polítics, sinó que cal ajuntar-se i reclamar allò que és nostre.

Insolidaritat?

Els diaris de Ciutat acusen la Part Forana d'insolidària a fi de fer-nos sentir culpables. Ara bé, aquesta insolidaritat ha estat iniciada des de les mateixes institucions municipals ciutadanes. És a dir, a Ciutat es tuda innecessàriament gran quantitat d'aigua. Un exemple d'això és que la majoria de camps de golf es reguen amb aigua potable en comptes de fer-ho amb aigües residuals (per exemple el camp de golf de Son Vida).

És més, dins la pròpia Ciutat existeix una clara discriminació cap a aquelles barriades humils com la Soledat o s'Hort des Ca, en canvi les zones privilegiades com l'Avinguda Argentina (precisament on viu el senyor Cadenas), Jaume III o la mateixa Son Vida gaudeixen d'una aigua d'excel·lent qualitat, podent-ne utilitzar tant com volen (inclús per regar els seus camps de golf). Basta dir, perquè el lector se'n faci una idea, que un camp de golf consumeix l'aigua equivalent a la que utilitzen vuit mil persones cada dia. I qui és l'insolidari aquí?

La Coordinadora de Sencelles en defensa de les aigües ha fet una crida a la majoria de pobles amb problemes d'aquesta índole per tal de fer pinya, ajuntar forces i mobilitzar-se a fi d'impedir l'esgotament dels darrers aquífers de la Part Forana.

PP - PSOE ES POSEN D'ACORD PER ROBAR L'AIGUA A LA PART FORANA

(Redacció) Els partits forasters PP - PSOE, s'ha demostrat un cop més, de dia fan teatre i es barallen com a moixos mentre de nit surten a robar plegats. Ara, a l'hora d'estrènyer, s'han posat d'acord per fotre l'aigua de la Part Forana i tant els batles del PSOE (Jaume Armengol d'Inca o Salvador Cànaves de Binissalem) com els del PP (Joan Bibiloni de Consell i Guillem Ferrer de Sencelles) han signat el document de Cañellas per endur-se'n l'aigua sense cap mena de garantia per a tots els pobles afectats.

IRRITACIÓ EXPLOSIVA EN LA PART FORANA: MENTRE ELS POBLES DEL PLA PAGUEN L'AIGUA A 93 PTES. M3, PALMA LA PAGA A 43 PTES. M3.

(Redacció) En un comunicat públic, el grup municipal del PSM d'Inca, ha fet conèixer a l'opinió pública les sis raons per les quals s'oposa al transvassament de Sa Marineta i perquè no ha signat el document Cañellas:

1. L'aquífer Llubí - Muro no està prou estudiat. 2. No és lògic iniciar actuacions d'extraccions sense comptar prèviament amb la redacció i l'aprovació d'un Pla Hidrològic. 3. El transvassament no resol el problema de la manca d'aigua bona de Palma. 4. No hi ha hagut cap canvi en la política d'ordenació del territori per part del Govern Balear. 5. Donat que tanmateix no soluciona la manca d'aigua per a Palma, la denominació d'emergència de l'obra del transvassament Llubí - Palma és una entelèquia. 6. La situació no deu ser tan greu com diuen quan, a Palma i Calvià, no han pres mesures per reduir el consum d'aigua.

Dintre les alternatives que proposa el PSM, hi ha una dada que fins ara no havia sortit a la llum pública i que constitueix un veritable escàndol i un motiu de rebel·lió de tota la Part Forana contra els lladres d'aigua. Aquesta és la dada: mentre la Mancomunitat del Pla paga l'aigua a 93 pessetes m3, Palma la paga a 43 ptes. M3. Hi ha dret a això? En saber això, ¿no us ve la temptació d'embotonar el *domingueros* Cañellas, Cadenas, etc. pel coll i donar-los un esplet de gaitades, plim-plam plim-plena, paperines, betcollades, mansiuales, cebes, nesples, bufetades, closcades, mormes, xisclets, aixabucs, cireres, castanyes i verdancades fins a deixar-los més aplanissats que una merda seca quan un bulldozer els ha passat per damunt?

L'AIGUA DE VALLDURGENT, DE MOMENT UN BLUFF

(Redacció) Ja ho deim pla i català: no diguis blat fins que no sigui dins el sac i ben fermat. La batlessa de Calvià, Margarita Nájera, es veu que de sevillanes i flamenc n'entén bastant però del que és la sabiduria popular mallorquina no té ni la més remota idea. Fan un forat, comencen a treure un poc d'aigua i ja està, tot d'una criden la premsa, destapen les botelles de finit i treuen les palanganes de pescaïto frito per celebrar-ho. Resultat! Idò que de moment tot sembla indicar que ha estat un bluff i el que se suposava que era un corrent subterrani no ha estat més que una bossa d'aigua. Mentrestant, es continua foradant dins la finca de Valldurgent de Calvià. I és que aquesta gent que comanda tot ho fa de pressa i de mala manera. El PSOE ja fa 14 anys que governa Calvià. Voleu dir que 14 anys no són suficients per fer una planificació hidràulica del terme de Calvià? Si els duros que van gastar per construir un ajuntament faraònic i ple de luxe, els haguessin invertit en depuradores i potabilitzadores, un altre gall els cantaria!

La polèmica de l'aigua

LA COORDINADORA DE SENCELLES RESPONSABILITZA CAÑELLAS EN PERSONA DEL TRANSVASSAMENT

Comunicat (29-X-1993)

1. La Coordinadora en defensa de les aigües de Sencelles vol manifestar la seva oposició a la firma de l'acord proposat pel Conseller d'Obres Públiques Sr. Bartomeu Reus, ja que considera que està negociant amb alguns Ajuntaments que en cap moment han manifestat la seva oposició al transvassament i pel contrari ha deixat de banda les Coordinadores de Llubí, Sencelles i el GOB.

2. El GOB i les Coordinadores de Sencelles i de Llubí varen presentar una sèrie de mesures legals i de gestió per solucionar el problema de l'aigua abans d'emprendre una obra de l'envergadura com la de Sa Marineta, que és una solució temporal. Cap d'aquestes mesures no s'ha tingut en compte i ni tan sols se'n reflexa cap al document proposat pel Conseller. Abans del transvassament s'haurien d'adoptar altres mesures (reducció de pèrdues, comptadors individuals, reciclatge terciari de l'aigua, tarifes progressives, no més camps de golf, aljubs i cisternes, estudi de l'aquífer, etc.)

3. Tampoc no s'ha tingut en compte l'acord firmat entre la Junta d'Aigües i la Junta d'Explotació anomenada per l'Ajuntament de Llubí.

4. Donada la perillositat d'aquesta extracció, la mala política hidràulica que fins ara s'ha duit a terme a l'illa i, l'apedaçament temporal del problema de la manca d'aigua, fan imprescindible la finalització d'un Pla Hidrològic, abans d'emprendre qualsevol tipus d'obra improvisada com el transvassament de Sa Marineta. Del que es desprèn de les declaracions del conseller Reus el passat 29-X-93 en els mitjans de comunicació, on manifestava que el cabdal a extreure de Llubí no paliaria la situació de manca d'aigua de Palma i de Calvià, es pot entreveure que es preveia extreure en un principi, molt més cabdal del que sembla que ara han de treure.

5. Una vegada que el Pla Hidrològic, finalitzat, contempli com s'han de gestionar els recursos de que disposa l'illa, és necessària la creació d'un organisme públic d'abast insular pel subministrament de l'aigua a totes les poblacions dins el qual s'hi comprenguin els usuaris i prevaleixin les opinions tècniques sobre els interessos polítics.

6. Els ajuntaments de Consell, Sencelles i Binissalem han de firmar l'acord per poder continuar unes obres que estan pràcticament acabades dins els seus termes i contra les quals mai no s'hi han oposat.

7. El document sols inclou els ajuntaments afectats per les obres de canalització i no té en compte els afectats pel transvassament que són molt més: Muro, Sa Pobla, Santa Margalida, Alcúdia, Sineu, Santa Eugènia, Costitx, etc.

8. No es pot confiar en les garanties que donen, quan existeix un contracte firmat per Arturo Cadenas i una empresa privada d'aigua de pous privats. S'estan deixant connexions a tot arreu de la canonada. El president d'EMAYA insisteix en la sol·licitud de canvis d'ús de pous agrícoles de la zona de Sencelles-Binissalem. El document a firmar, tot i que no diu que s'explotin pous privats, no descarta aquesta possibilitat, etc.

9. El president del Govern Balear, Sr. Cañellas no ha complert les promeses que va fer al poble de Llubí, quan va dir abans de les eleccions que tornaria al poble i no començarien les obres mentre no arribàs un acord.

10. La Coordinadora demana al Sr. President que prengui cartes en l'assumpte i vengui a negociar en persona; que aclaresqui la compra il·legal d'aigua de pous privats per part d'EMAYA; que desautoritzi el Sr. Cadenas per a la sol·licitud de canvi d'ús de pous privats; que es comprometi a no comprar aigua a particulars per evitar l'especulació amb un bé públic i un recurs escàs com és l'aigua, i la conseqüent sobreexplotació de l'aquífer.

També es fa necessari que el Sr. Cañellas doni una explicació sobre la presència del membres del PP-UM com són el batle i el primer tinent de batle de Sencelles, Guillem Ferrer i Ventura Rubí, respectivament, dins el possible transvassament d'aigua de pous privats com a propietaris d'alguns d'ells, i promotors, darrerament, de projectes dubtosos d'abastiment d'aigua a sòl no

urbanitzable dirigits clarament cap a la canonada provinent de Sa Marineta.

11. El que no s'ha de fer és garantir un subministre que ja existeix, sinó prevenir amb les mesures adequades que evitin el que ha passat fins ara a la resta de l'illa, una sobreexplotació i salinització dels aquífers.

12. La Conselleria d'Obres Públiques i el MOOP intenten firmar un document que no es compromet a solucionar el problema de la manca d'aigua, que fa anys que estam patint per manca de previsió, volent sol·lucionar-lo ara amb caràcter d'urgència.

Jaume Armengol, batle d'Inca pel PSOE.

EL BATLE D'INCA PEL PSOE, JAUME ARMENGOL, ES DOBLEGA DAVANT LES PRESSIONS CACIQUILS DE CAÑELLAS

(Redacció) Jaume Armengol, el batle d'Inca pel PSOE, el mateix que en una entrevista publicada per *Inca Comarcal* (Núm. 0. Octubre 1993), va afirmar el següent sobre el transvassament de l'aigua de Sa Marineta: **Som solidaris amb tot Mallorca, però com a Batle m'enfrontaré amb qui sigui, amb qualsevol administració, estatal o autonòmica, per defensar els interessos d'Inca, l'aigua de Son Fiol que proveeix en més d'un 50% la ciutat. Talment com ho he fet fins ara. El fet de parilitzar les obres que està fent la Comunitat Autònoma i l'Estat és la prova més absoluta que, per a mi, per damunt d'interessos i de partits, està Inca. Voldria que el PP actuàs igualment a Inca respecte del Govern Balear i que per afavorir Inca canviàs la seva política parilitzadora. Ara, en el tema tan vital com és el de l'aigua, el PP d'Inca no s'enfronta al seu propi partit i calla, contràriament al seu soci UM que sí s'ha manifestat en contra del transvassament. Era aquesta la valentia que bravejava el PP i que quan ha estat l'hora ha demostrat no tenir? Què fàcil és la crítica quan no es prenen decisions?; ara ha fet figa i s'ha doblegat davant les pressions de Ciutat. Dijous dia 4 de novembre, en el ple celebrat per l'Ajuntament, els partits forasters d'Inca PP-PSOE van firmar el document de Cañellas, UM es va abstenir i el PSM va votar en contra ja que la proposta de Cañellas és una presa de pèl com unes cases.**

BARTOMEU FRAU: "MANACOR NO ES POT PERMETRE LA DESTRUCCIÓ DE CALA PETITA"

Quan es va formar la secció local d'ERC a Manacor?

En primer lloc he de dir que a Manacor ja fa temps que hi havia un grup de militants d'ERC, d'això en deu fer uns tres anys, el que passava és que era un nucli petit i per tenir més operativitat es va fer una secció local conjunta amb Felanitx. Al cap d'uns anys, però, la situació ha canviat molt, el nombre de militants ha augmentat molt, la participació també és molt alta i aquell primitiu nucli s'ha enfortit considerablement. Arribat a aquest punt hem considerat que allò més lògic era formar la Secció Local de Manacor.

Quines han estat les principals activitats que heu duit a terme?

Bé, entre allò que més es pot destacar hauria de fer referència a la feina que vàrem fer amb motiu de les passades eleccions espanyoles. Gràcies a la feina que va fer tota la gent que formava part d'ERC a Manacor, i a l'ajut de simpatitzants vàrem aconseguir tenir una gran presència al carrer durant la campanya electoral, i també el mateix dia de les eleccions amb una eficient feina com a apoderats.

També he de destacar la confecció d'una revista, de la quals fins ara se n'han tret dos números i que esperem que tinguem continuïtat de cara al futur. A més de tot això han mantingut una constant presència als mitjans de comunicació a través dels comunicats de premsa que hem emès manifestant la nostra opinió sobre diferents temes.

Què pensau de la urbanització de Cala Petita?

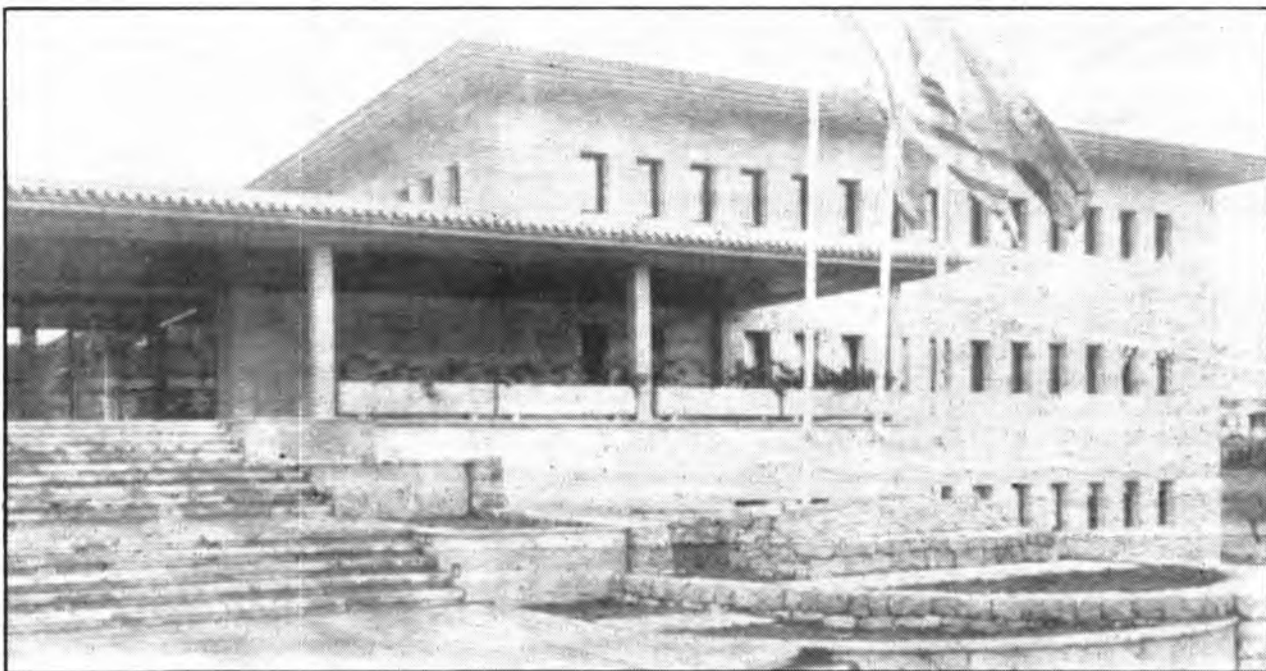
Des d'un primer moment he de dir que estam totalment en contra d'aquesta urbanització. Hi estam en contra perquè consideram que el nostre litoral ja està massa explotat com per permetre una altra urbanització. Quan sobren places turístiques i el que s'intenta és cercar un turisme de qualitat no es pot permetre la destrucció de més territori. Tenint en compte, també, que consideram que Cala Petita és un bé de tots els manacorins, i que tots n'han de poder gaudir així com ho han fet fins ara.

Quina ha estat l'actitud de l'Ajuntament, governat pel PP-UM, en aquest tema?

L'Ajuntament, en aquest tema, ha demostrat que el que li interessa és la urbanització, el que vol és que s'urbanitzi, això ja va quedar clar quan es va votar en comissió, on varen votar a favor. Hem de destacar també l'abstenció del PSOE. Han demostrat interès per urbanitzar, però també han demostrat la seva covardia, aquesta gent no va tenir cara com per aprovar la urbanització de Cala Petita davant els ciutadans de Manacor que havien anat al ple expressant el que pensaven; per això van retirar la proposta i l'enviaren a Palma perquè s'aprovi allà.

Què pensau de cara al futur?

De cara al futur, a curt termini, pensam seguir en la mateixa línia, és a dir, de creixement i de consolidació constant, seguint fent feina pel nostre poble i la nostra nació, a més llarg termini ja pensam en les eleccions, primer les europees i més envant les municipals, a les quals ja tenim decidit que ens presentarem.

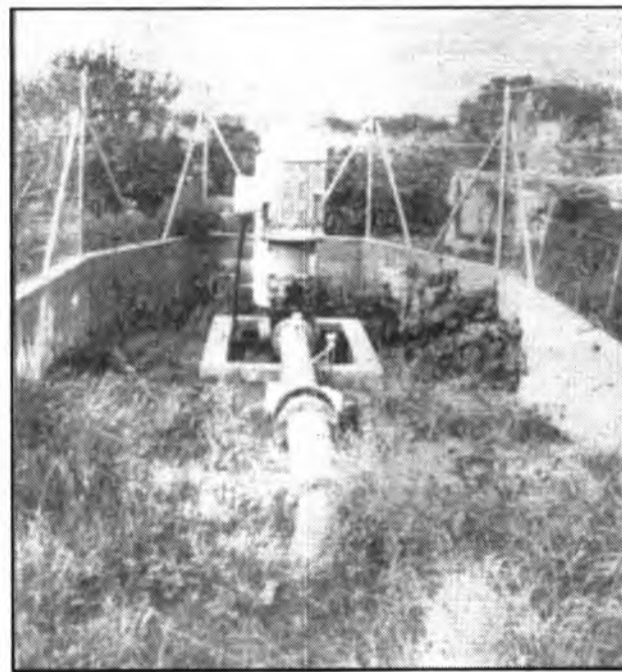

Ajuntament faraònic de Calvià. El PSOE fa 14 anys que governa Calvià. Francesc Obrador i Margarita Nájera, en comptes de construir potabilitzadores d'aigua, empesos pels seus deliris de grandesa, van preferir construir un

ajuntament a la seva mida de reietons frustrats. Ara que no tenen aigua potable la van a robar a la Part Forana en nom d'una falsa solidaritat.

LA MANCOMUNITAT DEL PLA SE SOLIDARITZA AMB LLUBÍ

(Redacció) La Mancomunitat del Pla, a la qual pertany Llubí, ha manifestat la seva solidaritat amb el poble de Llubí i s'adherirà a la proposta d'impugnació de la decisió dels tribunals favorable a reiniciar les obres sense els permisos municipals corresponents. El president de la Mancomunitat i batle de Sineu, Andreu Mates; va afirmar que tots els ajuntaments del Pla afectats pel transvassament de l'aigua de sa Marineta tenen dret a presentar plet contra el Govern Cañellas com a part interessada.

JOIERIA RAMON LLULL

Feines d'encàrrec. Taller propi.
Trofeus esportius. Dissenys propis. Consulti presuposts
Pl. Ramon Llull, 14. Tel.: 55 59 73
Taller: Pl. Sant Jaume, 18. Tel.: 84 34 75
07500 Manacor

ESPECTACULAR AUGMENT DEL NOMBRE DE SUBSCRIPTORS DE L'ESTEL DE MALLORCA

(Editorial)

L'Estel de Mallorca, el diari dels mallorquins, la publicació que diu d'una manera valenta el que els mallorquins pensen però no s'atreveixen a dir, el periòdic que defensa a ultrança els interessos de la petita i mitjana empresa contra els polítics lladres i corruptes venuts a Madrid, el mitjà de comunicació escrit en llengua catalana més popular i de més tirada de Balears; ha experimentat en els últims mesos una pujada espectacular del nombre de subscriptors. Valgui com exemples els pobles de Llubí on si abans teníem 11 subscriptors ara ja passam els 60, o el poble de Sencelles que ha passat de 6 a 54 subscriptors, o sa Pobla que ha passat de 25 a 70, o el districte núm. 003 de Palma on hem passat de 67 a 205 subscriptors, etc. etc.

La línia periodística que ens hem marcat, la defensa irreductible dels hotelers, dels pagesos, dels comerciants, dels treballadors mallorquins, etc. contra els abusos i la corrupció dels grossos, ha començat a donar els seus fruits i a recompensar l'esforç entusiasta que a es fa dia a dia. A un mitjà de comunicació no el fan els polítics ni la publicitat institucional sinó que el fa el públic en forma de lectors, de subscriptors i d'anunciants. Comprovar que els mallorquins llegeixen i donen suport a la nostra publicació ens anima a continuar parlant clar, sense por ni vacil·lacions. De fet ens hem marcat la fita de 5.000 subscriptors per poder passar a setmanari i després, qui sap! Des d'aquí volem donar les gràcies a tots els mallorquins i mallorquines que ens han convertit en la seva veu i en l'instrument per defensar Mallorca. A tots ells i elles emplaçam també a esser cada dia més actius i valents en la lluita per la reconquesta del control de la nostra terra, ara en mans de lladres i traïdors. Com va dir la popular glosadora, Madò Buades de Sa Pobla, dia 4 de novembre de 1991 a l'acte de presentació de la Plataforma per a l'Autogovern, Volem Comandar a ca Nostra:

Verge de Sant Salvador
vós que estau a penya forta
no comporteu que Mallorca
se govern per un traïdor.

Oruga de la ruda.

L'herbolari

La ruda

Caminant per la garriga o per terrenys que fa molt temps que estan abandonats podem adonar-nos de la presència d'aquesta planteta, basta que l'haguem trepitjada o tocada suaument perquè puguem sentir una olor forta i inconfusible, olor sana l'anomenen alguns. Si cercam ens trobarem amb una planta perenne, és a dir que dura alguns anys, de fins a mig metre d'alçada, d'un color verd blavós, de tronquet llis i de fulles petites i primes, amb unes flors grogo-verdoses de quatre o cinc pètals, que passats els mesos de primavera donen lloc a un fruits globulosos, xapats en quatre glòbuls arrodonits.

El nom de ruda ve de com l'anomenaven els romans: *ruta*; així la coneixen el botànics. La més comuna és la *Ruta montana* o de muntanya, que és la que podem trobar per les nostres contrades.

És reconeguda com una planta benigne, protectora de la llar. Altre temps en sembraven al brancal del portal d'entrada de les cases de foravila; si la planta anava bona, els habitants de la casa també hi anaven. Cosa hi havia d'haver, no per la màgia en si, sinó més bé perquè la seva olor fa fugir els paràsits, molts dels quals són transmissors de malalties.

Aquesta planta es fa a climes mediterranis i fou introduïda a l'Europa central, on els monjos benedictins la conren (*Ruta graveolens*) perquè coneixen de les seves propietats terapèutiques.

La ruda és una planta molt verinosa, fixau-vos que només el cuc de la ruda en menja. Per prendre ruda heu de coure una cullaradeta de fulles dins un quart de litre d'aigua i només en podeu prendre una vegada al dia. Les dones que esteu embarassades ni la toqueu, ja que pot produir-vos un avortament, amb gran perill per a la mare. A les persones molt sensibles els pot produir molta picor.

La infusió serveix per fer venir la gana, és un poc calmant, atura els espasmes, facilita la circulació de la sang i fa baixar les inflors dels cops.

Guillem Florit

LA RADICALITZACIÓ ESPANYOLISTA DEL PP PROVOCA UNA NOVA DIMISSIÓ

Jaume Sastre

Quan dia 1 d'abril de 1990, en el desè congrés del PP realitzat a Sevilla, José Mª Aznar va esser elegit Secretari General del partit, una ambiciosa operació per conquistar el poder a Madrid es va posar en marxa. Les línies d'acció introduïdes per Aznar van esser les següents: 1) Eliminació dels tics autoritaris, feixistes i antidemocràtics de la vella guàrdia franquista. 2) Aparcament del dinosauri Fraga a Galícia. 3) Introducció de gent jove i de cares noves per donar una renovada imatge del PP. 4) Acceptació del divorci i d'altres mesures d'acostament a la dreta liberal europea. 5) Regionalització del partit. 6) Acostament a la burgesia nacionalista vasca i catalana (PNV i CiU) per tal de fer un front comú i foragitar el PSOE del govern de Madrid.

No cal dir que aquesta estratègia va començar a donar bons resultats fins al punt que la majoria d'enquestes prèvies al 6 de juny, donaven per guanyador el PP. Què va passar, però? Idò que el Sr. Felipe González es va treure un as de la màniga, va explotar amb astúcia el vot de la por i amb el suport del vot captiu d'Andalusia va deixar el Sr. Aznar amb un pam de nassos a dos metres del triomf. No cal dir que la frustració va esser grossa, tan grossa que el PP encara no ha digerit la derrota i quatre mesos després es comporta com si hagués perdut la brúixola. Abans de les eleccions, el Sr. Aznar festejava el Sr. Pujol. Vegeu titulars de premsa com: **Aznar acceptaria que Jordi Pujol presidís un govern de coalició entre nacionalistes i PP** (DM 24-XI-1992); **Aznar promet concedir totes les reivindicacions autonòmiques** (DM 7-XII-1992) etc. Ara que el PSOE, Pujol i els nacionalistes canaris han pactat l'aprovació del pressupost del 94, el PP ha desenterrat la destrala de guerra, mai no enterrada del tot, de la retòrica franquista i s'ha llançat pel camí del fonamentalisme espanyol del racisme anticatalà, de la xenofòbia, del centralisme madrileny a ultrança, de la persecució de la llengua catalana etc. etc. Vegeu el titular: **El nacionalisme de CiU amenaça la unitat d'Espanya, segons el PP** (DM 7-VIII-1993). Resultat: idò que l'invent s'ha acabat. Aznar s'ha llevat la careta postissa de dreta liberal, civilitzada i europea i ha retornat a la caverna del franquisme d'on realment mai no havia acabat de sortir. Aquest canvi d'actitud ha despertat un doble efecte oposat. Per una part el racisme anticatalà li ha augmentat el grau de simpatia dins les masses espanyoles, però, per altra part, aquest mateix racisme li ha provocat l'escissió del partit dins Catalunya i que els elements més sensats l'hagin abandonat aborronats i de pressa. Primer va dimitir i es va donar de baixa el diputat Pere Barceló. Ara ha estat Juan Carlos Giménez-Salinas, l'ex-president del Partit Liberal, qui ha abandonat el PP. En una missiva enviada a Aznar hi afirma: **el partit s'ha espanyolitzat radicalment. Les noves incorporacions no només ignoren l'idioma català, sinó que el menyspreen. El PP només recull l'anticatalanisme de dretes, i així en queden exclosos la major part dels catalans. A Catalunya no és possible l'existència d'un partit dependent de Madrid.**

Mentrestant a Balears, què passa? Idò passa que el Sr. Cañellas continua aplicant la teoria del caragol —aquesta teoria va esser formulada per Cañellas el novembre de 1991—; ja se sap, quan la cosa es complica, inhibir-se, cercar refugi dins la closca i esperar temps millors. Aquesta vegada, però, el Sr. Cañellas ha errat el càlcul. L'estratègia del caragol és pròpia dels polítics colonitzats, mediocres i insegurs i serveix per a quan plou amb no massa intensitat; no serveix de res, en canvi, quan en comptes de ploure fa calabruix de la grandària d'un ou d'hipopòtam. Llavors no s'hi valen closques de caragol, ni paraigües, ni impermeables, sinó unes bones teulades a prova de bomba. Fins ara el Sr. Cañellas ha volgut passar pel Jordi Pujol de Balears, un defensor de totes les essències més estimades, endolcides, repastades i folklòriques de *lo nostro* enfront de Madrid. Però, és clar, aquest doble llenguatge, aquest doble joc se li acaba a passes de gegant. No es pot servir indefinidament i al mateix temps dos senyors. No es pot esser a missa i repicar les campanes a la vegada. No es pot afirmar dilluns que Madrid ha deixat d'invertir 312.000 milions de ptes. a Balears, i dimarts assistir com si res a la festa Pro-Lengua Española i seure tranquil·lament vora

Rodríguez Ibarra. Ha arribat el moment de triar. O estàs amb Mallorca o estàs amb Madrid? O defenses els interessos dels teus electors que t'han votat precisament per això, perquè els defenses; o estàs de part dels interessos d'Alcampo, d'El Corte Inglés, de la llengua espanyola, etc? Està clar que Cañellas s'ha llevat la careta i ha triat el bàndol dels colonitzadors i de Madrid. Això en absolut no és lamentable i té una part positiva. Als enemics com Cañellas val més tenir-los davant i no de costat o al darrera. Ara ja sabem perfectament a qui ens enfrontam i qui és l'enemic que cal batre.

EL RACISTA VARGAS LLOSA, REP EL PREMI PLANETA

(Redacció) L'escriptor peruà, Mario Vargas Llosa, va guanyar l'edició d'enguany del premi Planeta amb l'obra **Lituma en los Andes**. Vargas Llosa, conegut pels seus atacs contra la llengua catalana i pel seu racisme contra Catalunya, va aprofitar l'ocasió per envestir contra la normalització lingüística, que va qualificar de **provinciana**. Igualment l'editor José Manuel Lara, famós directiu del **Real Club Deportivo Español** i reconegut quintacolumnista que va arribar a Catalunya com a força d'ocupació i vestint l'uniforme de Falange, va aprofitar la ressonància de l'acte per atacar la presència de la llengua catalana a les escoles com a llengua vehicular i va afirmar: **Ja li vaig dir a Pujol que no posàs el català obligatori, però no em va fer cas**. Què espera el Parlament del Principat a declarar per unanimitat **persones non grates** els racistes i colonitzadors Vargas Llosa i Lara i a instar-los que se'n tornin a la seva terra?

L'AGRADABLE SORPRESA DE LES ELECCIONS GALLEGUES

Antoni Llompart

Amb l'obtenció del 18% dels sufragis, la força política independentista, el **Bloque Nacionalista Galego** (B.N.G.), ha donat una passa ferma per a arrelar el seu missatge a la societat gallega. El seu líder, el professor d'Estructura Econòmica, Xosé Manuel Beiras, explica l'èxit en l'ampliació de la base social del "Bloque". És un front d'organització multiclassista, on s'hi articula la pluralitat amb el denominador comú de **La consecució d'unes institucions polítiques pròpies per a l'autodeterminació**. A més de convertir-se en l'únic **baluard de la defensa dels drets i les llibertats democràtiques en front de l'actitud cada volta més autoritària de Fraga**. Segons paraules del mateix Beiras a *El Temps*.

Aquesta anàlisi no té res a veure amb les manifestacions capcioses dels mitjans de comunicació, afins tant al regionalisme català com al nacionalisme espanyol més reaccionari, quan han remarcat només: **la Moderació del seu missatge (AVUI); Moderació del discurs extremista, Beiras ha centrat la seva actuació política en defensa del nacionalisme i en la desqualificació de Fraga** (Editorial d'*El Día del Mundo*); **Beiras és atractiu, inclús apassionat però encara retgira la gent d'ordre** (Fernando Omega). Així, volen fer creure que la reeixida electoral passa necessàriament pels garbells de la mesura, del conservadorisme, identificant-los amb la voluntat popular, i tan adequats al seu propòsit: la submissió econòmica, cultural i política al qüestionable ordre establert, sempre afavoridor dels mateixos. La independència i l'autodeterminació, encara ara, se les miren com un tabú.

Els qui volem assolir la pròpia capacitat de funcionament i desenvolupament, els qui volem recobrar la sobirania, els qui volem refermar la llibertat, n'hem après de l'exemple de tenacitat del B.N.G., **ens confirmem en la línia de transmetre sense contemplacions ni miraments, a tots els àmbits de la societat, el projecte cap a la independència**. Tenim la necessitat de juntar totes les forces, per petites que siguin, no per exercir com a nacionalistes, que, tanmateix sempre, seran considerats egoistes per consentir compartir un Estat. Juntar-nos, simplement, per fruir de la nostra catalanitat.

En Beiras ens ho diu: **Si jo haguera nascut en un país normal no faria política com ara, només com a ciutadà actiu no com a diputat** (*El Temps*).

Alfred Mus: Les Balears necessiten un govern nacionalista

Alfred Mus és actualment membre de l'executiva d'Unió Mallorquina, coordinador dels pobles d'aquest partit i fill de Manacor. En ocasió del monogràfic que presenta la revista *L'Estel* sobre Manacor, aprofitam per conèixer l'opinió d'aquest home sobre la situació del seu poble.

Sens dubte, Manacor és un del spobles més importants de les Illes reconegut per una important activitat agrària, industrial i turística. En els temps actuals es parla de crisi econòmica, com pensa que ha afectat aquesta crisi al seu poble?

Aquesta crisi, com a molts d'altres municipis de la Comunitat, s'ha traduït en un significatiu desequilibri de l'economia local que ha provocat la descapitalització i la destrucció d'empreses productives del nostre poble, sia en el ram de la fusta, de l'agricultura o la bijuteria i la caiguda en picat de les explotacions familiars que sempre han constituït un dels elements més importants de l'economia de la nostra comunitat.

Quines són per vostè les causes més importants d'aquest desequilibri?

En primer lloc la falta d'una política econòmica adequada i d'un sistema de finançament autonòmic i municipal correcte. Aquest any hem viscut un frenesí especulatiu i una orientació de totes les energies cap a les activitats de la construcció i del turisme, la qual cosa ha fet desnivellar la balança comercial i ens ha fet més i més dependents dels sistemes financers i comercials forasters. A més de les inqüestionables repercussions que ha tingut sobre el medi ambient i la despersonalització del nostre patrimoni.

Quines sol·lucions proposa vostè com a membre de l'executiu d'UM?

Des d'Unió Mallorquina pensam que no és possible continuar sense una política global d'orientació del territori. Cal inventariar les possibilitats reals dels terrenys en procés d'urbanització perquè, avui per avui, hi ha una gran quantitat de projectes que mai no podrem aplicar, per manca d'aigua, d'infraestructures sanitàries, educacionals, de transports i en

canvi no hi ha dotacions de sòl disponible per atendre les necessitats d'habitatge socials o per a instal·lar noves activitats industrials.

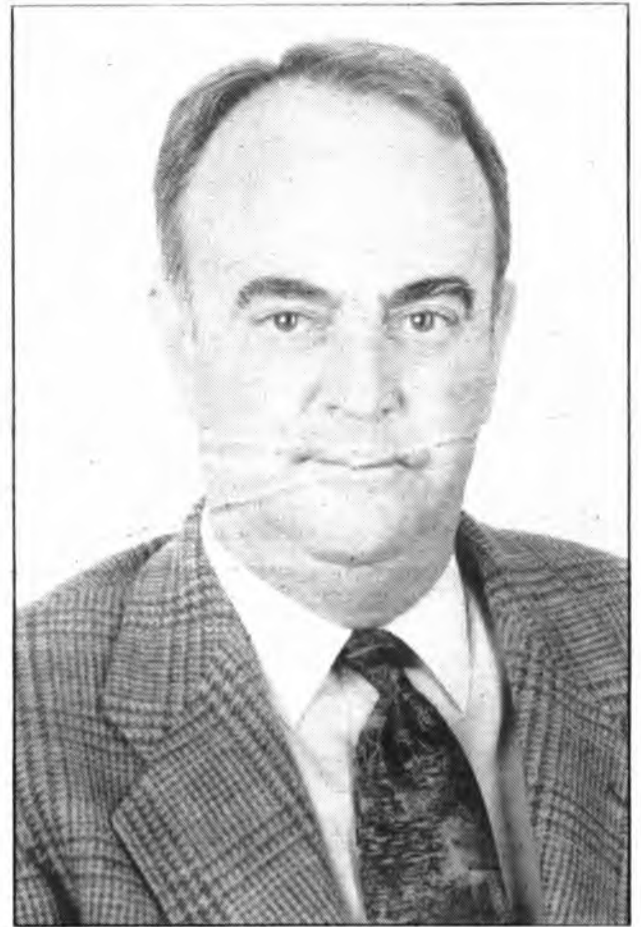
Les mateixes necessitats del sistema obligaran a destruir bona part de les disbaratades construccions que han marcat el signe dels darrers vint-i-cinc anys. Des d'Unió Mallorquina es pretén frenar de forma dràstica el creixement, però no la modernització, de la indústria turística i invertir els beneficis en altres activitats nostres i no permetre que aquests capitals siguin expatriats per crear competència a la nostra pròpia indústria.

Què significa «la despersonalització del nostre patrimoni»?

Els pobles de la part forana sempre ens ham caracteritzat per un sentiment molt arrelat cap els nostres costums, la nostra llengua i la nostra cultura. Així, els ciutadans de les Illes no podem deixar que la forta intensitat de l'activitat turística viscuda en els darrers anys provoqui l'allunyament o indiferència cap al nostre patrimoni.

I com a coordinador dels pobles d'UM, li agradaria dir qualque cosa més?

Sí, m'agradaria fer constar la necessitat de les Illes Balears d'un govern independent format per un grup de prones que només serveixin als interessos de la nostra comunitat. És necessari un sistema de finançament correcte per part de l'administració central i autonòmica. Tot això, acompanyat d'una reactivació de les petites i mitjanes empreses com les moltes que tenim a cada poble de Mallorca, de calçat, de bijuteria, de mobles, d'hosteleria. I tenir present que un dels elements dels quals no es pot prescindir de cap manera, és la forta consciència medioambiental i hiper crítica per part de tots els mallor-

quins, envers a les activitats econòmiques especialment les que fan una utilització rellevant del territori.

I creu que això serà possible amb la política que proposa el seu partit?

Sí, no només en aquest projecte sinó amb l'esforç de tots els que dirigeixen al partit. Especialment, vull nomenar la nostra presidenta, Maria Antònia Munar, una dona desconeguda en quant a la seva personalitat, però una persona senzilla, treballadora i sobre tot una gran política.

TOT FORMENTERA FA VAGA GENERAL CONTRA ELS ESPECULADORS DEL PP

(Redacció) La gent està indignada contra els polítics corruptes i especuladors que comanden en el Govern Balear. Divendres dia 6 de novembre, tot Formentera va fer vaga general contra els especuladors del PP que volen construir un càmping i una futura urbanització a Can Marí. Mai no s'havia vist una cosa semblant en aquella illa. Entre les 08:00 i les 14:00 tothom va aturar (botigues, escoles, administració...), tothom a excepció de la sucursal del cacic del PP Abel Matutes. Aquesta sucursal també va haver de tancar quan centenars de formenterers es van presentar a l'oficina per cancel·lar llibretes i comptes corrents com a senyal de disconformitat amb els empleats del cacic Matutes. La convocatòria de manifestació va ésser un èxit total ja que si Formentera té una xifra d'habitants que no arriba a 5.000, idò més de 3.000 van sortir al carrer. Si extrapolem als habitants que té Palma, uns 300.000, és com si uns 200.000 haguessin sortit al carrer per protestar contra la destrucció del territori. En el manifest llegit al final de la manifestació, les al·lusions al màxim destructor del paisatge i enemic número 1 de l'ecologia, Gabriel Cañellas, eren ben llampants i directes:

Sr. President: el seu govern va ésser capaç de declarar la construcció del càmping d'interès social en contra de la voluntat del nostre Ajuntament i, per tant, dels formenterers. Li exigim en conseqüència, que ara actui de la mateixa manera i, contra la voluntat dels promotors, impedeixi la construcció del càmping. I és que els especuladors del PP no troben pa que els assaci! La destrucció de Formentera s'ha d'afegir a la de Cala Petita, a les dues noves macro urbanitzacions de Cosme Adrover, batle pel PP de Santanyí, etc.

UM va reunir 400 militants i quadres directius a Algaida

UM REUNEIX 400 MILITANTS I QUADRES DIRECTIUS A ALGAIDA PER RELLANÇAR EL PARTIT

(Redacció) Dijous dia 4 de novembre, UM va reunir en un restaurant d'Algaida 400 militants i quadres directius per relançar el partit i exposar els projectes de futur de cara a la gran batalla electoral de 1995. La presidenta d'UM, M^a

Antònia Munar, va demanar als assistents: **no hem de viure de la imatge i no hem de fer política de saló; ens hem d'acostar als ciutadans poble per poble, barriada per barriada, demanar-los quins problemes tenen i oferir-los solucions.** Mª Antònia Munar va fer un discurs abrindat i va demanar **valentia per aixecar la veu en defensa dels interessos de Balears, ara mal defensats per partits que estan a les ordres de Madrid.**

Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Herminia González (Sol i Sombra). Aquestes grans superfícies arraconaran les petites. Lleven llocs de feina i s'enduen els guanys a fora.

Catalina Riera (Roba d'hostaleria). Mallorca és massa petita per aquestes multinacionals. Aquesta gent lleva molts de llocs de feina i s'endú els guanys a fora.

Carme Rosselló (Bricosegur). Aquestes grans empreses forasteres s'ho enduen tot a fora, i el Govern espanyol també. A Mallorca ens deixen els reogons.

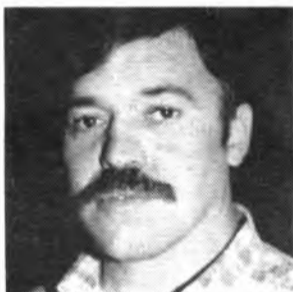
Antoni Peña (Meravelles). Tant el Govern espanyol com el balear van contra el petit comerç. Aquestes grans superfícies a vegades venen més barat que a preu de fàbrica, i això és il·legal.

Francesca Ferrer i Amaya Urresti (Grimis). Aquestes grans empreses forasteres s'enduen els doblers a fora de Mallorca.

Francisca Fortesa (Alma Cutre). Tothom té dret a viure. Tanmateix el decret Boyer, que permet tenir obert els diumenges, s'hauria d'abolir.

Josep López (Raixa). Podrien tornar-se'n. Això són empreses forasteres que s'enduen els doblers a fora.

Marc Juaneda (Venedor de cotxes). Mallorca tornarà pobra. Aquestes empreses grosses s'enduen els doblers a fora i ofegen el comerciant mallorquí.

Pere Fuster (Es Pou Fondo). Mentre el *dumping* no estigui penalitzat el comerç no anirà be. Aquesta gent que comanda modifica plans generals per tal autoritzar aquestes grans superfícies i va contra el comerciant mallorquí.

Joan Socies (Pneumàtics). El mallorquí que pensa no ser perjudicat per aquestes grans superfícies forasteres va equivocat. Venen productes de fora i s'enduen els guanys a fora.

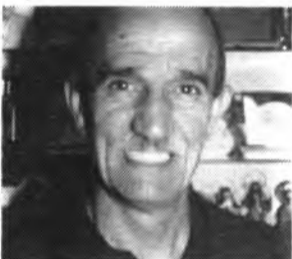
Barbara Mas (Fàbrica de xandalls). Jo som partidària del PP, i ara me don compte que aquesta gent està arruïnant la petita empresa mallorquina. Haurem de cercar altres partits nacionalistes que defensin els mallorquins.

Bartomeu Riera (Joier). Les autoritats mallorquines no ho haurien d'haver permès. Tot això és capital estranger que s'endú els guanys a fora.

Antònia Gomila (Merceria Manacor). Això és pesta per als comerciants mallorquins. El PP i el PSOE, que autoritzen aquestes grans superfícies, són partits espanyols que van contraris als mallorquins. Quan votem ERC, PSM o UM un altre gall cantarà pel poble de Mallorca.

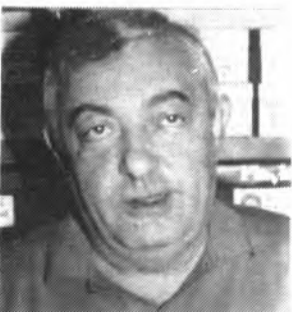
Pere Caldentei (Can Filòsof). Un desgràcia total per a Mallorca! El primer dia d'obertura d'Alcampo feren cent quaranta-quatre milions de pessetes de caaix i tot va anar-se'n a fora de Mallorca i dels Països Catalans. Això són empreses forasteres que s'enduen tots els doblers a fora.

Damiana Oliver (Jotul). Si això continua, els petits haurem de tancar. Aquesta gent del PP enfonsarà els comerciants mallorquins.

Pere Rufiandis (Gabano). Les grans superfícies no són bones per als comerciant mallorquins i són dolentes per a Mallorca: són empreses forasteres que s'enduen els doblers a fora i empobreixen el país. Aquesta gent que comanda ens va contrària.

Gori Rosselló (Adroguer). Hi som contrari. Mallorca és petita i no hi caben tants de comerciants. Mallorca tornarà pobra ja que aquestes grans superfícies s'enduen els guanys a fora i amb les ofertes fan comprar a la gent allò que no ha de menester.

Rafel Socies (Taller Gara). El Govern Balear s'ha equivocat autoritzant aquestes empreses forasteres que descapitalitzen Mallorca.

BIBLIOTECA MUNICIPAL DE S'ARENAL

Ajuntament de Lluçmajor
C/. Berga, cantonada c/. Formentera
Telèfon: 49 00 02
NOVETATS

Jazz, de Toni Morrison.
Vocabulari privat, de Josep M. Llompart i Antònia Vicens.
Molts paradisos perduts, de Baltasar Porcel.
La Venus de Cobre, de Lindsay Davis.
Un hivern a Mallorca, de George Sand.
La pervivència del rei En Jaume, d'A. Quintana i R.M. Calafat.
Mi vida, d'Earvin «Magic» Johnson i William Novak.
Inventari d'oratges, de Jaume Santandreu.
Una relació pares i fills, del Dr. Joan Corbella.
Mujeres esenciales de la historia, de Ricardo de la Cierva.

Consell Insular de Mallorca

Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Sebastiana Sureda (Masters). No és gens bo per als comerciants mallorquins. Tampoc no és bo per a Mallorca, això són empreses forasteres que s'enduen els doblers a fora de Mallorca.

Jaume Massanet (Milar Massanet). Vergonya per aquesta gent que comanda i va contra el poble de Mallorca.

Francisca Perelló (Decor). No és bo per al comerciant ni per a Mallorca. Aquestes empreses forasteres s'enduen el que guanyen a fora.

Joana Ponts (Confec-cions). El sol ha de sortir per tothom, però primer hauria de sortir pels mallorquins a Mallorca. Això són empreses forasteres.

Francisca Aguiló (Pa-pereria Leo). Anirà mal-lament per al petit comerç, i més si tenen obert els diumenges.

Joan Alzina (Sony Gal-leria). Mallorca no és tan gran com per tenir aques-tes grans superfícies.

Antoni Barceló (Mecànic). Aquestes grans superfícies mata-ran al empresari mallor-quí i s'enduran els dol-blers a fora de Mallorca.

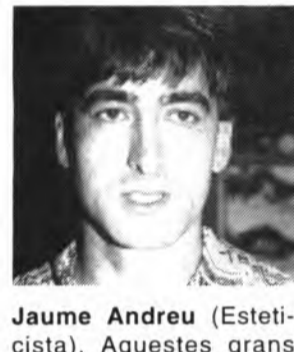
Jordi Caldentei (Boti-guer). Aquestes grans empreses forasteres s'enduen el que guanyen a fora i arruïnen el co-merciant mallorquí.

Pere Aguiló (Ca Ses Salvadores). Com a co-merciant crec que és un desastre i com a mallorquí també. Això són em-preses forasteres que s'enduen els guanys a fora de Mallorca.

Magdalena Femenies (Isabel Maria). Aquests grans hipers fan molt de mal al petit comerç. A Manacor, les botigues de queviures han hagut de tancar quasi totes.

Jaume Andreu (Esteti-cista). Aquestes grans superfícies forasteres ens arruïnaran a poc a poc.

Margalida Duran (Ca Ses Cusses). Fatal! Això són empreses forasteres que s'enduen els doblers a fora de Mallorca.

Joana Perez (Comercial Ribot). Ens haurem de repartir la feina.

Bartomeu Bordoï (Bor-cal). Per a nosaltres és pesta. Ells comanden amb els horaris. Des-truiran la petita empresa tradicional mallorquina i s'enduran els doblers dels mallorquins a fora.

Felip Fortesa (Art Blau). Haurem d'anar a fer feina per a ells, si ens volen.

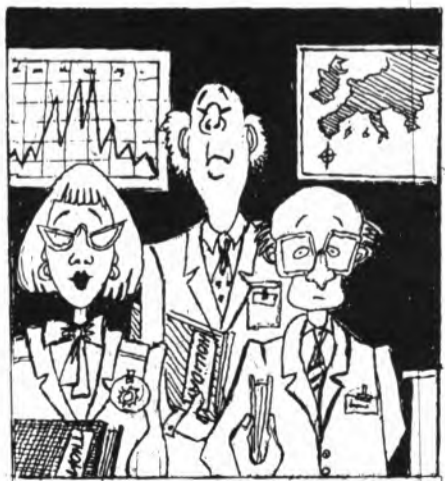
Jaume Sales (Mundi-moto). La proporció habi-tant per gran superfície és desproporcionada.

Mateu Vidal (Comercial Vidal). El peix gros es menja el petit i els qui comanden van amb els grossos. Els petits hem de votar partits nacio-nalistes mallorquins que ens defensin.

J Jaime Grimalt Massot, c.b.
Material, maquinària i eines per a la construcció
 -Avinguda baix des Cos, 82 - 84
 Tlf.: 55 44 61. Fax 55 04 71.
 07500 Manacor

Canvis d'oli
 Filtres - Pegats
 Netega de motors i posada a punt

 Centre de lubricació Manacor
ANTONI BARCELO
 Carrer Alvar Vazan, 10. Tlf.: 84 32 79. 07500 Manacor

SA GLOSA D'EN PERE-GIL ~ **TURISME** ~ IL·LUSTRADA D'EN XISCO MUNYOS

Una cosa és ben certa que ets agents majoristes podran millorar s'oferta perquè venguin més turistes. Turistes de dos un velló o amb ses butxaques buides que en haver pagat s'avió no poden menjar ni truites.

Ja ho deia En Jaume Cladera: "Hem de fer venir es turisme de primera"

EMPRESARIS!

Si us anunciau a L'ESTEL la vostra empresa guanyarà doblers!

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Cami Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

Restaurant Cas Carbone

Dimarts tancat

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

MAGATZEMS CAN ROS

Pinsos - fertilitzants - llavors - menjars per a cans i moixos...

Cra. de Palma, 48
Tel. 560009 - VILAFRANCA

BAR CENTRAL

Menjars, tapes variades
entrepans
Son especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tl.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

CHINA
RESTAURANT

ORIENTAL

C/. Joaquín Verdaguer, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

REPARACION Y VENTAS
MOTOS Y BICICLETAS

TOMEU
JAUME

AVDA BAIX DE S COS 74 TEL 55 02 48
MANACOR

Zoldos

Carrer de Manacor, 121 C.

Tel.: 27 85 18.

07007 Palma de Mallorca

PARRILLA - GRILL

Bar
CAN TORRAT

Especialitat en carns al caliu.
Graella a disposició dels clients
Cami de les Meravelles. Sortida 3 de l'autopista.
Tlf.: 26.20.55. S'Arenal de Mallorca

BAR - RESTAURANTE

Andreu

Som especialistes en:

Arròs brut, paella, cordon blue,
bistec al pebre bo, sípia, conill a
l'allet, llenguado menier, carns i peix
en general.

Carrer de la Grua, 6. La Ribera Can
Pastilla.

Sortida 2 de l'autopista (dimarts
tancat)

RESTAURANT

SES COVES DE GENOVA

BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELICIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT

C/. Barranc, 45

Tlf. 40 23 87

GENOVA

PIZZERIA
ES MOLINERS

56 pizzas
diferents
C/. Vicari J.
Fuster, 265-B
ES MOLINAR
(Davant la mar
Tl.: 41 12 11

bt

bernat i toni

Reparacions TV i Vídeo
Carrer Fetget, 11 A. Tlf.: 81 40 25
07560 Cala Millor
Carrer Joan Llites, 38. Tlf.: 55 03 22
07500 Manacor

FORN DE
SANT JOAN

Bar
Restaurante
LA PETITA
CUINA DE MERCAT
Reserves: 72 84 22
Sant Joan, 4 - Ciutat

RESTAURANT MILLOR

El «chapeau» dels menús
Dies feiners, 650 ptes. Diumenges i
festius 975 ptes.
Carrer Espartero, 26. Santa Catalina

Coneccions Bàrbara Más

Fàbrica de xandalls per
a col·legis, clubs, etc.
Carrer dels Reis Catòlics, 14.
Tlf.: 55 48 67 - 07500 Manacor

L'ESTEL

de Mallorca

265005

EL MILLOR SUPORT PUBLICITARI DE LA
SEVA EMPRESA A LA NOSTRA COMARCA

Carns al caliu, frit mallorquí, pa amb oli.
Demanau la nostra pinya colada importada del
Carib. C/. Pare Bmeu. Salvà, 16. Tlf.: 49 08 55.
Les Meravelles

Plaça Pius XII, 7. Ciutat
Entre els balnearis 8 i 9 s'Arenal
Port del Mar s/n Palma Nova

ELECTRODOMESTICOS

MASSANET
C/. Juan Llites, 21
07500 - MANACOR

MILAR

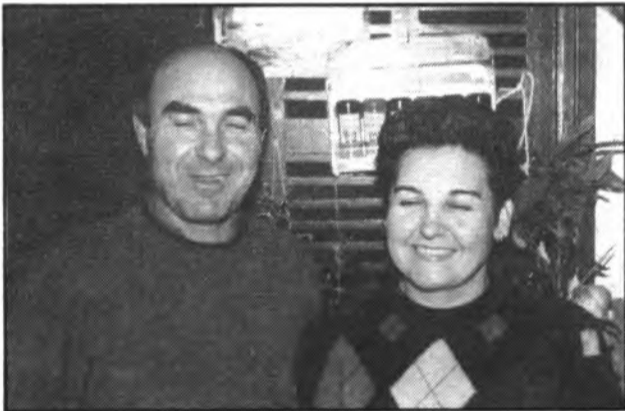
ELECTRODOMESTICOS
MASSANET
C/. JUAN LLITERAS 21 - TEL. 84 30 47
MANACOR

CANAI

Què opinau de l'abocador de Son Nuviet?

Cientes perruqueria Lina de Vilafranca. Som vilafranqueses i no volem fems per aquí. Que els guardin els que els fan. Nosaltres volem bunyols i botifarrons, melons i aigua bona. Volem en Tomeu Penya, que és dels nostres.

Matrimoni Morlà (Alls i melons). No han de dur fems per aquí. Ja ens basten els que hi ha. Nosaltres tenim una quarterada a Son Nuviet i no ens agradaria tenir aquests veinats.

Margalida Barceló (Can Sopeta). A la nostra botiga hem recollit signatures en contra de l'abocador de Son Nuviet.

Catalina Nicolau (Botiguera). No estic conforme que duguin tota la brutor de Mallorca a Vilafranca.

**L'AJUNTAMENT
DE
VILAFRANCA**

**Aprovà el seurebuig a
l'abocador de Son Nuviet**

Juanjo Marc (Apotecari). Hem de puntualitzar que això són cendres compactades amb ciment, i això no contamina. A Londres i a Nova York, tenen aquests abocadors al costat de la ciutat i no passa res. Tan ho poden dur aquí com abocar-ho devers Ciutat.

Llubí, un poble valent

LLubí, un poble valent, s'ha sabut organitzar, per les aigües defensar, de tots els pobles del pla ha mobilitzat la gent.

Llubineres, llubiners l'aigua ens volen robar, per ella hem de lluitar nosaltres que l'hem d'emprar per els nostres menesters.

Si no l'haguessin tudada en tendrien a bastament, pel llevant i pel ponent, ara protesta la gent perquè està assedegada.

Són molts els qui l'han tudada en camps de golf i jardins, i també per altres fins i per beure els mallorquins sa boca tenguem badada.

Abans va dir en Guinyot de que vengui es temporal, ara que s'acosta es mal no volem que entri sa sal cridem, facem avalot.

Si m'haguéssiu escoltat molt honorables senyors, vosaltres governadors, potser espoliadors això no hauria passat.

Polítics amb so cap flux no heu sabut administrar i no heu volgut escoltar quan torni venir el votar la gent vos dirà arruix.

Defensem l'aigua del Pla de dins l'Illa de Mallorca, que la veu no ens torni eixorca lluitem amb tota la força perquè no l'han de salar.

I ara per be acabar hem de seguir tots fent feina amb coneixement i eima que aquesta és la millor eina per l'aigua poder salvar.

Guillem Grespi Cremat

Bernat Estrany (Magatzemista). Seria una bona putada que ens duguessin tots els fems de Mallorca. La carretera de Manacor estaria plena de camions de fems.

Margalida Bauça (Perruquera). No hi estic d'acord. Això pot dur malalties i contaminació d'aigua i d'aire.

Antoni Sansó (Ferrer). No els vull, els fems. Ens embrutaren el terme.

Maria-Anònia Bauça (Germans Llull). Això seria perjudicial per a aquesta comarca. Ens embrutaria l'aigua i l'aire.

El PP vol dur el cementeri tòxic de Mallorca a la pedrera de Son Nuviet (Petra)

VERGER INTENTA DESESPERAT ENDOSSAR A PETRA I A VILAFRANCA EL CEMENTERI TÒXIC DE MALLORCA

(Redacció) El president del CIM pel PP, Joan Verger, ha tingut recentment contactes secrets amb l'Ajuntament de Petra on els intenta convèncer que acceptin la pedrera de son Nuviet com a cementeri tòxic de Mallorca. A canvi de què? Això no ha trascendit a l'opinió pública. El passat mes de febrer, tot l'ajuntament en ple va rebutjar el pla de Verger i es va formar una coordinadora popular contra el projecte que pretén dur les deixalles tòxiques, d'efectes mortals per a la salut pública segons el GOB, a son Nuviet. El Sr. Verger diu que les cendres tòxiques són inofensives i que tot això són exageracions dels ecologistes. Molt bé idò! Si les cendres són tan inofensives com diu el PP, perquè el Sr. Verger, que és de Montuiri, no les du a la pedrera del coll de sa Grava? Au vinga, Sr. Verger, què espera? No serà que la seva finca de Son Palou, situada entre Montuiri i Porreres, està relativament aprop del Coll de sa Grava? Petres! Vilafranqueses! Anau alerta! Ulls espolsats i fora son! No fos cosa que us venguessin gat per llebre!

Manacor, una ciutat mallorquina que els du ben posats

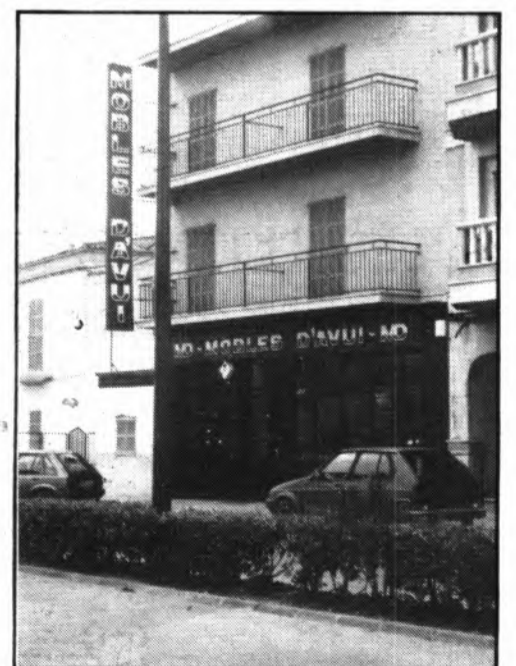
És un gust, fer una volta per Manacor. Du feina, trobar-hi un carrer sense rètols en català. En aquesta ciutat, el recobrament lingüístic hi va envelat una cosa de no dir i ja no hi ha qui l'aturi.

Els comerciants manacorins saben que els seus parroquians no estan gens estugosos de la llengua de Manacor. Per això hi posen els rètols comercials.

A Manacor, com més va més comerços hi ha amb el rètol en català, sobretot els més moderns

Aquest reportatge és fet de la JOVENTUT NACIONALISTA DE LES ILLES (Delegació de Premsa)

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA
INMOBILIARIA

PARTICULAR ven àtic al carrer General Riera. Una habitació doble, menjador, bany, entrada ampla, cuina fusta del nord, terrassa convertible en saló, gas ciutat, porta blindada, terrassa. 5.000.000 ptes. Tlf. 639262.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m². Preu interessant. Tel 41 21 98.

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de S'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció; 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Im-mob. Pascual. Tel. 72 62 04.

S'ARENAL, apartament de 70 m², 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metres, més 80 metres de soterrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Venc solar de 505 m² a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m². 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Bonic terreny a Lluçmajor (Camí d'Alicanti). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

S'Arenal, local apart. per a negoci o magatzem, 25 metres aprox. 25.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1.246 m². S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Venc pis al carrer Tòquio de S'Arenal. 8.000.000 de pessetes. Tel. 295820.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corre-disses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

Perruqueria Pep. Unisex. Carretera de Lluçmajor 204. Tel. 49 13 67. S'Ar-anjassa.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ANIMALS DE
COMPANYIA

Clinica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13. Hora-baixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clínica: 49 01 53.

Clínica veterinària. De dilluns a divendres de 16'30 a 20'00. Dissabtes de 12'30 a 14'30. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

VENDES

Venc motor fora borda, nou un Johnson de 14 cavalls. 150.000 ptes. Tel. 546540.

Venc llot de matrimoni, matalàs inclòs, dues tauletes de nit estil provençal. Nou, sense estrenar. Tel. 541449.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5 000 Ptes, i en val 10 000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Gran oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Perduda aliança a la Colònia de Sant Jordi. Gravet 25-7-53; gratificaré devolució. Tel. 468111.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièsel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopedia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

PERSONALS

N'Aina i na Maria, dues inquires de 16 anys, volen correspondència amb al-lots de la comarca. Escriure al carrer Fra Torrents, 75 Inca.

Som en José, tenc 20 anys, vull conèixer senyoreta de 18 a 20 anys per amistar, de moment. Tel. 710087.

MODISTA de 40 anys, fadrina, bons estalvis, encara que aquest sigui l'únic valor que cerques vull casar-me, amb home generós, amorós, sense mal vicis, romàntic. Tel.277990.

DEPENDENTA de 46 anys, 1'73 d'alçada, corpulència normal, molt atractiva, tenc cotxe i apartament propi vora la mar, vida molt sana. Senyor que li agradi l'esport, gran amistar al principi, i després futur matrimoni. Tel.722836.

HOME de 32 anys, treball en una oficina, som bastant senzill. Voldria conèixer senyora o senyoreta, culta, simpàtica i amorosa, per a fins matrimonials. Contactar al 722836.

Jove de 29 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Vull conèixer senyoreta educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura, feina fixa. Vull conèixer jove de 20 a 26 anys amb similars gusts per a sortir junts. Tel. 721494.

Estrangera, moreneta, simpàtica, carinyosa, traductora, aficionada a l'esport, ball i demés. Vull formar parella o matrimoni amb senyor de 36 a 46 anys, sense mal vicis. Tel. 710087.

Viudo de 58 anys, educat, amb casa, cotxe, ingressos elevats. Desitjo trobar senyora. Tel. 710087.

L'ESTEL Tel. 26 50 05
de Mallorca
**L'ORGULL I LA CONFIANÇA
D'ESSER MALORQUINS**

ANUNCIAU-VOS
DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom:

D.N.I.

Cognom:

TELF.

ATENCIÓ

—Escriviu un sol anunci per cupó.
—Usau lletres majúscules.
—Escriviu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL·LUMINAR
LA SEVA LLAR
**ELÈCTRICA
NIEGÓS**
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Per enviar o
recollir qualsevol
sobre o paquet en
poques hores.
Urbans, regionals,
nacionals,
internacionals

Carrer Berlin, 24
Tlf.: 74 33 35 - 36
S'Arenal

PETITS ANUNCIS

Senyoreta de 30 anys, nascuda a Eivissa, fadrina, sense fills, vull contactar amb senyor educat, net i feiner, amb fins formals. Tel. 721494.

Al-lota de 26 anys, alta, simpàtica, de bon veure, culta. Vull conèixer jove bon al-lot, feiner per a sortir-hi i amb fins formals i seriosos. Cridau-me al 710087.

Fadrina, estudiant de pediatria, 23 anys, senzilla i molt agradable; el meu cor està tot sol, necessit amor i tendresa, vull trobar l'home que sàpiga donar-me el que deman. Tel. 206979.

Cuinaera, de 50 anys, amb bona presència, fadrina, voldria conèixer senyor de fins a 60 anys, sincer i amable i sobretot fadrí. Tel. 206979.

Cuiner de 39 anys, fadrí, de bona presència. Vull conèixer al-lota de 25 a 30 anys. Som sincer, no m'importa l'estat civil. Cridau-me al 206979.

Fadrí, alt, esportista. Vull fer feliç a una dona interessada en conèixer-me, simpàtica, formal, sense mal vicis, de 30 a 40 anys, indiferent si té fills. Tel. 710087.

Fadrina de 40 anys. Vull conèixer senyor de fins a 50 anys, fadrí, formal i sincer; per amistat i fins formals. Tel. 206979.

Fadrina de 29 anys, carinyosa, alegre, divertida, estudis superiors, sense problemes de cap casta. Voldria fer amistat amb jove fidel, educat i carinyós. Tel. 721494.

Propietària tenda de comestibles, elevats ingressos, pis, casa rústica. Estic tota sola, no veig l'alegria de la vida. Vull fer una llar amb un home de fins a 60 anys. Tel. 206979.

Senyor de 50 anys, visc de rendes, xalet, pis i cotxe, d'estatura normal. M'agradaria conèixer senyora que li agradi la llar, viuda o separada, amb fins formals. Tel. 710087.

Militar, alt càrrec, bona presència, 1'83 d'estatura, mallorquí, fadrí, 40 anys. Vull trobar parella per casar-me. Tel. 710087.

Llicenciat en Filosofia i Lletres, vidu, 50 anys, sense fills. Interessat a trobar dona educada, bona, físicament agradable. Tel. 722836.

Senyora, 68 anys, viuda, bona presència, prima. Tenc la vida bastant resolta, visc de rendes altes, però estic sola. Tel. 710087.

Rosa, 20 anys, fadrina, guapa, simpàtica, alegre; treball en comptabilitats. El meu interès en aquest anunci és conèixer jove, bo. Tel. 721494.

Empresària, 52 anys, divorciada, sense fills, vida resolta; m'agradaria conèixer cavaller amb formalitat, educació, de fins a 70 anys. Tel. 722836.

Comerciant, valencià, de 38 anys, fadrí, alt, sincer, de bon veure, comprensiu. Vull relacionar-me amb senyoreta de 27 a 30 anys de prop de Palma. Tel. 710087.

Viuda de 58 anys, activa, jovial, agradable; vull no estar tota sola. El senyor que estigui interessat en conèixer-me, que sigui alegre i dinàmic i que em cridi al 206979.

Auxiliar administrativa, de 30 anys, fadrina, pis, cotxe, feina fixa. Vull contactar amb home de fins a 37 anys, més o manco, feiner i sense mal vicis amb fins completament seriosos. Tel. 721494.

Mallorquina, 40 anys, atractiva, bona salut, pis propi, feina fixa. M'agradaria conèixer a un home feiner, culte i formal, amb fins seriosos. Tel. 206979.

Fadrina, 50 anys, formal, senzilla, molt agradable. Vull conèixer senyor de qualitats similars, comprensiu, que li agradi la llar. Tel. 721494.

Divorciada, 48 anys, la soletat és molt present en mi, i vull desfer-me'n, no tenc fills. Vull senyor amb bones qualitats, comprensiu, honest dialogant. Tel. 206879.

Administratiu, 28 anys, alt, bona presència. Vull conèixer al-lota senzilla. Tenc un treball segur, cridau-me al 710087.

Fadrineta de 20 anys, guapa, treball fix, alegre, cerc jove que li agradi sortir, divertir-se, que sigui alegre, honrat, treballador, molt sincer, ja que jo també ho som. Tel. 710087.

Tinc 28 anys i em sento bastant sol. M'agradaria trobar un amic amb qui anar al cinema, conversar i intercanviar idees. Sóc persona senzilla, només puc oferir una bona amistat. Apartat 892-07000 Ciutat.

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

DIVORCIADA de 43 anys, bona feina, alta, bona presència. Desig conèixer senyor, no m'importa el seu estat civil. tel.277990.

Jove, 20 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Voldria conèixer al-lota educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrí. Càrrec important, 39 anys, 1'87 metres, cotxe, xalet, necessit companya, fidel, atenta, sincera. Tel. 710087.

Separada, 37 anys, bon físic, agradable, educada. M'agradaria trobar senyor, amable i net. Don el que deman. Per relació de bona amistat. Tel. 277990.

Secretaria, 32 anys, necessit carinyo, cerc senyor bon al.lot de fins a 45 anys, la resta no importa, som dolça, afectuosa, senzilla, de moment amistat, després fins matrimonials. Tel. 710087.

GASTRONOMIA

Restaurant Amilcar. Carta ben assortida. Menús a 800 ptes. C/ Amilcar, 14. Tel. 49 27 64. S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Paelles, graellades de carn i de peix. Mení a 700 ptes. Joan d'Àustria, 13. Tel. 741095. Badia.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR BARA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Sra. Susana.

Ca Na Puri. Pizzes des de 500 ptes. Menús a 625 ptes. C/ Faust Bonafe, 65. Tel. 429161. Son Ferriol.

SERVEIS PROFESSIONALS

GABINET DE PSICOLOGIA: Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193

Reparacions de TV - Vídeos - Audio - Antenes TV. Tel. 753580

Gimnàstica mèdica, DO. IN. Cada dilluns i dijous a les 20'30. Organitza Grup de Dones de s'Arenal a l'Escola vella del carrer Diego Zafortesa. Tel. 260443 - 269147 - 264259. Pose't en forma!

TELEVISORS, vídeos, ràdio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

HERBALIFE
Distribuidor (Supervisor)
Líder en nutrició celular els 90
Facil la seva comanda a Catl Crespi
Alexandre Rosselló, 3-5-4
07003 - Palma de Mallorca (Espanya)
Tel.: (971) 72 28 36 - 54 05 86

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Neteja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

GRADUAT SOCIAL s'ofereix per treballar a assessoria laboral, empresa o similar. Estudis acabats setembre 1993. Cridau de 13 a 14 hores al 660668.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

Botiga i pastisseria Ca'n Manresa. Carrer Fàbrica, 19. Palma. Tel. 731631. «La qualitat per damunt de tot».

BUGADERIA LLITERMA. Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

ZEN-SHIATSU, teràpia manual energètica basada en la medicina xinesa per mantenir la salut, augmentar el benestar i enfortir tots els sentits. Ideal per combatre l'estrès, les depressions i qualsevol desequilibri físic, emotiu, mental o espiritual. Tel. 264259.

FONTANERIA, gas, calefacció i electricitat. Instal·lacions CE. JU. Avinguda del Cid s/n. Tel. 427992 Son Ferriol.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

Motos Salom
Jerónimo Pou, 9 ☎ 468136
Tomas Forteza, 24 ☎ 462686

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RE-NAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

Academia BARCELO
49 19 10
MECANOGRAFIA
CONTABILIDAD
OPOSICIONES
BANCA
CALCULO

C. BALEARES, 25-2
El Arenal

* Informàtica
— Programació en:
BASIC - CLIPPER
dBASE III PLUS
— Formació d'usuaris en:
QUATRO - LOTUS 1-2-3
WORDPERFECT - WORKS
* A més d'un llarg etcètera pots aprendre:
BANCA - REPÀS
COMPTABILITAT
MECANOGRAFIA

MESTRE, s'ofereix per fer classes particulars o feina similar. Tel. 467931.

ESTUDIANT de Filologia catalana fa classes de repàs d'assignatures de lletres, de BUB i FP (literatura, llengua, llatí...) Tel. 297075.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

Els partits forasters PP - PSOE amaçolen el comerç mallorquí

AHORA

AZNAR DESAUTORIZA I DEIXA CANYELLES AMB ELS CALÇONS BAIXOS

(Redacció) Els canvis reiterats d'actitud de la cúpula dirigent del PP a Madrid, José Mª Aznar i el clan de Valladolid, sobre la cessió del 15% de l'IRPF a les comunitats autònomes ha debat en ridícul i amb els calçons baixos, el delegat provincial

Els astorats 190.000 busques votants del PP a les últimes eleccions se'n fan creus i han estat testimonis com mentre Canyelles deia que la no cessió del 15% de l'IRPF era una bufetada a Balears, des de Madrid, el seu superior li fotia betcollada i afirmava rotundament que ceder el 15% del IRPF suposava atentar contra la unitat sagrada de Espanya.

quedat una vegada més en evidència dues coses que ja sabem: primer, no es poden defensar els interessos de Balears des de les files del PP o del PSOE; i segon, la tan perorada independència de Canyelles respecte de Madrid és una fantasmada i una bruta mentida

José M. Aznar

Gobierno para todos.

Els partits nacionalistes de Madrid, que com més tenen més volen, pretenen d'esser diferents un de l'altre. Però vénen a ser un bloc extern que troba que hem de pagar, callar, i agrair, per pocs que siguin, els quatre duros que tornin a Mallorca dels que ens manllevan per força. Quan el Sr. Cañellas prova de quedar bé amb els mallorquins de bona fe que l'han votat, el seu senyor, n'Aznar, tanmateix no el s'escolta, li gira l'esquena i li fa el contrari. Si és dins Mallorca, en lloc de defensar els petits comerciants que l'han votat, s'estima més donar la força als peixos grossos que posen grans

magatzems que lleven feina als d'aquí, duen els productes de fora Mallorca i se n'hi tornen el guany. La dreta francesa ha decidit de posar tall als grans magatzems dins la França profunda i ara no n'hi deixa fer pus per defensar les petites empreses. Ha fet res d'això, el Sr. Cañellas? Pots pensar! No pot ser mai que, més prest o més tard, no prenguin força els partits mallorquins i li prenguin la cadira. Tanmateix, el seu *mallorquinisme pagès* no va gaire més enfora d'enfilar-se dalt un tractor a l'hora de demanar el vot al poble mallorquí.

Catalina Cirer, consellera del Govern balear, inaugurant ALCAMPO en representació de Gabriel Cañellas.

jecte autònom nítid i inequívoc per part dels dos partits majoritaris a Balears, perquè sempre es troben subordinats a la cúpula dirigent de Madrid

Resulta sorprenent a més a més, que el PP Balear digués a l'hora de signar el pacte autònom amb el PSOE que la raó de pes per recolzar-ho era que esteien a favor de qualsevol mesura que ampliés el nostre grau d'autonomia i autogovern. Doncs bé, indubtablement la cessió d'un 10% de l'IRPF compleix allò que abans exigien.

Així ens trobam un cop i altre amb el doble llenguatge, amb

Cañellas diu que està a favor de la cessió, Aznar diu que en contra, i el conseller diu que està a favor, però vota en contra; claríssim.

ria que tenen les Balears és l'adopció i posada en pràctica d'un projecte de país amb un plantejament autònom i econòmic clar, cosa que ara per ara només poden fer els partits nacionalistes, ja que en el seu cas els interessos particulars de la Comunitat Autònoma i

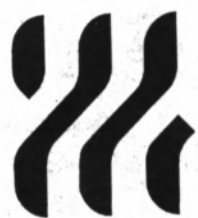
els propis del partit són sempre coincidents.

El País Basc, comunitat governada per el PNV, té un règim fiscal propi i recapta el 100% de l'IRPF. Catalunya, comunitat governada per CIU, ha estat la que ha possibilitat la cessió del 15%. Canaries, comunitat també governada per nacionalistes, té un règim econòmic especial degut al fet insular, objectivament tan illa és Tenerife com Mallorca.

Aquesta és la situació, que cadascú tregui la reflexió que pertoca, i obri en conseqüència.

JOSEP MELIA QUES PALMA

Els partits nacionalistes UM - PSM - ERC fan costat al comerç mallorquí

Unió
Mallorquina

Maria Antònia Munar: «Denunciam l'estat miserable quant a serveis a hospitals, comunicacions, transports...»

UM DEMANA LA PARTICIPACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS EN UN 100% DE L'IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES

Munar: "La solidaritat comença per nosaltres mateixos. Balears no ha de mantenir aquelles comunitats de l'Estat espanyol no productives que viuen del subsidi i del no fer res."

CONVERGÈNCIA I UNIÓ

Els partits que, com més aviat millor haurien de formar una força que a Mallorca en podríem dir el Bloc Mallorquí, són del parer que un país amb capacitat productiva com és Mallorca, com són les Balears, com és Catalunya, té dret de dir-hi la seva sobre els impostos que ha de pagar. Només així pot ésser solidari de bon de veres, amb qui vulgui i en la mesura que pugui. Les semblances entre aquests partits

nostres són molt més grosses que no les diferències. Uns cerquen treure tot el suc que puguin a l'autonomia, uns altres cerquen transformar l'estat en un de federal o confederal, uns altres la independència; uns frisen més, uns altres no tant. Però l'objectiu és el mateix: que el nostre poble sigui amo del seu destí i pugui surar, dins Europa, com un poble més amb identitat pròpia.

TU PAGUES,
QUE NO T'HO PRENGUIN

15%

IRPF

ARA

Nacionalistes de Mallorca

PROU D'IMPOSTS CAP A MADRID

JOVENTUT NACIONALISTA DE CATALUNYA

Solidaritat sí

Els nostres impostos, a Mallorca

Cap a la independència.
ARA, CONCERT ECONÒMIC

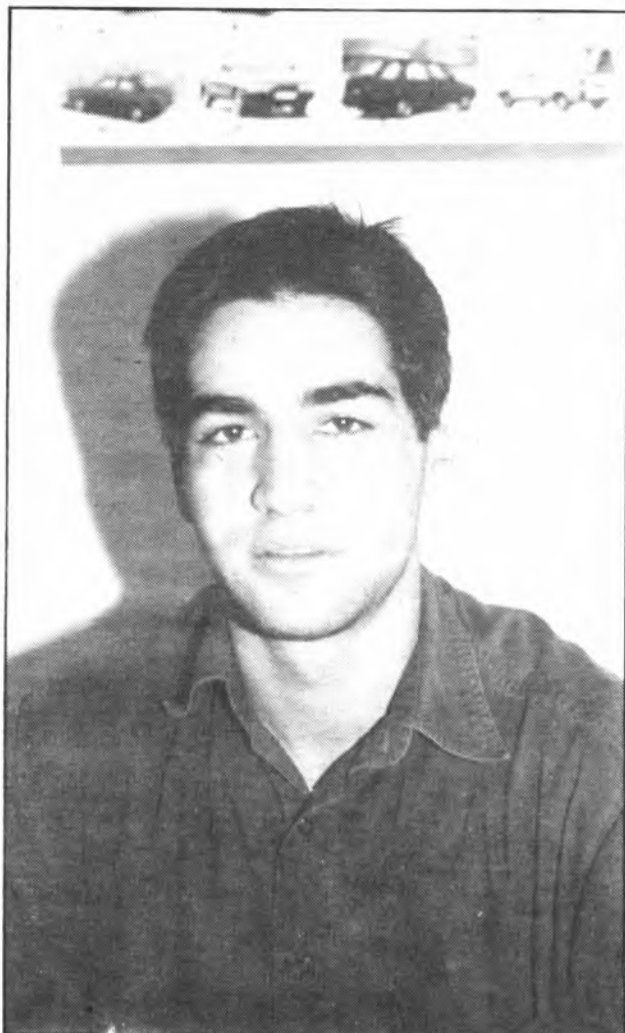

**UNITAT DEL
POBLE VALENCIA**

Joventut
Nacionalista
de les Illes

JOVENTUT NACIONALISTA DE LES ILLES

Miquel Angel Artigues és l'amo de l'Hiper Auto de Vilafranca. Ven cotxes i motos de totes les marques, però sobretot tot-terrenys de les marques ROCSTA i PIAGGIO. També compra i ven cotxes de segona mà i té una corredoria d'assegurances.

Test i fusta és el nom de la botiga que ven olles, greixoneres i plats de test, a la plaça Weyler de Manacor. En Daniel és el fill de l'amo de la botiga i ens assegura que els cuinats y especialment els arrossos bruts són molt millors si són cuits amb recipients de test.

Sa petita història Climent Garau i Salvà Lluçmajor, abril 1993

Hi ha persona qui sent passió per la seva terra, desitja pau i no guerra, vol viure en pau tot moment, se li dóna al·licient estar tranquil en sa vida, és cosa que ell sospira: tenir ordre competent.

Dins Mallorca temps passat, d'ordre se'n disponia, cada persona tenia se clau en es pany posat, confiança en so veinat, de ningú mai va dubtar, no res a ell li faltà: viva en tranquil·litat.

De feina no n'hi faltava a aquell qui en volgués fer, anava guanyant ell doblar; sa vida en pau passava; sa idea lo inclinava a comptar casa o terra, anava aferra que aferra per mirar si es superava.

Però tot va canviar quan vengué un ordre nou, amollà sa corda an es bou perquè pogués bresquejar, ses fites no respectà, va fer lo que ell volgué, ses figures des teu paner les te vengué a menjar.

Quatre casos contaré que a mi m'han passat, han estat bastant sobrats sa por m'ha entrada bé. Un ja no sap que ha de fer ni tampoc per on partir, és lo mateix del conill que per tot contraris té.

Sa primera que em passà va ser allà dins Ciutat, deixant es cotxo aparcat a puesto buit que es trobà. I quan a ell vaig tornar dos gitanos trobaria que molt tranquil fumaria i em varen amenaçar.

Digueren per ells baixar volien deu mil pessetes si no anau a fer punyetes... Sa por dins mi me va entrar. Lo millor serà pagar sa quantitat que me diuen, de sa bona gent se'n riuen s'ala tens que baixar.

Una altra me'n succeí també allà a dins Ciutat. Jo vaig esser convidat per un mort que va haver-hi. Després de s'acte complir, cap an es cotxo aniria un grupet me'n sortiren i es doblers se m'exigí.

Dos mil duros vaig donar que era tot lo que duria i un amb garrot amb furia a dalt es cap me pegà. Es cop aquell me causà perdre es meu coneixement i aquella malvada gent de tot se me despullà.

No sé quin temps estaria allà en terra estirat, ni paisà ni autoritat ningú m'assistiria. Quan en si jo tornaria me trobaren sangrentat, de tot lo meu despullat de sa roba que duria.

Un altre cas me passà quan caseta renovava: ses eines allà deixava, ses portes fort vaig tancar. Un llenyam varen posar per pujar en es terrat i donà per resultat que tot se m'ho va robar.

Quan jo allà vaig tornar a l'endemà dematí, es llenyam m'induí que un algo va passar.

Cap eina vàrem trobar, càvecs, senalles i panys que es fusters dies abans preparats los van deixar.

Quan jo s'obra acabada jo tot il·lusionat amb *guapa* electricitat, de veritat, li posava. Placa solar instal·lava amb bateria potent amb claredat resplendent, de veritat, jo gosava.

Un dia que hi vaig anar va ser sorpresa major, un ferro des finestró amb barra se'l va forçar. Per allà varen entrar duent-se'n sa bateria, dalt ses teules faltaria sa *guapa* placa solar.

Tota persona qui té il·lusió en qualque cosa de veritat, s'exposa a problema que no ha mester, lo millor és no res fer i passar-se bona vida, més que es *mando* nos vigila, sa bossa del teu doblar.

En venir ses eleccions sa gent ha de meditar, es modos que va emprar tot es polític famós i detestar es senyors que els lladres protegiren i ses bones gents sofriren tota classe de trastorns.

De sa gent qui comandà no n'hem de voler cap muda, perquè de fet, nos resulta que res ell sap arreglar. Algun gitano recolzarà, es lladre i s'assassí, anant per aquest camí sa gent bona patirà

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom: .....

Carrer: .....

D.P. ....

Població: ..... Tel.: .....

M'interessa una subscripció:

SEMESTRAL 1.500 PTS

Rebut domiciliari a un banc

Entitat: .....

Sucursal: .....

Banc: ..... Suc.: .....

Compte n.º .....

Titular: .....

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30 - S'Arenal